

Ingrid Bersenda s svojo diplomsko nalogu dobitnica nagrade v spomin na Ondino Barduzzi

SREDA, 30. JUNIJA 2010

št. 153 (19.860) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 viasi Zakriž nad Cerknimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idrji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 777124 666007

Primorski dnevnik

Častnih
potez
ne znamo
ceniti

JAN GRGIĆ

V dobrem ali slabem je nogomet že nekaj tednov argument državi ena. Ne samo v Italiji, državi, kjer se itak vsi imajo za selektorje oziroma trenerje, temveč tudi drugod, kjer »žogobrc« nima plebiscitarne podpore. Politiki se veselijo in bi, če bi imeli možnost, svetovno prvenstvo podaljšali še vsaj za dober mesec. Ljudje (na srečo ne vsi) namreč ob evforiji hitro pozabijo na vsakodnevne muke. Brez večjega pompa je šel mimo vrh G20 v Kanadi. V Mehniškem zalivu nafta še naprej onesnažuje ocean. Etnično nasilje v Kirgizistanu za nekatere medije (posebno televizijske) ni tako »zanimivo« kot izpad Italije. Povprečnega prebivalca na Apeninskem polotoku (žal) bolj zanima, ali bo Buffon še naprej branil, kot politična aféra okrog ministra za decentralizacijo Alda Bracherja. Še jezni Krasevci raje sedijo pred ekranom, kot pa javno »protestirajo« proti tržaškemu regulacijskemu načrtu. Že rimski cesarji so pred dva tisoč in več leti spretne pogruntali, da so »panem et circenses« (kruh in igre) najboljše zdravilo za nezadovoljno ljudstvo.

Šov v Južnoafriški republiki gre naprej. Geopolitična slika nogometu se je, sodec po rezultatih, znova spremenila v korist Južnoameriščanov (štiri ekipe v četrtnfinalu), ki jim je očitno igranje na nadmorski višini nad 1500 m bolj pisano na kožo. Največji razocaranji sta finalisti izpred starih let v Berlinu, Francija in Italija. Medtem ko je pri sosedih odstopil predsednik nogometne zveze Escalette, se v Italiji njegov kolega Abete vede, kot da je vse v najlepšem redu. Pa kaj, častnih potez ne znamo ceniti.

ITALIJA - Prizivno sodišče obsodilo Berlusconijevega človeka na sedem let zapora

Senator Dell'Utri je bil sodelavec mafije

Ljudstvo svobode ga še vedno podpira - Opozicija kritična

ŠPETER - Obisk ministra za Slovence v zamejstvu Žekša

Pogovor o projektu Jezik/Lingua in problemih dvojezične šole

ŠPETER - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš se je včeraj na Inštitutu za slovensko kulturno v Špetru pogovarjal o izvedbi projekta Jezik-Lingua. S predstavniki slovenske manjšine se je pogovarjal pred-

vsem o potrebnih finančnih sredstvih za obnovo stavbe, v kateri bo vzpostavljen večkulturni center, o izvedbi projekta pa je govoril tudi z županom občine Špeter Tizianom Manzinijem.

V pogovoru sta se dotaknila tudi

vprašanja dvojezične šole v Špetru. Minister je izrazil pričakovanje, da bo župan skupaj s starši in pristojnimi oblastmi našel rešitev, ki bo upoštevala želje manjšine, da šola ostane v Špetru.

Na 3. strani

ZDA-RUSIJA - Aretirani ruski državljeni
Vohunski škandal meče senco na dobre odnose

MOSKVA/WASHINGTON - Ruski premier Vladimir Putin je izrazil upanje, da škandal z russkimi vohuni ne bo negativno vplival na v zadnjem času vse boljše rusko-ameriške odnose. Rusko zunanje ministrstvo pa je potrdilo, da so med aretiranimi domnevnnimi vohuni tudi russki državljeni, in zatrdilo, da niso škodovali interesom ZDA.

Na zunanjem ministrstvu v Moskvi so pojasnili, da so aretirani russki državljeni v ZDA prišli v različnih obdobjih in da niso delovali v nasprotju z interesu ZDA. Izrazili so tudi upanje, da bodo ZDA glede

škandala "pokazale razumevanje" in upoštevale "pozitiven značaj" ameriško-ruskih odnosov.

Pričakovanje, da škandal z vohuni ne bo škodil pozitivnim odnosom med Washingtonom in Moskvo, je ob srečanju z nekdanjim ameriškim predsednikom Billom Clintonom na obrobju Moskve izrazil tudi Putin. "Upamo, da bodo tisti, ki cenijo dobre odnose, pokazali razumevanje," je še dejal russki premier. Ameriški predsednik Barack Obama medtem škandala z domnevnnimi russkimi vohuni v ZDA ni želel komentirati.

Na 18. strani

DEŽELA - Zamenjave v odboru

Segantijeva za krmilom odborništva za manjštine?

TRST - Zastopnica Severne lige Federica Seganti (na sliki) bo morala nova deželnna odbornica za kulturo in za jezikovne manjštine. Zamenjala naj bi Roberta Molinara (UDC), ki bo prevzel druge odborniške dolžnosti. Nad možno zamenjavo se čudita slovenska deželnna svetnika Igor Kocijančič in Igor Gabrovec.

Deželno upravno sodišče je medtem zavrnilo pritožbo deželne odbornice proti gradbenemu dovoljenju, ki ga je njen sosed na Proseku dobil na podlagi deželnega stanovanjskega zakona.

Na 3. in 6. strani

PARAFARMACIA S. CROCE
ZDRAVNICI CIANA - MARASPIN

Zdravila brez recepta
Fitoterapija
Homeopatija

V avgustu smo odprtih!
Veterina Živila

Zdravstveni izdelki
Merjenje krvnega tlaka
Avtodiagnostika

Sv. KRIŽ, 200,
TEL. 040 2209029

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE - 34. redni občni zbor

Strokovna pomoč in stalna skrb za svoje člane

Na čelu organizacije potrjen Niko Tenze - Udeleženci odobrili obračun in proračun ter izvolili novo predsedstvo

OPĆINE - Slovensko deželno gospodarsko združenje je v pondeljek v razstavni dvorani Zadružne kraške banke priredilo svoj 34. redni občni zbor, ki ga je vodil podpredsednik SDGZ Marko Stavar. V svojem uvodnem poročilu je predsednik Niko Tenze spregovoril o dejavnikih, ki so zaznamovali minulo leto - od svetovne krize, ki je zajela bržkone vse sektorje, do morskih inovativnih korakov, ki so jih tako organizacija kot njene sekcije ubrali. Poddaril je, da sta tehnična služba podjetja Servis in sindikalna služba združenja stalno opazovali stanje in obveščali svoje člane o možnostih in prispevkih zanje, žal pa tudi o novih obveznostih, ki so precej spremenile poslovanje obrtnikov in prevoznikov. Kritičen je bil do italijanskega načina uvažanja novosti in sprememb - »kar čez noč in včasih nič kaj racionalno«, članom podjetjem pa je bilo s svojo strokovnostjo pri tem v pomoč podjetje Servis.

Nekoliko dlje se je zaustavil pri kritici, »epohalnem dogodku, ki bo močno spremenil razmere, ki smo jih poznali in ki smo jih bili doslej vajeni.« Kot je dejal, se pri SDGZ na to že dalj časa pripravljava, pravzaprav od razkroja Jugoslavije in geopolitičnih sprememb na meji, ki so seveda močno vplivale na njihov način dela, do seveda razširitev evropskega prostora proti vzhodu, z ustanovitvijo specializiranih podjetij Euroservis v Trstu in Servis Koper v Kopru. Ob vsem tem je SDGZ navezalo tesne stike s tržaškim združenjem industrijev, z Obrtno zbornico Slovenije, z združenjem slovenskih delodajcev in s slovenskimi zavodi za zaposlovanje iz Primorja tudi v obliki številnih projektov, odlično pa je ocenil sodelovanje z Javno agencijo Japti, z Gospodarsko zbornico Slovenije in Uradom za Slovene v zamejstvu in po svetu ter s kongresom na Koroškem.

Od leve
Niko Tenze,
Marko Stavar,
Marino Pečenik
in Andrej Šik

KROMA

Posebno pozornost je Tenze namenil obrtniškemu sektorju in opozoril, da je ta dejavnost v naših obrtnih conah v vzponu in nova podjetja stalno poljnjo hale zgojniške ali dolinskih con. SDGZ čaka v kratkem še sodelovanje pri obnovi vodstva tržaške Trgovinske zbornice za pridobitev predstavnih mest v njenem svetu.

Sledili sta poročili predsednikov pokrajinskih odborov SDGZ za Goriško in Benečijo. Karlo Devetak je opozoril na dosegren cilj samostojne pravne enote, ki ni ločitev, pač pa korak k izboljšavi delovnih pogojev na Goriškem, Adriano Gariup pa se je zaustavil pri kakovostnemu in strokovnemu delovanju v Čedadu oz. Nadiških dolinah. Za njima so o prehodeni poti, uspešnem poslovanju in izzivih za prihodnost v svojih poročilih postregli Ivan Perčič za podjetje Servis, Adriana Longo

za Euroservis in Denis Salvi za Servis Kooper. Poročilo nadzornega odbora je podal predsednik Marino Pečenik, medtem ko je Andrej Šik predstavil pozitiven obračun za lansko oz. spodbujajoč proračun za tekoče leto, ki so ga prisotni odobrili.

Da se v Trstu ne da živeti gospodarsko perspektivno, je poudaril predsednik SKGZ Rudi Pavšič in potovil nad pomanjkanjem vodilne strukture - SDGZ naj bo protagonist v obmejnem prostoru. Tajnik Kmečke zveze Edi Bukavec je organizaciji voščil še veliko uspehov in iznajdljivosti, medtem ko je bil direktor ZKB Sergij Stančič kritičen do zamisli o gospodarskem forumu, ki ni nikoli zaživel. Potreben je preobrat, do katerega bo prišlo le z iskrenim soočanjem, ki vodi v dejanja.

Na občnem zboru so udeleženci iz-

volili tudi novo deželno predsedstvo, ki ga bodo sestavljali Aljoša Čok, Dragotin Danev, Uroš Grilanc, Marko Stavar, Peter Sterni, Niko Tenze, Robert Vidoni in Aleš Waltritsch, predsednika pokrajinskih odborov Karlo Devetak in Adriano Gariup, predsedniki sekcij Alan Oberdan, Robert Devetak, Ervin Mezgec, David Stupar in Pavla Zivic ter pridruženi člani predsedstva KB 1909, Zadružna banka Doberdob in Sovodnjne, Zadružna kraška banka, Confindustria Trieste in Erik Švab. Ravno tako so z dvigom rok glasovali za nadzorni odbor, v katerem bodo sedeli Edi Ferluga, Marino Pečenik, Aleksander Rustja, Valentina Drnovšček in Darko Malalan. Nov odbor je takoj po občnem zboru potrdil Niko Tenzeja za predsednika SDGZ, Marina Pečenika pa za predsednika nadzornega odbora. (sas)

POZIV TONDU Dežela naj ščiti šole v gorah

TRST - Deželni svet je soglasno pozval deželni odbor, da zaščiti šole v goratih in odročnih krajih, ki jim grozi zaprtje. Skupščina je osvojila stališče Demokratske stranke, ki meni, da mora Dežela tudi na šolskem področju uveljaviti svojo upravno avtonomijo.

»Razpravo glede zaščite obstoja in kvalitete šole v goratih območjih lahko s sličnimi argumenti razširimo na odprta vprašanja šol s slovenskim učnim jezikom, ki jih klestenje sredstev in njegove posledice vsestransko ogrožajo«, je v razpravi poudaril deželni svetnik SSk Igor Gabrovec. V svojem posegu je izpostavil, da ministriški dekret številka 81 iz leta 2009 v osmtem členu že predvideva možnost odstopanja na parametrov za šole v goratih območjih in za manjšinske šole. Istočasno pa državni zakon 133 iz leta 2008 odklanja odstopanja pri določanju organika, se pravi učnega osebja.

»To pomeni, da mora Dežela, in to s podporo vseh izvoljenih parlamentarcev, doseči revizijo člena 64 zakona 133, ki stvarne potrebe podreja finančnim logikam ministra Giulia Tremontija in tako onesposobi vsako moreno razmišljanje«, je še dejal Gabrovec. Svoj poseg je zaključil z opozarjanjem na ostala odprta vprašanja slovenske šole v FJK, med temi potrebo po natečajih za zapolnitve ravnateljskih mest.

»Prav tako bo potrebno še okrepeti vlogo, težo in avtonomijo slovenskega deželnega šolskega urada«, je zaključil deželni svetnik SSk. Mnenje je, da bi konkretno zaščito kvalitete celotnega deželnega šolskega sistema zajamčili le s prenosom upravljanja šolstva iz države na deželno upravo, tako kot že velja v Dolini Aost in v v avtonomnih pokrajih Bocen in Trento.

ROP FESR 2007-2013

REGIONALNI CILJ

KONKURENČNOST IN ZAPOSLOVANJE

Furlanija Julijska krajina

ENERGIJSKA VARČNOST IN VARSTVO OKOLJA: NOVE SPODBUDE ZA MSP-JE IN VELIKA PODJETJA

V Deželnem uradnem listu (BUR) št. 26 z dne 30. junija 2010 je bil objavljen razpis za ukrepe, ki podpirajo energetsko učinkovitost in uporabo obnovljivih virov s strani podjetij iz Furlanije-Julijске krajine. Sredstva so namenjena ukrepom, ki podpirajo energetsko učinkovitost, med drugim energetsko varčnost, varstvo okolja in uporabo obnovljivih virov energije. Upravičenci do finančne pomoči v okviru razpisa so mala in srednje velika podjetja (MSP) in velika podjetja na področju industrije, obrnjenosti, trgovine, tudi v obliki konzorcija, konzorcijskega podjetja ali zadruge ter turistična podjetja, ki upravljajo "turistično infrastrukturo". Sredstva na voljo prejemnikov znašajo skupno 8.000.000,00 evrov. Prošnje je potrebno vložiti na pristojne območne Trgovinske zbornice v roku 120 dni, na podlagi določil razpisa.

NALOŽBA V NAŠO PRIHODNOST

Ministero dello
Sviluppo Economico

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Razpisna dokumentacija je na voljo na spletni strani www.regione.fvg.it v sekcijski namenjeni ROP FESR (sekcija je dostopna preko bannerja na spletni strani).

BENEČIJA - Obisk ministra Žekša v Špetru

Pogovor o izvedbi projekta Jezik/Lingua in problemih špitalske dvojezične šole

Minister se je pogovarjal tudi z županom Manzinijem - Zadovoljiva prostorska rešitev za šolo še zelo daleč

ŠPETER - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, ki ga je med drugimi spremjal generalna konzulka v Trstu Vlasta Valenčič Peplik, je bil včeraj na obisku v Benečiji. Na Inštitutu za slovensko kulturo v Špetru se je s predstavniki krovnih organizacij Giorgiom Banchigom in Luigio Negro ter predstavniki Inštituta s predsednico Bruno Dobrolò na čelu pogovarjal o izvedbi projekta Jezik/Lingua. Projekt je sofinanciran z evropskimi sredstvi v okviru operativnega programa čezmejnega sodelovanja v obdobju 2007-2013. Inštitut za slovensko kulturo je eden izmed partnerjev tega evropskega projekta, ki ima za cilj vzpostaviti večkulturni medijski center v središču Špetra. Bogate kulturne in jezikovne dejavnosti, ki jih predvideva projekt, bodo finančirane izključno z evropskimi sredstvi. Pogovor ministra s predstavniki slovenske manjšine v Špetru je potekal predvsem o potrebnih finančnih sredstvih za obnova stavbe, v kateri bo vzpostavljen večkulturni multimedijski center. Na srečanju, ki se ga je udeležil tudi predsednik zavodskega sveta dvojezične šole Michele Coren, je tekla beseda tudi o trenutnih težavah dvojezične šole.

Minister se je o izvedbi projekta Jezik/Lingua pogovarjal tudi z županom občine Špeter Tizianom Manzinijem. Projekt je odraz dobrega sodelovanja med Slovenijo, deželjo Furlanijo-Julijsko krajino in lokalnimi oblastmi. Prav tako projekt odraža dobro sodelovanje med obema manjšinama, ki sta pomemben de-

javnik pri kulturnem razvoju tega obmejnega območja, kar lahko bistveno prispeva k razvoju turistične infrastrukture in vidljivosti Slovenec v teh krajih. O namenih in vsebinah špitalskega središča je spregovorila tudi predsednica Inštituta Bruna Dobrolò.

Minister in župan sta se v pogovoru dotaknila tudi vprašanja dvojezične šole v Špetru. Žekš je poduaril, da spada dvojezična šola v sistem italijanskih šol, kar določa zakon 38/01, in zato republika Slovenija ne more vsilevati rešitve, niti finančno rešiti vprašanja. Minister je izrazil pričakovanje, da župan skupaj s starši in pristojnimi oblastmi najde rešitev, ki bo upoštevala, da dvojezična šola nadaljuje s svojim poslanstvom, in želje staršev, da šola ostane v Špetru.

Predstavnik staršev Michele Coren je potrdil željo, da šola ohrani posebni didaktični pristop s povezavo od vrtca do srednje šole: »Starši verjamemo, da bo župan poiskal ustrezno rešitev v interesu 220 otrok.«

Župan je izrazil zadovoljstvo nad obiskom ministra, ki se zanima za tovrstna vprašanja, ter poudaril, da tekoče reševanje ovira težavi odnos s Pokrajino Videm in tudi politične napetosti v Benečiji. Želi si pa, da se tehnična vprašanja rešijo v korist vseh. Otroci namreč skrajnosti ne poznajo.

Pogovor s špitalskim županom pa je žal potrdil, da je dokončna rešitev za začasno namestitev dvojezične šole za prihodnje šolsko leto še na odprttem morju. (NM)

Minister Boštjan Žekš s svojimi gostitelji v Špetru

DEŽELA - Na obzorju nova pooblastila v Tondovi upravi

Kdo se bo ukvarjal s Slovenci?

Veliki pomisleki slovenskih svetnikov Igorja Kocijančiča in Igorja Gabrovec - Služba za jezikovne identitete še vedno brez ravnatelja

TRST - Predsednik Dežele Renzo Tondo bo v prihodnjih dneh zmanjšal število deželnih ravnateljstev (s sedanjih šestnajst na deset) in tudi na novo razdelil odborniške resorce. Če verjamemo predstavniku desne sredine, naj bi se z narodnimi manjšinami po novem ukvarja la Severna liga (govori se o Federici Seganti), medtem ko naj bi sedanjemu odborniku Robertu Molinaro (UDC) podegli nova pooblastila in pristojnosti. Skrbel naj bi med drugim za socialna vprašanja.

Služba za narodne in jezikovne manjšine, ki ima sedež v Vidmu, je že nekaj časa sestavni del deželnega ravnateljstva za kulturo, medtem ko je bila nekoč samostojna enota s svojim ravnateljstvom. Po odhodu direktorja Marca Stolfa je služba brez svojega vodje, zato zanje skrbi glavni ravnatelj odborništva za kulturo in šolstvo Giuliano Abate, ki je tik pred upokojitvijo. Jeseni se bo ustvarila dvojna praznina, ki bo najbrž sovpadala

še z omenjeno zamenjavo za krmilom odborništva.

Slovenska deželna svetnika Igor Kocijančič in Igor Gabrovec sta s precejšnjim začudenjem sprejela časopisne vesti o možni zamenjavi med Molinarom in predstavnikom (ali predstavnico) Severne lige. Zastopnik ŠKP-Mavrične levice je svoje začudenje izpričal v opozicijem poročilu, ki spremja proračunske spremembe (rebalans). Ne gre samo za politične pomisleke (Liga bi s tem pridobil politično težo v deželni vladi), temveč tudi za oceno, da je Molinaro uravnoteženo vodil odborništvo za kulturo in v tem sklopu tudi odnose s slovensko manjšino. »Ne glede na različna politična stališča je bil odbornik vedno na razpolago za pogovore in za reševanje problemov«, ugotavlja Gabrovec in Kocijančič.

Odborništvo za kulturo si za Bossijevo stranko že nekaj časa vneto želi njen deželni tajnik Pietro Fontanini, ki je tudi predsednik videmske pokrajinske uprave. Fontanini je Molinaru večkrat očital, da je premalo pozoren do Furlanija in da kdaj pa kdaj privilegira slovensko manjšino. Federica Seganti, ki je glavna kandidatka za novo odbornico za kulturo, je doma iz Trsta in dobro poznava razmere v slovenski manjšini.

Odbornik Roberto Molinaro se v bodoče najbrž ne bo več ukvarjal s slovensko manjšino

Tondo si je vzel nekaj časa za razmislek o novih pooblastilih znotraj deželnega odbora, napovedane zamenjave pa bi tako ali drugače politično okrepile Severno ligo. »Odločil bom po svoji ve-

sti in v dobrabit deželne uprave,« pravi predsednik Dežele. V Demokratski stranki so prepričani, da se FJK napoveduje le »lepotna pobuda« in obenem večja politična teža Severne lige.

PREDLOG ANVGD
»Predsedniki naj se poklonijo tudi ezulom«

TRST - »Sedaj je napočil čas, da se spomnimo vsega,« pravi predsednik tržaške sekcijske ezulskega združenja Venecia Giulia-Dalmazia Renzo Codarin. Njegova organizacija (na državni ravni ji predseduje Lucio Toth) podpira julijski Koncert miru dirigenta Riccarda Mutija, srečanje predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške in tudi njihov skupni obisk tržaškega Narodnega doma.

»Prav je, da se tri države in njihovi predsedniki spominijo zgodovinskih odgovornosti Italije, v bližini nekdanjega hotela Balkan na trgu pred železniško postajo pa se nahaja spominsko obeležje, ki ga je tudi treba počastiti. Gre za obeležje, ki spominja na posledice drugega totalitarizma in drugega nacionalizma, slovenskega in hrvaškega, ki sta po drugi svetovni vojni pretresla Julijsko krajino in prisiliila k odhodu 350 tisoč Istranov, Rečanov in Dalmatincev,« meni Codarin.

Vsestranski kulturno-družbeni delavec

VILJEM ČERNO

je prejel Štreklenovo nagrado.
Izkreno mu čestita

Slovenska kulturno-gospodarska zveza

L'AGRARIA

**AGRONOM
GIORDANO RIOSA**

Več kot dvajset let izkušenj zagotavljajo najvišjo kakovost po najbolj ugodni ceni

MOTORKOSILNICA

MOTOKULTIVATOR

**MOTORNA
ZAGA**

**ŠKARJE
ZA ŽIVO MEJO**

**MOTORNA
TLAČILKA**

**28°
OD 1982**

**PLINSKI
ŽAR**

**SESALNIK
PUHALNIK
ZA LISTJE**

od 57,00 €

SVETOVANJE IN SERVIS

**PARKOVNI TRAKTOR
Z MOTORJEM HONDA**

od 1.335,00 €

PREKOPALNIK

od 295,00 €

AGREGAT

od 177,00 €

**Semena, krma, fitokemija, enologija
ornitologija, plastika
vse za vrtnarstvo in hortikulturo**

Awgi

MOTORNA KOSA

od 149,00 €

**VISOKOTLAČNI
ČISTILNIK**

od 94,00 €

BIO DROBILNIK

od 160,00 €

**REZALNIK
LESA**

**od 280,00 €
in od 600,00 €**

2 LETI POPOLNE GARANCIJE ZA VSE STROJE

MAFIJA - Zaradi zunanjega sodelovanja s sicilijansko združbo Cosa nostra

Prizivno sodišče obsodilo Dell'Utri na sedem let zapora

Prej je bil obsojen na devet let - Senator Ljudstva svobode: To je pilatovska odločitev

PALERMO - Palermsko prizivno sodišče je včeraj po šestih dneh posvetovanja obsodilo senatorja Ljudstva svobode Marcella Dell'Utrja na 7 let zaporne kazni zaradi »zunanjega sodelovanja« z mafijo. S tem je za dve leti znižalo zaporno kazneni, na katero je prvostopenjsko sodišče leta 2004 obsodilo tega Berlusconijevega političnega sotopnika.

Prizivno sodišče je namreč potrdilo, da je Dell'Utri sodeloval s staro mafijo Stefano Bontadeja ter po letu 1980 z mafijskima kolovodnjema Totjem Riuno in Bernardom Provenzanom. Za razliko od prvostopenjskega sodišča pa ni priznalo, da bi Dell'Utri imel zveze z mafijo tudi po letu 1992. Na tak način je zanikalo, da bi Dell'Utri imel kaj opraviti z domnevnim dogovorom z mafijo, ki naj bi botroval rojstvu stranke Forza Italia, kot v zadnjih časih zatrjuje mafiski skesanec Gaspare Spatazza, po katerem naj bi leta 1992 mafija pristala na prekinitev svojih terorističnih atentatov, potem ko naj bi dobila zagotovo od snijočega se Berlusconijevega gibanja, da jo bo ščitilo.

»Razsodba prizivnega sodišča je pilatovska,« je Dell'Utri komentiral sklep palermskih sodnikov na tiskovni konferenci v Milenu. »Sodstvo je po eni strani ustreglo javnemu tožilcu in vsem mojim političnim nasprotnikom, po drugi strani pa je naredilo veliko veselje tudi meni, saj je priznalo, da so vse trditve o mafiskem izvoru stranke Forza Italia iz trte izvite. Prepričan sem, da bo kasacijsko sodišče naposled razveljavilo tudi drugostopenjsko razsodbo,« je še dejal senator. Na tiskovni konferenci je tudi pojavil mafija Vittorio Mangana, nekdanjega Berlusconijevega hlevarja. »Ta je moj heroj,« je dejal, poudarjajoč, da ni preiskovalcem nikoli nič priznal, čeprav so ga na vse načine k temu vabil.

Glavnina predstnikov Ljudstva svobode je izrazila solidarnost z Dell'Utrjem, začenši z ministrom Mario Stellino Gelmini in Sandrom Bondijem. Slednji je izrazil prepričanje, da bo sele kasacijsko sodišče zadevo dokončno razčistilo. V resnicni mnogi računajo, da bo Dell'Utri naposled oproščen zaradi zastaranja kaz-

MILAN - Sodišče ga je oprostilo

Berlusconijev napadalec je neprištevna oseba

MILAN - Massimo Tartaglia, ki je lani napadel Silvia Berlusconija, je neprišteven in torej kazensko neodgovoren. Tako je razsodila sodnica Luisa Savoia, ki je za Tartaglia odredila enoletno bivanje v posebni strukturi za psihične bolnike. Formalno vsekakor pomeni, da je bil moški oproščen.

Tartaglia je lanskega 13. decembra v središču Milana zalučal kip proti ministrskemu predsedniku in ga hudo ranil v obraz. Berlusconi si je po gorovu na shodu Ljudstva svobode privočil sprehod po milanskih galerijah, kjer ga je Tartaglia napadel. Preiskovalci so takoj ugotovili, da ima napadalec hude psihične motnje, zaradi katerih se je tudi zdravil. V zaporu je preživel le nekaj dni, od takrat pa se zdravi v neki psihiatrični strukture.

Oprostitev napadalca sta zahtevala tako javni tožilec Armando Spataro kot njegov odvetnik, ki je zadovoljen z razsodbo sodnice. Advokat je

MASSIMO TARTAGLIA
ANSA

sicer zahteval izpustitev Tartaglie iz prisilnega zdravljenja, sodnica pa je odredila, da mora obtoženec še ostati pod strogim zdravniškim nadzorom. Alessandro Tartaglia, oče neprištevnega moškega, je pohvalno ocenil razsodbo in razumevanje, s katerim so sodniki obravnavali sinov primer. Izrazil je upanje, da bo sin lahko kmalu ozdravel oziroma da bo lahko vsaj za nekaj dni zapustil psihiatrično bolnico in prišel domov. Alessandro Tartaglia se je takoj po napadu javno opravičil predsedniku vlade.

FNSI - Zakon o prisluhih
Jutri bodo po vsej Italiji manifestacije za svobodo tiska

RIM - Na pobudo sindikata novinarjev FNSI bodo jutri (1. julija) po vsej Italiji manifestacije za svobodo informacije oz. proti spornemu zakonskemu osnutku o prisluhih, ki nosi ime po pravosodnem ministru Angelinu Alfano. Osrednja manifestacija bo na Trgu Navona v Rimu, a podobni shodi so napovedani še v Milanu, Turinu, Padovi, Trstu, Parmi, Latini in drugod, posebni informatični pobudi pa sta v pripravi tudi v Parizu in Londonu.

»Nikoli ne bomo sprejeli, da bi se iz psov čuvajev proti zlorabam oblasti prelevili v salonske psičke,« je na včerajšnji predstavitvi pobude dejal tajnik FNSI Franco Siddi. Predsednik FNSI Roberto Natale pa je politične stranke pozval, naj na shode ne prinašajo svojih zastav, saj ne gre za strankarsko pobudo, ampak za obrambo temeljne svoboščine za vse. Natale je izrazil upanje, da bo parlament čim prej spremenil Alfanov zakonski osnutek, sicer bo sindikat dal pobudo za druge protestne akcije, začenši s stavko novinarjev, ki je že bila napovedana za 9. julij.

Rimska manifestacija se bo pričela ob 17. uri, vodila pa jo bo televizijska novinarka Tiziana Ferrario. »Z navdušenjem sem sprejela nalogo, da bi vodila shod, saj kot članica uredništva TG1 neposredno vidim, kaj pomeni dezinformativa. TG1 je postal sredstvo množične dezinformatije,« je dejala.

NESREČA - Star je bil 35 let
Televizijski zvezdnik Taricone se je smrtno ponesrečil s padalom

TERNI - Včeraj je nekaj po 2. uri po polnoči v bolnišnici v Terniju v Umbriji umrl televizijski zvezdnik in filmski igralec Pietro Taricone. V ponedeljek opoldne se je ponesrečil, ko se je spuščal s padalom. Kaže, da je med spustom, pri katerem se je padalo redno odprl, začel prepozno zavirati, tako da je silovito trčil na tla. V bolnišnici v Terniju so mu skušali rešiti življenje z devet ur trajajočim kirurškim posegom, a zaman.

Pietro Taricone je bil star 35 let. Rodil se je v Trasacco bližu L'Aquile, odraščal pa je v Caserti, kjer je bil na liceju med drugim sošolec Roberta Saviana, avtorja Gomorre. V italijanski javnosti je zaslovel, ko je leta 2000 sodeloval v resničnostnem šovu Veliki brat. Tudi zaradi spolnega odnosa v živo je postal simbol moškosti (pravili so mu O'guerriero - Bojevnik). Potem je nastopil v številnih filmih in televizijskih nadaljevankah, od Radija West do Codice rosso. Živel je z igralko Kasio Smutniak, ki mu je pred šestimi leti rodila hčerkjo Sofijo. Smutniakova je ne posredno prisotvovala ponedeljkovi nesreči, saj se je tudi ona spustila s padalom z istega letala.

PIETRO TARICONE
ANSA

Marcello Dell'Utri
ANSA

ANKETA NA NAŠI SPLETNI STRANI

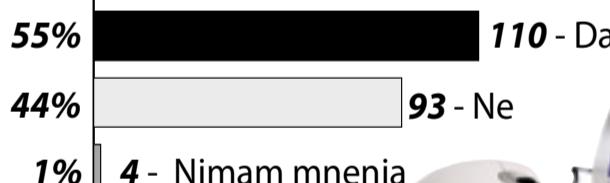
»Ženske v javni upravi v penzijo pri 65. letih«

Včina sodelujočih pri naši spletni anketi meni, da bi morale ženske v javni upravi v penzijo pri 65. letih, podobno kot že velja za njihove moške kolege. Za to rešitev se je opredelilo 55 odst. sodelujočih v anketi, 44 odst. temu nasprotuje in le en odstotek temu vprašanju nima mnenja.

Vprašanje je zelo aktualno in predstavlja različnih gledanj. Sindikati so mnenja, da so sedanja pravila (zen-

ske v javni upravi imajo pravico do upokojitve pri 60. letih) uravnovešen. Pri tem je treba po njihovem mnenju upoštevati, da so mnoge ženske tudi matere in so se vse življenje, poleg s službo, ukvarjale tudi z družino. Sedanja vlada je nasprotne mnenja in meni, da pri upokojitvenih dobach ne sme priti do razlik med spoloma. Večina sodelujočih v naši anketi je očitno tega mnenja.

Ali se strinjate z zvišanjem upokojitvene starosti za uslužbenke v javni upravi na 65 let, torej za izenačenje z moškimi kolegi?

www.primorski.eu

EVRO

1,2198 \$

-1,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

29. junija 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	29.6.	28.6.
ameriški dolar	1,2198	1,2339
japonski jen	108,31	110,25
kitajski juan	8,2918	8,3864
ruski rubel	38,1300	38,2615
indijska rupija	56,7020	57,0120
danska krona	7,4486	7,4443
britanski funt	0,81040	0,82000
švedska krona	9,5241	9,5584
norveška krona	7,9085	7,9370
češka koruna	25,753	25,745
švicarski frank	1,3258	1,3387
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	286,76	285,02
poljski zlot	4,1603	4,1322
kanadski dolar	1,2812	1,2757
avstralski dolar	1,4250	1,4119
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,3738	4,3405
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7093	0,7088
brazilski real	2,1946	2,1928
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9303	1,9403
hrvaška kuna	7,1973	7,1950

EVROTŽNE OBRESTNE MERE

29. junija 2010

1 mesec 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,34719	0,53469	0,75319	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,06000	0,11000	0,20667	-
EURIBOR (EUR)	0,464	0,748	1,030	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

32.719,95 € +58,01

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

29. junija 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	
GORENJE	12,81 -0,23
INTEREUROPA	3,98 +0,25
KRKA	65,31 -0,61
LUKA KOPER	19,06 -0,73
MERCATOR	154,95 -1,31
PETROL	265,84 -1,35
TELEKOM SLOVENIJE	99,00 -3,40

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

ABANKA	
AERODROM LJUBLJANA	25,54 -6,10
DELO PRODAJA	- -
ETOL	- -
ISKRA AVTOELEKTRIKA	- -
ISTRABENZ	7,40 -
NOVA KRE BANKA MARIBOR	11,49 -1,20
MLINOTEST	- -
KOMPAS MTS	- -
NIKA	- -
PIVOVARNA LAŠKO	18,68 -1,68
POZAVAROVALNICA SAVA	8,89 -1,22
PROBANKA	- -
SALUS, LJUBLJANA	433,55 -1,51
SAVA	185,26 -1,02
TERME ČATEŽ	- -
ZITO	88,10 +2,32
ZAVAROV	

OBČINA TRST - Med ponedeljkovo sejo ob glasovanju resolucije Severne lige

Regulacijski načrt: nova »večina« v občinskem svetu

Dipiazzova koalicija v manjšini - Zahteva po novem sprejetju načrta in »novih« ugovorih

Sporni občinski regulacijski načrt je botroval nepričakovanim preobratom večine v tržaškem občinskem svetu. Med ponedeljkovo občinsko sejo so svetniki Severne lige, Sullijeve skupine in levosredinske opozicije odobrili resolucijo, ki poziva župana k prekiniti sedanjega postopka regulacijskega načrta in k sprejetju drugega, novega načrta ter odpri možnost novih ugovorov in priporočil k urbanističnemu dokumentu. Resolucija predstavnikov Bossijeve stranke je prejela 20 glasov, več od glasov svetnikov Ljudstva svobode-Forze Italia, Ljudstva svobode-Nacionalnega zavezništva, UDC in Republikanske stranke, ki so bili tako s svoje večinske pozicije postavljeni v manjšino.

Svetnika Severne lige Maurizio Ferrara in Giuseppe Portale sta resolucijo uteviljila z dejstvom, da je deželna uprava predložila k novemu regulacijskemu načrtu kar 18 obvezujočih priporočil. Ko bi mestna uprava ugodila vsem priporočilom, bi s tem sprevrgla smernice in bistvo regulacijskega načrta. Zaradi tega sta ligaša v resoluciji predlagala »boljšo rešitev«: ponovno sprejetje regulacijskega načrta, sedva drugačnega od sedanjega. Ob tem pa bi morali občanom dovoliti, da ponovno predložijo svoje ugovore in pripome.

Desnosredinska večina je nasprotovala resoluciji, štirje Bandellijevci pa so potegnili z ligaši in tudi svetniki levosredinske opozicije so podprli predloženi dokument. Tako se je Dipiazzova koalicija pri glasovanju znašla v manjšini.

Rezultat je bil presenetljiv. Šele pet dni prej (v četrtek, 24. junija) so načelniki svetniških skupin, ki podpirajo Dipiazzovo upravo, in njihovi pokrajinski tajniki (vključno s Severno ligo) dosegli »dogovor«

Dva ligaša in dva Bandellijevca v »novi« večini na tržaški občini; od desne: Giuseppe Portale, Maurizio Ferrara (oba Severna liga), Bruno Sulli in Salvatore Porro (Sullijeva lista)

KROMA

o složnem delovanju koalicije do izteka Dipiazzovega manda. Vodja Ljudstva svobode-Forze Italia Piero Camber je takrat zagotovil, da bo regulacijski načrt odobren v predvidenem roku, in sicer »z 21 glasovi«. V ponedeljek zvečer se je v mestni skupščini ta dogovor klavrno razblnil.

Resolucija je odjeknila tudi med včerajnjo sejo urbanistične komisije, ki te dni obravnava prav regulacijski načrt. Svetniki opozicije so vpravili za mnenje občinske pravne službe, da bi izvedeli, ali ima resolucija takojšnjo veljavo. Prišlo je do vročih tonov, kričanja, po tričert urenem prerekanju so svetniki končno izvedeli, da ima uprava 45 dni časa za odgovor na dokument.

Včeraj so v komisiji začeli z obravnavo ugovorov. Na dnevnem redu je bilo 77 ugovorov, ki se nanašajo na obalno območje (pod in nad Obalno cesto). Obdelali so jih le 45, kar jasno kaže, da se delo komisije ne bo tako hitro iztekel, kot so predvidevale stranke desnosredinske večine.

Med obravnavanimi ugovori sta bila tudi dva, ki se nanašata na zemljišči na območju Kontovela. Tudi to območje so načrtovalci vključili v obalni sklop (od morja do grebena), kjer niso dovoljene nove gradnje. Občinski svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmaj je ob tem opozoril na »neskladnost«. Na predelu

med kontovelsko cerkvijo in Ključem sta imela domačina zazidljivi zemljišči, ker pa je bilo to območje vključeno v »obalni sklop«, sta zemljišči kar čez noč izgubili status zazidljivosti. Če bi pri tem ostalo, bi bila lastnikoma prizadejana velika škoda. Zato sta vložila ugovora.

Člani komisije so uvideli, da gre za neskladnost saj ni mogoče območja v vaši enačiti z območjem pod ali nad Obalno cesto. Zato so se odločili, da bodo zadevo podrobno pregledali in o njej presodili na sobotni seji, na kateri naj bi obravnavali tudi druge podobne zapletene primere.

M.K.

POKRAJINA TRST - Nagrada Ondina Barduzzi

Prvo nagrado dobila Ingrid Bersenda za diplomsko nalogu s področja psihologije

Nagrado je včeraj prejela Ingrid Bersenda, ob njej predsednica Bassa Poropat

KROMA

Ingrid Bersenda, počaščenost nad novo nagrado pa je včeraj izrazil tudi soprog pokojne Marco Scolaris, ki se je iz srca zahvalil vsem, ki so si prizadevali za realizacijo tovrstnega projekta. Po uvodnih nagovorih je sledilo podeljevanje nagrad, s katerimi so letos žeeli v žarišče postaviti diplomska dela z znanstvenega področja. Za nagrado so se potegovale diplomantke, ki so na tržaških fakultetah diplomirale po 1. januarju 2008, na prvih treh mestih pa so se znašle kar tri psihologinje. Žirija, to so sestavljale univerzitetne profesorice in članice pokrajinske komisije za enake možnosti, je imela, kot je povedala prof. Tubaro, zelo zahtevno delo, saj je na njihov naslov prispeval kar nekaj zelo zanimivih diplomskih nalog. Po tehnem premisleku so žirantke prvo nagrado v višini 1000 evrov sklenile podeliti Ingrid Bersendo, ki se je v svojem diplomskem delu lotila problematike čustveno-socialnega prilaganja imigrantskih otrok v tržaški pokrajini, kot pripadnica slovenske manjšine pa je mlada psihologinja preučila tudi razlike med manjšinskim in večinskim osnovnošolci in srednješolci. Druga nagrada v višini 750 evrov je šla v roke še eni psihologinji, in sicer **Fabiani Giaretton**, tretjo nagrado v višini 500 evrov pa je prejela psihologinja **Tiziana Florio**, ki je napisala diplomsko delo z naslovom *Vita di coppia dopo la nascita di un figlio: ruolo del padre (Življenje po rojstvu otroka: vloga očeta)*. Posebne pohvale je bila deležna tudi **Valentina Boschian**, ki je na fakulteti za inženirijo diplomirala z diplomskim delo *The concept of disruptive innovation applied to intelligent cargo in the Euridice project*.

Ingrid Bersenda, počaščenost nad novo nagrado pa je včeraj izrazil tudi soprog pokojne Marco Scolaris, ki se je iz srca zahvalil vsem, ki so si prizadevali za realizacijo tovrstnega projekta. Po uvodnih nagovorih je sledilo podeljevanje nagrad, s katerimi so letos žeeli v žarišče postaviti diplomska dela z znanstvenega področja. Za nagrado so se potegovale diplomantke, ki so na tržaških fakultetah diplomirale po 1. januarju 2008, na prvih treh mestih pa so se znašle kar tri psihologinje. Žirija, to so sestavljale univerzitetne profesorice in članice pokrajinske komisije za enake možnosti, je imela, kot je povedala prof. Tubaro, zelo zahtevno delo, saj je na njihov naslov prispeval kar nekaj zelo zanimivih diplomskih nalog. Po tehnem premisleku so žirantke prvo nagrado v višini 1000 evrov sklenile podeliti Ingrid Bersendo, ki se je v svojem diplomskem delu lotila problematike čustveno-socialnega prilaganja imigrantskih otrok v tržaški pokrajini, kot pripadnica slovenske manjšine pa je mlada psihologinja preučila tudi razlike med manjšinskim in večinskim osnovnošolci in srednješolci. Druga nagrada v višini 750 evrov je šla v roke še eni psihologinji, in sicer **Fabiani Giaretton**, tretjo nagrado v višini 500 evrov pa je prejela psihologinja **Tiziana Florio**, ki je napisala diplomsko delo z naslovom *Vita di coppia dopo la nascita di un figlio: ruolo del padre (Življenje po rojstvu otroka: vloga očeta)*. Posebne pohvale je bila deležna tudi **Valentina Boschian**, ki je na fakulteti za inženirijo diplomirala z diplomskim delo *The concept of disruptive innovation applied to intelligent cargo in the Euridice project*.

Naj ob koncu še povemo, da je bila na včerajšnji slovesnosti večkrat izražena želja, da bi to nagrado podeljevali tudi po eventuelni zamenjavi pokrajinske uprave. Že v tem akademskem letu pa se bo mogoče potegovati za nagrado s tehnično-ekonomskoga področja, prihodnje leto pa nameščajo nagrajevati diplomske naloge, ki obravnavajo umetniško tematiko. (sč)

Odslej bodo defibrilator uporabljali tudi gasilci

Tržaški gasilci bodo odslej v skrajnih primerih lahko oživljali osebe, ki jih je prizadel infarkt, in sicer z delno samodejnimi defibrilatorjem. Novo storitev, ki bo bržkone rešila kako življenje, je omogočilo posebno dovojenje združenega podjetja. Samodejni defibrilator bo smelo uporabljati samo usposobljeno osebje, ki se je udeležilo primerne tečaja. Novost so včeraj s praktično vajo predstavili včeraj v gasilski vojašnici v Ulici D'Alviano. Gasilci razpolagajo s petimi defibrilatorji, dva jim je podarila Fundacija CRTrieste, enega pa združenje Amici del cuore.

Policija: ulična prostitucija v Trstu pod nadzorom

Policija v tiskovnem sporočilu razlagata, da tako kot karabinjerji redno in pozorno nadzoruje ulično prostitucijo, ki ima v Trstu omejene razščnosti. Trenutno se z najstarejšo obrstojo na svetu na pločnikih Terezijanske četrti ukvarja 14 žensk, to so štiri italijanske, šest romunskih ter po dve bolgarski in kolumbijski državljanke. Vse imajo svoje bivališče v Trstu, Kolumbijski (edini dve, ki nista državljanji Evropske unije) imata veljavno dovoljenje za bivanje v Italiji, medtem ko so Romunke in Bolgarki z ustrezнимi nalogi večkrat poslali v domovino. To so tudi storie, pozneje pa so se v skladu s predpisi vrnil v Trst, piše v tiskovnem sporočilu tržaške kvesture. Omenjenim 14 osebam se od časa do časa pridružujejo prostitutke, ki se v mestu zadržijo le nekaj dni.

Policisti in karabinjerji pregledujejo osebne dokumente prostitutk v večernih in nočnih urah, katerikoli dan v tednu, včasih tudi na telefonski poziv občanov, ki se pritožujejo nad hrupom, ki ga včasih povzročajo številne stranke prostitutuk. Na kvesturi so prepričani, da sta reden nadzor in sodelovanje z občani učinkovita, spodbujati pa je treba predvsem dialog in poznvanje problema.

Tržaška občinska policija je pred dnevi prekinila preprič, ki se je pred železniško postajo vnel med osmimi romunskimi državljanji, ob njih navzočih je bilo tudi šest prostitutuk z romanskim, bolgarskim in nigerijskim državljanstvom.

Mlađeletna tatička

Nek občan se je v ponedeljek počasi v svojem stanovanju na Drevoredu XX. septembra prebudil iz sna, zmotil ga je hrup. Pogledal je skozi okno in opazil dva mladeniča, ki sta na drevoredu demontirala parkiran skuter. Stanovalec je polkal policijo, ki je kmalu zatem začel lotila dvojico. Mlađeletnika sta jo ucvrila vsak v svojo smer, na podlagi opisa pa so policisti v kratkem ustavili enega od dveh najstnikov. Na sebi je imel nahrbtnik, porival je gorski kolesi. Moral je priznati, da je s prijateljem demontiral aerodinamični pokrov skuterja. V nahrbtniku je imel primerno orodje, ki so ga policisti zasegli, tako kot gorski kolesi. Zatem so z dogodkom seznanili starše drugega mladeniča, ki so ga nekaj ur pozneje pospremili na kvesturo. Oba tatička je doletela kazenska ovadba.

Ilegalca v pripor

Policija je v ponedeljek zvečer pridržala 42-letnega makedonskega državljanja, ki je bil novembra lani izgnan iz Italije, vrnil pa se je brez obveznega dovoljenja. Poleg tega je bil na njegov račun (prav tako zaradi nespoštovanja predpisov o priseljevanju) pred tedni izdan pripori način. Na sesljanski obali pa so karabinjerji istega dne aretirali 26-letnega senegalskega državljanja, ki kljub kvestorjevemu načinu ni zavrstil iz Italije.

DRŽAVNI IZPIT - Ustna spraševanja so v polnem teku

Maturanti liceja Prešeren v »izgnanstvu« na zavodu Zois

Na znanstveno-fizikalni smeri o svetlobnem onesnaževanju - Izidi na dveh smereh bodo znani že jutri

Kandidati Liceja Franceta Prešerena opravljajo ustni del državnega izpita v »izgnanstvu«. Zaradi pleskarskih del poteka namreč ustna preizkušnja »licejcev« v pravkar prenovljenih prostorih Trgovskega tehničnega zavoda Žige Zoisa, kjer so za potek spraševanj pripravili dve učilnici v tretjem nadstropju, eno za kandidate naravoslovno-multimediji in znanstveno-fizikalne smeri, drugo pa za kandidate jezikovne in klasične smeri. Prvi so v teh dneh prišli na vrsto za spraševanje kandidati jezikovne in znanstveno-fizikalne smeri in pri nastopu maturanta le-te smo včeraj zjutraj sledili.

Kandidat je za uvodni referat izbral temo svetlobnega onesnaženja, ki predstavlja velik problem, saj se pravzaprav sploh ne ve, čemu vse to osvetljevanje. Slednje je namreč po kandidatovem mnenju povsem nepotrebno, gre namreč za vsljeno svetlobo, ki jo s pomočjo žarnic, si-jalk in reflektorjev pridobimo z dvigom ravni naravne osvetljenosti okolja. Od tod celo vrsta težav, od zmanjšane nočne vidljivosti, izginjanja zvezd in motenja živali, pa do ogrožanja zdravja ljudi, saj če človek spi v osvetljenem prostoru in ne v temi, pride do motenja oz. zastoja nastajanja melatonina, snovi, ki preprečuje infekcije in razna obolenja, tako da se za kar šestdeset odstotkov poveča možnost npr. obolenja za rakom na dojki ali na prostatini, poleg tega se vsa ta svetloba ekonomsko ne splača, je bilo slišati med predstavljivo referato. V Evropi je svetlobno najbolj onesnažena Belgija, rožnato nič Slovencija, kjer pa obstaja zakon proti svetlobnemu onesnaževanju, medtem ko v Italiji nekateri dežele tak zakon imajo, druge ne. Med tistimi, ki imajo - mimogrede tudi dober - zakon, je tudi Furlanija-Julijska krajina.

Tema svetlobe je bila prisotna tudi v nadaljevanju spraševanja, npr. pri matematiki, kjer je moral kandidat podati definicijo svetlobe izhajajoč iz Einsteinove relativnostne teorije ter opredeliti neskončnost in podati definicijo neskončne mno-

Spraševanja maturantov liceja Prešeren potekajo v dveh učilnicah v tretjem nadstropju trgovskega zavoda

KROMA

žice. Pri slovenščini je moral govoriti o impresionizmu in Josipu Murnu, pri telesni vzgoji pa o mišičnem krčenju z vidika fizike in o vrstah moči. Pri prirodopisu je govoril o zvezdah in o njihovem spektru, pri filozofiji pa o orientalskih filozofskeh naukah in o pozitivizmu. O svetlobi jo moral ponovno govoriti pri nemščini, kjer je npr. omenil primer mesta Lengo, kjer zvezar javno razsvetljavo ugasenojo in jo začasno ponovno prizgejo v določenih ulicah le na željo posameznih občanov, posredovanu z sms sporočilom, profesorica pa je želela kaj vedeti tudi o turški avtorici, ki se je šola v Nemčiji in je v bistvu opustila svoj jezik.

Na liceju Prešeren bodo danes prišli na vrsto kandidati klasične smeri, izidi mature na klasični in jezikovni smeri pa bodo znani že jutri, medtem ko bo za rezultate na znanstveno-fizikalni in naravoslovno-multimediji smeri treba čakati do prihodnjega torka. (iž)

več fotografij na www.primorski.eu

DOLINSKA OBČINA - Občinski svet

Podpora županji

Solidarnost zaradi grobih napadov nekaterih svetnikov opozicije

Aljoša Novak

svetnik Zelenih Dino Zappador. Poudaril je, da ni nikoli ostro, osebno napadel županje. ostali prisotni svetniki desnosredinske opozicije so molčali.

Na občinski seji je nato levo-sredinska večina med drugim izglasovala resolucijo svetnika Stranke komunistične prenove Igorja Ote proti privatizaciji upravljanja vodnih virov. Resolucija priznava pravico do vode, pravico do javnega upravljanja vodnih virov, voda pa ne sme postati tržno blago. Te principi naj bi tudi vključili v občinski statut (o čemer je občinski tajnik Fiorenzo Garufi izdal povoljno mnenje). Svetniki desnosredinske opozicije so se vzdržali.

Na njegov poseg se je odzval le

M.K.

ŠKEDENJ - Zahtevajo zaprtje železarne

Zasedli občinsko dvorano

Sedem Škedenjcev vztrajalo pri zasedbi občinske dvorane do 19. ure zvečer - Spet protest na Velikem trgu

Protest Škedenjcev z balkona občinske palače

KROMA

Po skoraj 18 urah zasedbe dvorane tržaškega občinskega sveta iz protesta zoper vedno bolj onesnažujočo škedenjsko železarno so Marina K. in njenih šest kolegov in kolegic včeraj, nekaj minut po 19. uri, zapustili občinsko palačo ter se na Velikem trgu pridružili sto Škedenjcem, ki so drugi dan zapored z bučnim, hrupnim protestom vnovič zahtevali zaprtje njihovemu življenju nevarnega obrata.

Marina se je dan prej zbrala s krajanim pred občinsko palačo, po kaki pol drugi ura se je s kakimi 30 Škedenjci podala v občinsko palačo, kjer je prisostvovala občinski seji. »Po tem, kar sem tam videla, sem razumela, zakaj Trst se ne more razviti,« je komentirala po zasedbi. Ta se je začela nekaj minut po 1. uri zjutraj, po koncu seje. »Zahtevali smo srečanje z načelniki skupin, a javilo se jih je manj kot polovica,« je pripovedovala. Po seji so ostali torej Škedenjci v dvorani: zasedba iz protesta, ker niso občinske oblasti doslej storile nicesar, da bi zaščitile njihovo združje. Tudi Marina je »okusila« brezbriznost: zbolela je za rakom na koži.

Trideseterica je vztrajala do kake 4. ure zjutraj, potem jih je v dvorani ostalo še dvanaest.

Zjutraj, ko se je občinska palača prebudila, je bila dvorana občinskega sveta zasedena. Škedenjci so si posamično privočili kavico v notranjem baru, a le dokler ni predsednik skupščine Sergio Pacor ukazal redarjem, naj ne pustijo več v dvorano tistih, ki so jo zapustili. Tako je ob desetih ostalo v dvorani še 7 Škedenjcev: štiri ženske, trije moški. Ker jim ni bilo dano zapustiti dvorane (niso jim dovolili niti na straniše ...), so kar preko balkona z vrvico in nahrbnikom povlekle do dvorane platenke vode in sendviče, ki so jim jih pripravili kolegi. Škedenjski tribun Maurizio Fogar je kar z balkona, nad razobešenim napisom Zapreti tako železarno, da bi odprli trstu bodočnost, improviziral tiskovno konferenco ...

Mestni redarji so sedmerico legitimirali, prijava sodnim organom je dolžnostna, neizbežna. Ko je sedmerica na podvečer stopila iz občinske palače, so se spet oglasila gesla proti občinski upravi. »Dipiazza nas je dvakrat nadrsal. Pred volitvami je obljudil, da bo zaprl železarno, a je ni. Njemu in njegovim ne bomo več dali naših glasov,« je napovedala Škedenjka Marina.

M.K.

SSk je solidarna z Markom Milkovičem

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti - zbirne stranke Slovencev v Italiji - izraža solidarnost in bližino predsedniku vzhodnokraškega rajonskega sveta Marku Milkoviču zaradi grobega in žaljivega napada, ki ga je utрpel s strani predstavnikov desne-sredine, ki vodijo urbanistično komisijo na tržaški Občini.

Deželno tajništvo je zgroženo nad načinom kako se ravna z osebami, ki se borijo za uveljavitev narodnih in lastniških pravic prebivalcev Krasa, ki bodo hudo prizadeti zaradi načrtovanih gradbenih posegov tržaške občine. Očitno je dejstvo, da je vse pozrtvalno delo, ki ga je predsednik Milkovič opravil v prid celotni skupnosti, v veliko zadrgo vsem tistim, katerim so risali gradbene posege, pri tem pa zanesljivali koristi vseh tistih, ki tam živijo od vedno.

Še enkrat so se torej tržaški politični krogi po mnenju Ssk pokazali v njihovi pravi luči, predvsem kar se tiče odnosa do Slovencev in tistim, katerim se gre za interese narodne in civilne skupnosti na Krasu. Predsedniku Milkoviču pa gre resnično priznanje in zahvala za vztrajnost v boju za pravčnost, piše v izjavi Ssk.

PROSEK - DUS zavrnil pritožbo Tudi odbornica Seganti bo morala spoštovati svoj stanovanjski zakon

Deželna odbornica Federica Seganti (**na sliki**) se je pred časom pritožila na deželno upravno sodišče Furlanije-Julijanske krajine (DUS FJK), ker je njen sosed na Proseku hotel razširiti lastno hišo, sodišče pa je pritožbo naposled zavrnilo. V tem ne bi bilo nič posebno čudnega, če ne bi deželni stanovanjski zakon, na katere sloni sosedovo gradbeno dovoljenje, lani predlagala ravno Federica Seganti, deželna odbornica za ozemeljsko načrtovanje.

Stanovanjski zakon je nastal v deželnih uradih, ki jih vodi odbornica iz vrst Severne lige, v veljavi pa je od novembra lani. Kljub temu je Segantijevu zmotil sosed, ki je na podlagi stanovanjskega zakona hotel uresničiti dvostanovanjsko hišo tik ob njenem terenu. Pritožbo je vložila proti Občini Trst, ki je sosedu izdala gradbeno dovoljenje, 9. junija pa je DUS pritožbo zavrnil. Tako bo deželni zakon veljal tudi za odbornico, ki ga je predlagala.

ARTEDEN - Predstavitev letošnje mednarodne likovne telovadnice

Lonjer za teden dni v središču ustvarjalnosti

Od ponedeljka, 5., do sobote, 10. julija, bo vas gostila 6 umetnikov in več delavnic

Mednarodno umetniška sapica se je sinoč dvignila nad Lonjerjem in zbranim v Športno kulturnem centru napovedala skorajšnji začetek novega poglavja v tradicionalnem vaškem umetniškem dogodku - Artednu. V ponedeljek, 5. julija, se bo Lonjer že osmo leto zapored spremenil v večjo likovno delavnico, ki jo prireja Slovensko kulturno društvo Lonjer-Katinara v sodelovanju z Mladinskim združenjem Lonjer-Katinara, društvom Fotovideo Trst 80 in Kulturnim društvom za umetnost Kons.

Nežno petje Andrejke Možina ob klavirju je uvedlo predstavitev letošnje mednarodne likovne delavnice. Protagoniste letošnjega ustvarjanja - Megan Broadmeadow, Eleno Guglielmotti, Mirka Malleja, Femke Van Gent, Viktorja Randjelovića in Giorgia Degasperija (člana skupine Zeroteatro) je predstavila Darja Kodrič. Valižanka **Megan** se večinoma ukvarja s kiparstvom, inštalacijami in performansi, pri čemer vselej na igriv način oplemeniti stare in pozabljenje predmete. **Elena** prihaja iz Beneške Slovenije, danes pa obiskuje ljubljansko Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje, kjer se posveča predvsem ilustraciji. S slikarstvom pa se na taisti akademiji ukvarja **Mirko** iz Celovca, ki svoje ustvarjanje povezuje z glasbo. Nizozemka **Femke** obožuje mešanje tehnik od fotografije, gledaliških revvizitov, videoposnetkov, performansov, interaktivnih inštalacij in projektov socialne umetnosti. Srbskega slikarja **Viktorka** smo spoznali že pred dvema letoma, tako da bomo lahko primerjali njegov likovni razvoj. Med gosti bo tudi **Giorgio**, ki si prizadeva, da bi v Lonjerju zaživel projekt družbene umetnosti (Z goliimi rokami) - odprte in kolektivne, ki se upogiba k sodobni ljudski ritualni dimenziji.

O samem programu pa je spregovorila Jana Pečar. Od ponedeljka do sobote, 10. julija, bo vas navdihnila mojstre umetnike, ki bodo prosto ustvarjali. Však dan bodo dopoldne na svoj račun prišli osnovnošolci, ki bodo s španskim likovnikom Jorgejem Readom uresničili *Portret Lonjerja* - spoznavali bodo vas in njene prebivalce, napisali pa prikazali »svoj« Lonjer; Mirna Viola pa jih bo uvajala v svet digitalne fotografije.

Večeri bodo posvečeni predvsem druženju v sproščenem vzdušju ob koncertu domače pevske skupine Tončke Čokove, ob plesni delavnici z Dašo Grgič oz. delavnici likovnega izražanja s skupino Arte, projekciji dokumentarcev o Lonjerju in nastopu skupine Alter Ego in se zaključili še s slovesno razstavo del gostov in osnovnošolcev. (sas)

KROMA

NŠK - Ukrepi **Od jutri vpisnina**

Zaradi resne finančne krize, v kateri se je znašla Narodna in študijska knjižnica, je bilo njen vodstvo prisiljeno sprejeti vrsto varčevalnih ukrepov, med katere po novem so dali tudi uvedbo letne vpisnine, ki pa je značilna domača za vse knjižnice. Obiskovalci knjižnice bodo tako morali plačati znesek, ki znaša 10 evrov. To vsoto bo treba poravnati ob prvem obisku po 1. juliju 2010, vpisnina pa velja le za odrasle obiskovalce knjižnice. Knjige si bodo namreč še naprej lahko brezplačno izposojali predšolski in šoloobvezni otroci, dijaki in brezposelnici, do petdesetodstotnega popusta pa bodo upravičeni študentje in upokojenci. Letna vpisnina je veljavna eno leto od datuma vpisa ali obnovitve vpisa. Podražile so se tudi nekatere druge knjižnične storitve. Cene fotkopij in medknjižnične izposoje bodo nekoliko višje, ob tem pa naj še povemo, da bo moral uporabnik knjižnice izgubljeno knjigo plačati 25 evrov, plačati pa bo treba tudi kopijo izgubljene izkaznice. Ostala pravila ostajo nespremjenjena. Uporabniki bodo še naprej lahko večino gradiva izposojali za dobo 30 dni, sedemdnevni izposojevalni rok pa velja za revje in video ter avdio posnetke. (sc)

PROSEK - Dvorišče rajonskega sveta

Plesi in filmi

Nocoj tečaj latskoameriških plesov - Nato trije filmski večeri

Dvorišče sedeža Zahodnokraškega rajonskega sveta na Prosek postaja predvsem v poletnih mesecih iz leta v leto bolj pomembno družbeno središče. Pred nekaj tedni so z dvorišča odmevali zvoki godb na pihala, udeleženek srečanja Zajgrajmo skupaj, ki ga že nekaj let prireja Godbeno društvo Prosek. Lani je Mladinski krožek Prosek-Kontovel v sodelovanju z rajonskim svetom za Zahodni Kras priredil niz treh filmskih večerov na odprttem, letos pa bo pobudo ponovil in jo še obogatil, in sicer s plesnimi koraki.

Tako se bodo na dvorišču rajonskega sveta slišali zvoki latinskoameriške glasbe, ki bodo za dva večera postali glasbena kulisa kratkega tečaj latinskoameriških plesov. Prvi večer bo že nocoj ob 20.30, drugi del tečaja, ki ga bodo vodili člani in članice skupine animatorjev, pa bo v torek, 6. julija, prav tako ob 20.30.

Drugi sklop večerov na dvoriš-

ču zahodnokraškega rajonskega sveta bo potekal v svetu filma. Prvi filmski večer bo v petek, 9. julija, in bo namenjen predvsem otrokom, ki se bodo lahko pozabavali ob ogledu risanke La principessa e il ranochio. Začetek predvajanja ob 21. uri.

Drugi filmski večer bo v četrtek, 15. julija, ko bodo predvajali dokumentarni film o življenju in delu znanega slovenskega fotografa Edija Šelhausa Bil sem zraven. Film je posnel domačin Jurij Gruden, ki bo tudi prisoten na predvajajanju.

Filmski niz Kina na odprttem na Prosek se bo zaključil v torek, 20. julija s predvajanjem filma Invictus, ki ga je ameriški režiser Clint Eastwood posvetil južnoafriškemu borcu za človekove pravice in predsedniku Nelsonu Mandeli.

V primeru slabega vremena bodo filme predvajali v bližnjem prenovljenem Kulturnem domu Prosek Kontovel.

Duši Ribiškega muzeja Bruno Vlpi Lisjak in Franko Cossutta

V Slovenskem klubu o načrtovanem kulturnem centru v Ul. sv. Frančiška

Kakšna bodočnost čaka stavbo v Ulici sv. Frančiška, v kateri se nahajajo Tržaška knjigarna, Narodna in študijska knjižnica, Gregorčičeva dvorana, ZSKD, SKGZ in sedeži nekaterih društev?

O tem bo nocoj (ob 20.30) govor prav v Gregorčičevi dvorani, na večeru, ki ga prireja Slovenski klub. Arhitekt Dimitri Waltritsch bo predstavil svoj projekt »K - kulturni center v Ul. sv. Frančiška«. Z arhitektom se bo pogovarjal Aleš Doktorič.

Na Opčinah Policijski orkester Slovenije

Klub hladnemu vremenu se je prejšnji četrtek zbral na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah številna publike, ki se je naužila primorskega narečja v predstavi Bužec on, bušča jaz v mojstrski izvedbi odlične slovenske igralke Saše Pavček. Jutri pa bo na sporednu glasbeni večer s Policijskim orkestrom Slovenije, ki je pri open-skem društvu že gostoval leta 2008, ko je oblikoval novoletni koncert. Takrat je bila dvorana Prosvetnega doma premajhna, da bi sprejela vse, ki bi radi poslušali koncert. Tokrat se bo koncert odvijal na dvorišču v sklopu Poletja pod kostanjem z začetkom ob 21. uri. Orkester bo nastopil v popolni postavi, kar pomeni, da bo na prizorišču skoraj 60 orkestra.

Policijski orkester je bil ustanovljen poleti 1948 zaradi potreb in prizadevanj takratne slovenske vlade in tudi posameznikov, da bi Slovenija imela reprezentativni pihalni orkester za igranje na praznovanjih, proslavah, obležnicah, promenadnih in celovečernih koncertih ... V skladu z namenom ustanovitve in razvojem je po osamosvojitvi samoumevno nastala obveznost sodelovanja orkestra na državnih protokolarnih prireditvah, zato ga je slovenska vlada leta 1994 imenovala za uradni protokolarni orkester Republike Slovenije. V letih od 2005 do 2007 je za nizozemsko glasbeno založbo De Haske posnel tri zgoščenke, ob praznovanju šestdesetletnice obstoja v letu 2008 pa je izšla zgoščenka, ki je nastala v sodelovanju z RTV Slovenija in solisti zabavne glasbe, s katerimi pogost sodeluje pri različnih glasbenih projektih.

Orkester bo tokrat nastopil pod vodstvom Nikolaja Žličarja, ki je na Opčinah vodil Orkester klarinetov Slovenije. Nikolaj Žličar je dirigent širokega operno - simfoničnega spektra. Dirigiral je v vseh glasbenih centrih nekdanje Jugoslavije. Sodeloval je z vrhunkimi orkestri in opernimi ansamblji. Od leta 1992 živi in deluje v Sloveniji. Intenzivno se ukvarja tudi s pedagogiko. S Policijskim orkestrom sodeluje od leta 2002 in z njim nastopa na številnih koncertih doma in v tujini.

Openski koncert bo sestavljen iz dveh delov: v bolj klasičnem bodo zazvenele npr. skladbe Rossinija in Mozarta, v drugem pa skladbe Raya Charlesa in Jožeta Privška. Koncert vključuje tudi nastop solistov, in sicer: vokala Matjaža Mraka ter tenorja Antona Vrzela in baritona Mitje Škorjanca.

BOLJUNEC, DOLINA - Učenci šol Voranc in Gregorčič

Ploden dvodnevni aprilski obisk pri vrstnikih v Prekmurju in Porabju

V mesecu aprilu so se učenci 5. razreda Celodnevne osnovne šole Frana Venturinija iz Boljuncia in nekateri učenci Nižje srednje šole Simona Gregorčiča iz Doline udeležili dvodnevnega gostovanja v Prekmurju in Porabju, ki ga je organiziralo Didaktično ravnateljstvo Dolina v okviru projekta Preraščajmo meje, gradimo prihodnost in v sodelovanju z otroško dramsko skupino Prosvetnega društva Slovenec iz Boršča.

Že vrsto let PD Slovenec sodeluje z bližnjo šolo Venturini. V sklopu tega sodelovanja je pri društvu nastala otroška dramska skupina pod vodstvom Bože Hrvatič, ki je v lanski sezoni pripravila uspešno glasbeno igrico Mavrična ribica. Člani dramske skupine so torej v spremstvu učiteljev in nekaterih spremjevalev odpotovali 15. aprila na dvodnevni izlet v zahodno Slovenijo in na Madžarsko.

Prvega dne je bil predviden po-

stanek v Prekmurju, in sicer v Srednji Bistrici. Na programu je bil obisk Osnovne šole Prežihovega Voranca, kjer so mladi člani borštanske dramske skupine nastopili pred vrstniki.

Med obiskom je ravnateljica Osnovne šole Prežihovega Voranca orisala delovanje krajevne šole in društva, ki delujejo v bližnji okolici, srečanje pa je omogočilo mladim igralcem, da so navezali prijateljske stike s prekmurskimi vrstniki.

Kmalu zatem so udeleženci izleta odpotovali v Monošter na Madžarskem, ki se nahaja v Porabju, skrajnem zahodnem delu Madžarske, kjer živi slovenska manjšina Porabskih Slovencev. Tam jih je sprejela Klara Fodor, tajnica Slovenskega kulturnega in informativnega centra Lipa, izletniki pa so si ogledali tudi Muzej Augusta Pavla, medtem ko jih je v večernih urah v centru Lipa, kjer je sedež društva v uredništva časopisa Po-

rabje, sprejel predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök, ki jim je pred ogledom filma Porabje nekoč in danes orisal današnje živiljenjske razmere slovenske manjšine v Porabju.

Naslednji dan je bil namenjen ogledu Gornjega Senika, kjer se nahaja Dvojezična osnovna šola in kjer so v krajevнем Kulturnem domu mladi igralci ponovili svoj nastop za tamkajšnje učence. V vasi se nahaja tudi cerkev sv. Janeza Krstnika, kjer je enkrat mesečno maša v slovenskem jeziku.

Gostovanje je dalo udeležencem povod, da spoznajo živiljenjske razmere tako vrstnikov, ki živijo na zahodnem robu Slovenije, kot tudi prednikov slovenske manjšine na Madžarskem. Obenem pa so imeli prilžnost, da z njimi spletejo prijateljsko vez, ki bo prav gotovo prispevala pobude za nadaljnje sodelovanje. (PP)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 19.00, 21.15 »Twilight saga: Eclipse«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »Il segreto dei suoi occhi«.

CINECITY - 16.00, 17.10, 18.00, 18.30,

20.00, 20.30, 21.15, 22.20 »The Twilight saga: Eclipse«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.05 »Poliziotti fuori«; 16.30, 20.00, 21.00, 22.15 »A-Team«; 16.00

»The Hole 3D«; 15.50 »L'acciappadenti«; 16.15 »Tata Matilda e il grande botto«; 17.50, 20.00, 22.10 »Prince of Persia - Le sabbie del tempo«; 18.30, 21.30 »Robin Hood«.

FELLINI - 16.10, 18.10, 20.10, 22.10 »Il concerto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.20, 18.20, 20.20, 22.15 »Bright star«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 22.00 »La papessa«; 20.20 »La nostra vita«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »City Island«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.00, 21.10 »Morilci«; 16.40, 18.50, 21.00 »Poslednja pesem«; 16.20, 19.10, 22.00 »Seks v mestu 2«; 17.00 »Shrek za vedno 3D (sinhro.)«.

KOPER - PLANET TUŠ 15.50, 16.15, 18.35 »Shrek za vedno 3D«; 21.00 »Perziski princ: Sipine časa«; 15.05, 18.05, 21.05 »Seks v mestu 2«; 20.00 »Mrk«;

16.20, 18.40, 21.10 »Mora v Ulici Brezovci«; 21.15 »Naj ostane med nami«;

16.40 »Shrek za vedno - sinhro.«; 19.00, 21.20 »Poslednja pesem«; 16.00, 18.45 »Pokvarjeni poročnik«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Twilight saga: eclipse«;

Dvorana 2: 16.30, 20.15, 22.15 »Poliziotti fuori - Due sbirri a piede libero«;

18.15 »Prince of Persia - Le sabbie del tempo«; Dvorana 3: 16.30,

18.15, 20.15 »Tata Matilda e il grande botto«; 22.15 »Saw VI«; Dvorana 4:

16.30, 20.15 »5 appuntamenti per farla innamorare«; 18.15, 22.15 »A-Team«.

SUPER - Film preporočan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30,

20.00, 22.10 »The Twilight saga: Eclipse«; Dvorana 2: 16.30, 18.40, 21.00

»The Twilight saga: Eclipse«; Dvorana 3: 17.45, 20.10, 22.10 »5 appuntamenti per farla innamorare«; Dvorana 4:

17.50, 20.00, 22.10 »Poliziotti fuori - Due sbirri a piede libero«; Dvorana 5: 18.00, 20.10, 22.20 »The A-Team«.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, ki so že pogojno vključeni v bivše permanente lestvice in bodo do danes, 30. junija, dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z dne 22. aprila, do danes, 30. junija, vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice. Tudi kandidati, ki so že polnopravno vključeni v omenjene lestvice in ki so dosegli naslov za poučevanje učencev/dijakov s posebnimi potrebami, morajo predstaviti prošnjo za vključitev v odgovarjajoče sezname. Prošnjo, katere obrazci so na razpolago na tajništvih posameznih šol, morajo naslovit na Urad za slovenske šole v UL S. Martiri št. 3, v Trstu. Urad je na razpolago za morabitna pojasnila.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, ki so že pogojno vključeni v bivše permanente lestvice in bodo do danes, 30. junija, dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje, naj na os-

novi M.O. 39 z dne 22. aprila 2010, do danes, 30. junija, vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice, in sicer preko predvidenega spletnega postopka (Procedura online) Ministrstva za Šolstvo. Iste postopek je predviden za kandidate, ki so že polnopravno vključeni v omenjene lestvice in ki so dosegli naslov za poučevanje učencev/dijakov s posebnimi potrebami. Info na Urad za slovenske šole v Trstu ali Gorici.

RAVNATELJSTVO DT TZG ŽIGE ZOISA

v Trstu obvešča, da v petek, 2. julija, zapade rok za potrditev vpisa v 1. razred. Prvošolci naj se javijo v tajništvu zavoda v UL Weiss 15 do vključno zgoraj omenjenega datuma.

STARŠE DIJAKOV, ki so se vpisali na tržaške slovenske višje srednje šole, prosimo, da potrdijo vpis do sobote, 3. julija, v tajništvih posameznih šol.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Izleti

SPDT organizira od 2. do 11. septembra avtobusni izlet po Črni Gori. Povzpeli se bomo na najvišje vrhove Prokletja in Durmitorja, obiskali bomo tudi nekatere kulturne in zgodovinske znamenitosti. Zainteresirani pohitite v vpisom. Informacije na tel. št. 040-220155 (Livio).

V pondeljek je na Općine štoklja priletela in na vrata pri Klejzjevih potrka.

Mala

Maya

je zajokala, Mitja in Susy se nasmejala.

Polno sreče, veselja in lepih dni jim želimo domači vsi.

Nono Boris, nona Vera, teta Tanja in stric Santo

Čestitke

V Barkovljah živalno bo spet, brhki SAŠA priveka je na svet. Niki ti veselih dni, Mitji in Liki pa mirnih noči, iz srca prijatelji želimo vse.

Člani upravnega in nadzornega odbora, osebje in sodelavci Narodne in študijske knjižnice čestitajo predsedniku VILJEMU ČERNIU ob prejemu letošnje Štreklove nagrade.

DRAGICI voščimo še na mnoga leta! Marino, Olga z družino.

Osmice

NA OPĆINAH pri Kvrtičevih je odprta osmica. Tel. 040 - 211454.

OSMICA PRI ŠTOLFOVIH je odprta v Saležu št. 46. Nudimo domače dobrote. Tel. št. 040 - 229439.

OSMICA je Dolini pri Mariu Žerjalu.

OSMICO je odprt Ladi Rebula, Repnici 2. Tel. št. 040-229174.

OSMICO je odprt Škerk Alberto v Trnovci. Tel. št. 040-200937.

OSMICO sta odprla Alma in Stanko Gruden v Samotorci. Tel. 040-229349. Toplo vabljeni!

STEVО ZAHAR je v Borštu št. 58 odprl osmico. Toplo vabljeni!

TERČONOVÍ v Mavhinjah 42 smo odprli osmico. Točimo belo in črno vino ter nudimo domač prigrizek. Vljudno vabljeni. Tel. 040 - 299450.

V LONJERJU je odprla osmico družina Coretti. Toplo vabljeni. Tel. št.: 333-6143725.

V ZGONIKU je odprt osmico Janko Komanc. Tel. 040 - 229211.

Prireditve

ZBOR »VOX ECUMENICA« prireja sklop koncertov pravoslavne glasbe Komornega zborja »Cappella Musicae Antiquae Orientalis« iz Poznana na Poljskem. Danes, 30. junija, ob 20. uri v Ljubljani v Frančiškanski cerkvi. Vabljeni!

OBČINA ZGONIK vabi na pobudo »Odprte osmice, a ne samo Samotorca. V četrtek, 1. julija, ob 19. uri na balinišču predstavitev pobude in posvet »Osmice v 21. stoletju«, od petka, 2. do nedelje, 4. julija odprtje osmice in raz-

stave s kulturnimi utrinki: v petek, 2. julija, ob 20. uri koncert Komornega zborja »Ave« iz Ljubljane (dir. Andraž Hauptman) na balinišču; v soboto, 3. julija, od 17. ure dalje turnir v briškoli (brezplačna vpisnina) po vseh odprtih osmичah, ob 20. uri na balinišču koncert skupine mladih violinistov; v nedeljo, 4. julija, ob 10.30 Sv. Maša ob praznovanju zavetnika cerkve sv. Urha v Samotorci, ob 14. uri na balinišču finale turnirja v briškoli. In še Skok v naravo! po pešpoti Sv. Lenarta. Prireditve spada v sklop pobud »Pot zemlje in vode - virov življenja«.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE vabi na koncert ob zaključku sezone, ki bo v četrtek, 1. julija, ob 20.30, na dvorišču B&B La Fontana v Ricmanjih (v primeru slabega vremena pa v Babni hiši). Toplo vabljeni vsi, ki želite z namenom glasbe.

SKD TABOR - POLETJE POD KOSTAJNJEM na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah ob 21. uri: v četrtek, 1. julija, »Policjski orkester Slovenije«, dir. Nikolaj Žličar; v četrtek, 8. julija, Club Sunshine - Palmanova »Večer orientalskih plesov«; v četrtek, 15. julija, celovečerni film »Invictus« (režija Clint Eastwood, igra Morgan Freeman); v četrtek, 22. julija, »Pupkin Kabaret«. V slučaju slabega vremena bodo predvite dvorani.

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT (Magna Fraternitas Universalis) in Gente Adriatica vabita na ogled razstave »Afiniteta« v Hotelu Continental, Ul. S. Nicolò, ki bo odprt do petka, 2. julija. Razstavlja: Leonardo Calvo, Rita Cocot, Alenka Deklic, Vincenzo Diček in Graziella Rota.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 2. julija, ob 20.30 v Kraško hišo v Repnu na odprtje likovne razstave Marca Faganelja »Odstiranja«. O avtorju in delih bo spregovoril Saša Quinzi, glasbeni uvod v večer: kitarist Dario Viviani in pevka Lara Puntar. Prisrčno vabljeni!

Obvestila

ASŽ POMLAD vabi na redni občni zbor, ki bo danes, 30. junija, ob 20.30 v prostorih športnega centra v Bavorici.

DRUŽINSKO SVETOVANJE IN STROKOVNA TERAPEVTSKA POMOČ za odpravljanje morebitnih konfliktov in za vzgojo in razvoj otrok vsak petek popoldne pri Skladu Mitja Čuk. Informacije: Sklad Mitja Čuk, Proseška 131, tel. št. 040-212289, info@skladmc.org.

MLADINSKI KROŽEK PROSEK-KONTOVEL IN RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS prireja tečaj latinsko-ameriških plesov danes, 30. junija, in v torek, 6. julija, ob 20.30 na dvorišču sedeža rajonskega sveta. Vabljeni!

SLOVENSKI KLUB prireja danes, 30. junija, debatni večer z naslovom: »Kulturni center v Ul. Sv. Franciška«. O načrtu preureditev stavbe bo spregovoril projektant arh. Dimitri Waltritsch. Srečanje bo potekalo v Greščičevi dvorani, Ul. Sv. Franciška 20, s pričetkom ob 20.30. Vabljeni!

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INSTITUT - SLORI razpisuje nagrade za univerzitetna dela 2. in 3. stopnje, diplome štiriletnih študijskih programov, magisterije in doktorate, zaključene v akademskem letu 2008/2009. Razpis je namenjen interesentom, ki so do danes, 30. junija, opravili diplomski oz. podiplomski študij na družboslovnih področjih. Prijavni obrazci z razpisnimi pogoji so na razpolago na: www.slori.org, na sedežu SLORI-ja v Trstu (Trg Giotti 1, tel. 040-636663, trst@slori.it), v NŠK v Trstu (Ul. Sv. Franciška 20/I), v Slovenski ljudski knjižnici D. Feigel v Gorici (Korzo Verdi 51), na sedežu društva I. Trinko v Čedadu (Ul. IX. Avguta 8) in na sedežu društva Planika v Ukvarju (Ul. Tablja /Ponterba 28).

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR TER ZADRUGA »L'ALBERO AZZURRO« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure. Predvidena delavnica danes, 30. junija: »Igrajmo z naravo«, »Igrajmo z telesom«. Info na tel. št. 040-299099, pon.-sob. od 8. do 13. ure (Igralni kotiček Palček).

ŠZ BOR IN ZSŠDI organizirata na stacionu 1. maj poletna športna tedna od 23. do 27. avgusta in od 30. avgusta do 3. septembra. Pobuda je namenjena otrokom od 6. do 13. leta starosti. Vpisovanje do danes, 30. junija, od 15. do 18. ure v uradu na stacionu 1. maj. Informacije tel. št. 040-51377 (od ponedeljka do petka) od 15. do 18. ure, ali po e-mailu: sport.bor@gmail.com.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo uvedla s 1. julijem plačevanje letne vpisnine. Vsak obiskovalec jo bo moral poravnati ob svojem prvem obisku knjižnice po tem datumu. Letna vpisnina bo znašala 10,00 evrov (izvzeti bodo predšolski in šoloobvezni otroci, dijaki in brezposelni; polovčno ceno bodo plačali univerzitetni študenti in upokojenci).

ŠZ GAJA obvešča, da se v športnem centru Gaje na Padričah nadaljuje tradicionalna šagra. **GODBENO DRUŠTVO PROSEK** vabi na šagro, ki bo v petek, 2., soboto, 3. in nedeljo, 4. julija, na B'lancu na Proseku. Pričakujemo vas!

JUS NABREŽINA vabi člane na izredni volilni občni zbor, ki se bo vršil v petek, 2. julija, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani SKD Igo Gruden, Nabrežina št. 89.

OBČINA DOLINA obvešča, da bodo do petka, 2. julija, potekale v občinskem šolskem uradu (urnik obratovanja z javnostjo: od pon. do petka od 9. do 13. ure, ob pon. in sredah tudi od 15. do 17. ure) predhodne prijave za uporabo občinskega šolabusa v šolskem letu 2010/11. Storitev bo nudena otrokom s stalnim bivališčem v občini Dolina, ki obiskujejo eno izmed osnovnih/srednjih šol na občinskem prostoru. Obrazci za vpis so na razpolago na spletni strani občine www.sandorligo-dolina.it. Info na tel. 040-329240/281 (Urad za šole) ali e-pošta: scuole-solstvo@com-sandorligo-della-valle.regione.fvg.it.

OBČINA REPENTABOR sporoča družinam z bivališčem v občini Repentabor, ki lahko predložijo prošnjo za ekonomsko podporo pri plačevanju najemnин stanovanj javne ali zasebne lasti, z izjemo subvencioniranih stanovanj za leto 2009 da je treba prošnjo za dodelitev olajšave predstaviti izključno na samo za to namenjenem obrazcu, ki je priložen razpisu, in bo na razpolago v občinskem tajništvu, v uradnih urah: ponedeljek-petak 9.00-12.00 (samo ob pon. in sredah 15.00-17.00). Rok za vložitev prošnje, izpolnjenih v celoti, zapade 2. julija, ob 12. uri.

OBČINA REPENTABOR sporoča javnim osebam ali zasebnikom, ki so lastniki nepremičnine, ki se nahaja v Občini Repentabor, v primeru da so dali v najem stanovanje, ki je bilo pred tem neoddano, manj premožnim osebam, da lahko prosijo za prispevek kot predvideva zakon v predmetu. V ta namen je treba predstaviti prošnjo izključno na za to namenjenem obrazcu, ki je priložen razpisu, in bo na razpolago v tajništvu občine Repentabor, v uradnih urah: ponedeljek-petak 9.00-12.00, (samo ob pon. in sredah 15.00-17.00). Rok za vložitev prošnje, izpolnjenih v celoti zapade 2. julija, ob 12. uri.

SKD VIGRED v sodelovanju z društvom KONS prireja tečaj »Spoznajmo razne tehnike risanja«, do petka 2. julija, od 9. do 12. ure v Šempolaju. Tečaj je namenjen učencem 3., 4. in 5. razreda osnovne ter dijakom nižje srečne šole. Prijave na tel. št. 380-3584580 ali e-mail: tajnistvo@skdvigred.org

ŠPORTNA ŠOLA POLET KONTOVEL v sodelovanju z ZSŠDI organizira košarkarski kamp, ki se bo na Općinah odvijal do 2. julija. Na razpolago bo tudi prevoz s kombijem od Nabrežine do Općin in nazaj. Info: 338-5889958 ali marinandrej@alice.it.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi člane na društveni praznik, ki bo v soboto, 3. julija, ob 20.30 na društvenem sedežu v Sesljanskem zalivu. Ob tej priliki bo tudi nagrajevanje nočne regate.

ŠD VESNA, ŠD MLADINA, SKD VESNA vabijo na vaški praznik v Križu v soboto, 3. in v nedeljo, 4. julija. Vsak večer glasba v živo.

OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR v sodelovanju z zadrugo »La Quercia« obveščajo, da je še možnost vpisa v Top teen Summer Center za mlade med 11. in 15. letom starosti, s sedežem v Nabrežini, ponuja organizirane poletne dejavnosti v juliju in avgustu ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 13.00.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE - šole Marij Kogoj obvešča cenjene stranke, da je odprtvo od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00.

ARTEDEN KIDS - likovna delavnica za osnovnošolske otroke pod mentorstvom umetnikov skupine »What is A« iz Barcelone od ponedeljka, 5., do petka, 9. julija, od 9. do 12. ure v ŠKC v Lonjerju. Informacije in prijave: jana@arteden.org, ali na tel. št. 333-8578924 (Ilary).

GLASBENA MATERICA - šola Marij Kogoj prireja v Križu poletno delavnico za otroke od 7. do 12. leta Poletje v glasbi (igranje, koreografirano petje, glasbena pravljica, likovna dejavnost, igre...) od 5. do 9. julija. Info na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 12.00.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leto starosti. Tečaji se bodo vršili ob vikendih, v izmenah: julija: 9., 10., 11., 17., 18.; julija: 23., 24., 25., 31.; 1. avgusta. Ob petkih zvečer ob 19. uri teorija, sobota in nedelja na morju od 10. do 16. ure. Možne so individualne ure windsurfa in po dogovoru organiziramo tečaje tudi v drugih terminih. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 16. do 18. ure na našem sedežu v Sesljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; info@yccupa.org; www.yccupa.org.

JUS PRAPROT - TRNOVCA vabi člane na občni zbor, ki bo v petek, 9. julija, ob 20.30 na sedežu društva Vaške skupnosti v Praprotu. Dnevi red:

pon. 10.7.2010, red: poročilo predsednika, tajnika in blagajnika, izvolitev odbora za obdobje 2010-2012, razno.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 10. julija, ob 18.00 obisk kleti Castelvecchio. Vabljeni vse članji in prijatelji. Informacije in prijave na spletni strani www.onav.it, tel. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

AD FORMANDUM sprejema vpise na tečaje iz Kataloga permanentnega izobraževanja Dežele FJK iz Kmetijsko živilskega področja: Tehnike vinarstva (50 ur), Predelava prasičjega mesa (56 ur), Tehnike oljkarstva (60 ur)

ORATORIJ V KRIŽU - Slomškovo društvo, župnija v Križu in Slovenska komisija za mladinsko pastoralo prire-

jajo počitniške dneve za osnovnošolsko mladino od 5. do 10. julija v Slomškem domu; v programu je dan kopanja in celodnevni izlet. Skupina ima največ 30 otrok. Info in vpis na tel. št. 040-220332 (v popoldanskih urah oz. na tel. tajnico).

SKD VIGRED prireja od ponedeljka, 5., do petka, 9. julija, delavnico »Pojemo, plešemo, spoznavamo svet glasbe, ustvarjam, se igramo - radi se imamo!«. Delavnica je namenjena otrokom, ki so obiskovali v tem šolskem letu vrtec in osnovno šolo. Prijave na tel. št. 380-3584580 ali na e-mail: tajnistvo@skdvigred.org.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Deželnega v Pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja v ponedeljek, 5. julija, ob 17.30 v prvem in ob 18. ure v drugem sklicu Prosvetnem domu na Općinah (Ul. Ricreatorio 1).

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL organizira: 1) Poletni center za otroke od 1. do 3. in od 3. do 6. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma od 5. julija do 6. avgusta; 2) Poletni center za otroke od 6. do 12. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma do 30. julija. Zainteresirani si lahko poljubno izberejo teden bivanja v centru; 3) Kolonijo pri morju - Špadiči, ki bo od 24. do 31. julija. Za informacije in vpis se lahko javite v pisarni Doma od 8.30 do 16.30 od ponedeljka do petka ali tel. 040-573141. Pobuda, izvedena s prispevkom Pokrajine Trst na podlagi Deželnega zakona št. 10/88, ki ureja predvpise na področju posegov v korist mladoletnih brez primerne oskrbe.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren obvešča, da bo v juliju vadba potekala le ob torkih (6., 13., 20., in 27. julija) od 19. do 21. ure, kot običajno, v prostorih Trubarjeve dvorane na nižji srednji soli S. Gregorčič v Dolini. **SZSO** - Tržaški skavti in skavtinje obveščajo, da si člani lahko nabavijo skavtske kroje na sedežu, Ul. Risorta 3, v torek, 6. julija, od 17.30 do 19.30. **DRUŽINSKA FOTOGRAFIJA** - zanimalo nas družinske fotografije, ki so nastale na Tržaškem v obdobju 1950-1980. Gradiivo bomo zbirali v Slovenskem informativnem centru (Ul. Filzi 14), ki ga v Narodnem domu upravlja NŠK, do 9. julija, od pon. do petka, 9.30 - 11.30. Vse fotografije bomo takoj preslikali in vrnili. Cilj projekta je, da s pomočjo družinske fotografije prikažemo družbenne spremembe, ki so se dogajale na Tržaškem med 50. in 80. leti prejšnjega stoletja. Na podlagi zbranih podob želimo urediti publikacijo, ki jo bo izdal ZTT. Informacije: 040-3481248 (pon.-petek 9.30-11.30, torek in čet. 15.30-18.30) ali info@infonarodnidom.eu.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira za srednješolce tečaje jadranja na deski in na jadrnicah O'pen Bic. Tečaji bodo celotedenski od 13. do 18. ure. Vršili se bodo v sledečih izmenah: od 19. do 23. julija. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure in ob sobotah od 16. do 18. ure na našem sedežu v Sesljanskem zalivu; tel./fax 040-299858; e-mail: info@yccupa.org; www.yccupa.org.

OBČINA DEVIN NABREŽINA je spet odprla duri Centra NetPoint v Nabrežini, ki se nahaja v Kamnarski hiši Igo Gruden. Namenjen je otrokom in mladostnikom do 14. leta starosti. Urnik: torek in četrtek od 9. do 13. ure do četrteka, 29. julija. Vpiše se lahko ob urah odprtja v Centru Netpoint. Informacije: g. Fabris - Urad za javno šolstvo, kulturno, šport, mlade, turizem, okence urada za stike z javnostjo in evropske projekte. Tel. št. 040-2017372, fax: 040-201307, e-pošta: fabris@comune.duino-aurisina.ts.it.

KRUT nudi individualne programe za sprostitev, preventivo in rehabilitacijo

v raznih termalnih centrih, posebno ugodne pogoje v Zdravilišču Strunjani, Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah. Informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072 (od 9. do 13. ure).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi do petka, 10. septembra, obratovali od 9. do 13. ure in da bodo zaprti od 9. do 13. avgusta.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZSŠDI organizira »Poletni intenzivni plesni teden« od 23. do 27. avgusta in od 30. avgusta do 3. septembra v telovadnicni OŠ Bevk na Općinah, za otroke od 4. do 12. leta starosti. Navijaške, gimnastične in plesne delavnice, ročna dela ter veliko zabave! Informacije in vpis na tel. št. 349-7597763 Nastja, 335-6278496 Nikol ali na info@cheerdancemilleum.com.

GLASBENA MATERICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za otroke od 5. do 11. leta. Uvajanje v свет glasbe (petje, igranje, ples,...) do 30. avgusta do 3. septembra. Za informacije pokličite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v

ter iz področja Upravljanja podjetja: Uspešna komunikacija (33 ur), Tehnike prodaje (48 ur), Splošno knjigovodstvo (60 ur), Upravljanje finančne poslovanja podjetja (60 ur). Tečaji so namenjeni celotnemu prebivalstvu med 18. do 64. letom starosti s stalnim bivališčem v FJK. Pogoja morata biti izpolnjena na dan vpisa. Stopnja izobrazbe ni pogoj za vpis. Cena: 1,00 evro za vsako uro, brezplačno za delavce v dopolnilni blagajni ali na čakanju. Vpisovanja na sedežu Ad formandum v Trstu, Ul. Ginnastica 72 (tel. 040-566360, mail: ts@adformandum.eu).

INTENZIVNI TEČAJ ŠPANŠCINE v juliju - 20 ur z izkušenim španskim profesorjem. Info na sedežu Sklada Mitja Čuk - na tel. št. 040-212289 ali v uradu od 10. do 12. ure, Proseška ul. 131, Općine. E-mail: info@skladmc.org.

TPK SIRENA IN ZSŠDI organizirata poletne jadralne tečaje za otroke od 6. do 18. let starosti. Klub nudi teoretične in praktične tečaje v razredu »optimist«, »europa« in »laser« jadrально oprem

LJUBLJANA - Fotografska razstava

Ljubljanski prostori in spomeniki na fotografijah Andreja Furlana

Pobuda sodi v okvir programa Ljubljana - svetovna prestolnica knjige 2010

Ljubljana. Prostori. Spomeniki. Besede. Tako so naslovili fotografsko razstavo Andreja Furlana, ki

so jo pripravili v okviru programa Ljubljana - svetovna prestolnica knjige 2010, postavili pa v prostorih atrija Umet-

nostozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU.

Razstava je vključena v širši projekt,

LUTKOVNO GLEDALIŠČE Alpe Adria PUF festival poletno razgiban

Tudi letos se nadaljuje sodelovanje in prijateljstvo med dvema obmejnima festivaloma - Alpe Adria PUF festivalom iz Kopra in Lutkami brez meja iz Vidma. Pripravljava ga lutkarji iz primorskega in furlanskega področja: Lutkovni studio Lutkarnica Koper in Ass. culturale ALCE iz Vidma. Zrasel je naravno in organsko iz osebnih znanstev med umetniki iz obeh sosednjih držav še v času, ko je meja zarisovala ostro ločnico med dvema prostoroma in kulturnama. Razvil se je v velik dogodek, ki se razteza čez vso slovensko obalo, čez furlansko nižino pa vse do visoko-gorskih furlanskih vasi. Letos se bo skupni festival predstavil 113 festivalskih dogodkov in izvedbi 48 skupin in solistov iz Italije, Slovenije, Španije, Francije, Belgije, Hollandije, Nemčije, Rusije, Češke, Slovaške, Urugvaja in Brazilije. Festival pred gledalci razprostira paletu zanimivih tutijih in domačih lutkovnih in uličnih gledališč, skupin in umetnikov, ki predstavljajo tako tradicionalno kot moderno lutkovno in ulično umetnost in večino.

Glede Alpe Adria PUF festivala je treba omeniti letošnjo posebnost: čez poletje bo doma v Kopru, Izoli in Piranu, program pa bo tekkel od 1. julija do 3. septembra, od četrtnika do nedelje.

FESTIVAL - MarezJazz 2010 Koncerta v živo ali preko interneta

Tudi letos v Marežanskem mladinskem društvu presegajo meje in se trudijo organizirati še pestrejši in zanimivejši festival big bandov MarezJazz. Velja omeniti, da je to največje srečanje big bandov v Sloveniji in zamejstvu.

Tako letos pridobivajo mednarodni značaj z udeležbo francoske skupine Le Big Band du Conservatoire de Saint-Etienne, poleg enajst big bandov iz Slovenije in tri manjše zasedbe.

Tako pričakujejo v petek, 2. julija in v soboto, 3. julija v Marezigh številne zveste in nove obiskovalce, ki si želijo prisluhniti dobri glasbi in zaplesati pod zvezdami.

Posebnost MarezJazza 2010 bo vsekakor neposredni prenos prireditve preko interneta. Oba koncertna večera bo tako mogoče spremljati preko povezave z dvajsetih portalov po Sloveniji in drugje po Evropi. Društvo bo skupaj s partnerji tovrsten prenos izvedlo med prvimi v državi. Prenos v živo si bo mogoče ogledati tudi preko spletne strani društva HYPERLINK "http://www.hrosci.si" www.hrosci.si

Naj omenimo, da je Marežansko mladinsko društvo povsem neprofitno, mladi glasbeni navdušenci in drugi prostovoljci pa skušajo z vsakoletno ponovitvijo srečanja big bandov popestriti poletno dogajanje v slovenski Istri in obiskovalcem ponuditi novo izkušnjo na glasbenem področju.

ki povezuje likovno oziroma umetniško ustvarjalnost z bralno kulturo. Omogoča branje o umetninah in spomenikih Ljubljane in skozi knjige poglobljeno srečevanje z njimi, saj bodo v knjižni zbirki Umetnine v žepu arhitekturni spomeniki in likovna dela dobili prve male monografije, žepnice, ki bodo bralce popeljale skozi umetnostne zgodbe v širšem kulturno-političnem kontekstu. Izide knjig bodo bogatite prireditve v Atriju ZRC in strokovne predstavite spomenikov.

Cilj projekta je skozi knjižne žepnice o posameznih likovnih delih, kulturnih in umetnostnih objektih, trgih ter prostorih Ljubljane (od antike do danes) ustvariti za najširši krog bralcev zanimivo zbirko, ki bo skozi branje Ljubljano predstavljala kot bralno in kulturno prestolnico.

Furlan spomenikov ni izbral naključno. Gre za tiste, ki jim bodo v naslednjih mesecih posvečene monografije, umetnine v žepu. Pisci tekstov, raziskovalci z Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta in zunanjih sodelavci, so fotografi vodili k razumevanju umetnostnozgodovinskega in širšega kulturnega poimenovanja spomenikov.

Avtor je spomenike obiskal večkrat, pogosto ob sobotah in nedeljah, ko »samavajo«. Privlačil ga ni le »manufakt«, ampak predvsem pomen in vloga spomenika v prostoru. Delo s camero obscuro mu je zaradi tehničnih postopkov zajeta posnetka ponujalo možnost, da se v prostor vživi. Dolgo postajanje na prizorišču in iskanje zornih kotov bi lahko strnili v odkrivanje »nevidnega« sporočila prostora. Ponekod ga je okolje prevzelo s svojo izpovednostjo, vsebinsko dovršenostjo, drugod je v njem zrasel občutek odtujenosti in izkorenjenjenosti spomenika iz prostora. Fotografije spremljajo citati iz literarnih del (Ivan Cankar, Boris Pahor, Janez Vajkard Valvasor, Valentin Vodnik, Oton Župančič) in esejev (Edvard Ravnikar, Janko Rožič), ki poudarjajo ali dopolnjujejo sporočilnost podob. Fotografije so nastale tako po navdihu literarnih besedil kot tudi ob branju različnih odlomkov v samih prostorih, kjer stojijo spomeniki.

Andrej Furlan od leta 2006 živi, dela in ustvarja v Ljubljani. Zaposlen je kot strokovni sodelavec na Umetnostno-zgodovinskem inštitutu Franceta Steleta ZRC SAZU, kjer se ukvarja predvsem z dokumentacijo, fotografijo in tehničnim uredništvom. Kot mojster večin poučuje fotografijo na Oddelku za umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru. (beto)

LJUBLJANA Gotan Project navdušil

Tudi soparen nedeljski ljubljanski poletni večer fantov iz mednarodnega kolektiva Gotan Project ni odvrnil od tega, da bi se odpovedali črtastim oblekom s telovinkami in klobukami, v katerih so bili videti kot elegantni gangsterji iz prohibicijskih časov. Francoski DJ Philippe Cohen Solal, argentinski skladatelj Eduardo Makaroff in švicarski mojster elektronike Christoph Müller, ki so od leta 1999 združeni v skupini Gotan Project, so slovensko prestolnico obiskali v okviru svetovne turneje ob izidu tretjega studijskega albuma Tango 3.0 in dokazali, da tango oz. zvok ritmov strasti Buenos Airesa še naprej ostaja glasbena zvrst, ki zna napolniti izbrane evropske odre. Naj ob tem še spomnimo, da so ti glasbeniki v Ljubljani nastopili že pred tremi leti v okviru Druge godbe.

V Parizu domujejoča skupina in svetovno najbolj uspešna in priljubljena ambasadorka glasbenega podžanra, imenovanega elektrotango, je v polnih ljubljanskih Križankah ponovno nastopila v nedeljo zvečer, ko so fantje sodelavci dokazali, da ohrajanjo primat v svojem žanru. Koncertno postavo so v okviru te turneje zaokrožili še klavijaturist Lalo Zanelli, violinistka Ananta Roosens, ki je igrala na violino, trobento in instrument, ki je bil spoj violine in trobente, Facundo Torres na bandoneonu in seveda nepogrešljiva izjemna vokalistka Claudia Pannone. Pariška atrakcija, obogatena z argentinskim gosti, je pripravila koncert, ki ga lahko označimo za šik in prefinjen. Po precej umirjenem, a nadve strastnem uvodu, so zadoneli elektroniki ritmi in zvoki raznih drugih elektronskih pomagal, med katerimi je bil tudi prenosni kontroler Lemur. Člani zasedbe so elektronske zvoke večše združevali z zvoki v tangu obveznega harmonika podobnega instrumenta bandoneona in drugimi klasičnimi instrumenti. Občinstvo je tako potovalo iz tridesetih let prejšnjega stoletja, ko je tango postal priljubljen po vsem svetu, v današnji čas plesne elektronike, duba, hip hopa, jazza in sansona. Glasbeniki so svoj nastop začeli s starejšo uspešnico Época in nadaljevali z melanholičnima komadoma Tango Square in Rayuela, v katero je vkomponiran posnetek otroškega zborja. Začetne skladbe so naletele na naklonjen, a precej zadržan sprejem. Publiku se je nato zares prebudila še ob svetovni uspešnici Una musica brutal, bučen aplavz in ovacije pa je požel tudi z ravnopodložen komad Mi Confesión. Po dobrini ur koncerta se je publike razvile ob poslušanju eksperimentalne skladbe Panamerica, ki nas je popeljala v ameriški blues. Evforijo je iz občinstva nato izabil dodatek, v sklopu katerega so glasbeniki izvedli še štiri skladbe, po bučnem aplavzu in vprašanju Do you want more? (Želite še?) pa smo lahko prisluhnili še eni povsem novi skladbi z naslovom Immigrante.

Celoten 90-minutni koncert je bil zelo eleganten, temeljil je na običli novih pesmi, ob podpori zanimivih videoprojekcij ter dobre svetlobne in zvočne podobe. Tako smo bili priča razgibanemu koncertu, na katerem so člani zasedbe dokazali, da znajo odlično nastopati tudi v živo in da znajo - kot je nekdo zapisal - pričarati obenem intimnost pariških kavarn, a tudi zaprašenost uličic Buenos Airesa. Gotan Project so tako ponovno več kot prepričali zadovoljno občinstvo, kateremu so se nastopajoči večkrat zahvalili v slovenskem jeziku in jih spomnili, da je Ljubljana čudovito mesto, in dokazali, da je elektroniko moč uporabljati zelo inteligentno in prefinjeno. (sc)

SEŽANA - Festival kitare Kras

Spodbuda mladim pianistom

V soboto se je z nastopom udeležencev v Sežani zaključila poletna klavirska delavnica

»Raziskujte, sanjajte, odkrivajte!« S spodbudnim vabilom k nadaljnemu izpopolnjevanju in glasbenemu udejstvovanju je predsednica Glasbene matice Nataša Paulin pozdravila in povalila učence poletne klavirske delavnice festivala Kras in njihove mentorje na sobotnem, zaključnem nastopu v malih dvorani Kosovelovega doma v Sežani. Poletna klavirska šola, ki se je letos prvič odvijala v sklopu Mednarodnega festivala kitare kot novost dodatnega programa Druge strune, je nastala na pobudo pianistke Tamare Ražem Locatelli. Docentka Glasbene matice v Trstu in glasbene šole Sežana je povezala šolski inštituciji pri organizaciji in realizaciji projekta, ki se je razvil na dvojnem, didaktičnem in koncertnem področju. Vsakodnevne tečaje za mlade pianiste različnih starosti so poleg koordinatorke vodile tudi srbska pianistka Aleksandra Češnjevar Glavina, Tržačanka Vesna Zuppin in Isabella Lo Porto iz konservatorija v Benetkah. Zaključnega nastopa se je udeležilo deset pianistov iz Slovenije, Češke in Italije, ki so ob koncu prejeli diplome za udeležbo. Zadovoljni starši in tečajniki so se že pozanimali za naslednjno izvedbo delavnice ob torti, s katero so nastopajoči in publika, prisrčno praznovali konec prve, pozitivne študijske izkušnje v tem festivalskem okviru. (ROP)

2010 FIFA WORLD CUP SOUTH AFRICA

SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO

Sreda, 30. junija 2010

ZADNJA TEKMA OSMINE FINALA - »Rdeče furije« ugnale Portugalce

Villa razveselil Španijo

Najboljši strelec prvenstva s četrtim (neregularnim) golom odločil tekmo - Ronaldo povsem v senci - Prvi prejeti gol usoden za Portugalce - Četrfinale špansko govorečih

Španija - Portugalska 1:0 (0:0)

STRELEC: v 18.dp Villa.

ŠPANIJA (4-1-4-1): Casillas; Sergio Ramos, Pique, Puyol, Capdevila; Busquets; Iniesta, Xavi, Xabi Alonso (48.dp Marchena), Villa (43.dp Pedro); Torres (13.dp Llorente). Trener: Del Bosque.

PORUGALSKA (4-3-3): Eduardo; Ricardo Costa, Alves, Carvalho, Coentrao; Tiago, Pepe (26.dp Mendes), Meireles; Simao (26.dp Liedson), Almeida (13.dp Danny), Ronaldo. Trener: Queiroz.

SODNIK: Baldassari (Arg); IZKLJUČI-TEV: v 44.dp Ricardo Costa; OPOMINI: Xabi Alonso, Tiago.

Zadnji četrfinale bo derbi špansko govorečih. Po zaslugi običajnega gola Davida Ville, ki se je z doseženim zadetkom povpel tudi na vrh lestvice strelcev, bodo nasprotnik Paragvajcev »rdeče furije«. Del Bosquejevo moštvo je upravičilo vlogo favorita v drugem delu tekme, medtem ko so Portugalci pokazali običajne pomanjkljivosti v konici napada; na črn dan pa je naletel tudi Ronaldo, ki je le enkrat poskušal s prostega strela, drugače je bil povsem nenevaren.

V prvem polčasu je Portugalska zau stavila vsakršen napad Špancev, ki vsekakor niso prepricali. Običajno kroženje žoge tokrat ni bilo učinkovito, saj je vedno zmanjkala zadnja podaja v globino ali strel. Villa in Torres nista nikoli prišla do živega Carvalhu in soigralcem obrambe vrste. Portugalska se je v glavnem omejevala na protinapade, a črn dan Ronaldu gotovo ni koristil učinkovitosti Queirozovega moštva. Še najbližji zadetku je bil v 42. minutu Simao, ki bi skoraj presenetil Casillasa, a vra-

Cristiano Ronaldo (desno) je bil večji del tekme povsem v senci
ANS

tar Španije je pozorno spremljal akcijo, napadalca prehitel in z nogi posegel kar daleč od svojega kazenskega prostora. Drugi polčas je bil v znamenju Špancev, ki so spravili v kot Portugalcev. Odlična obramba, ki do te tekme ni še prejela gola, pa je klonila v 63. minutu. Po lepi akciji je Xavi podal do Ville (v nedovoljenem položaju), ki je dvakrat poskušal. Prvič mu je strel odbil odličen vratar Eduardo, pri drugem poskusu pa je bil uspešnejši.

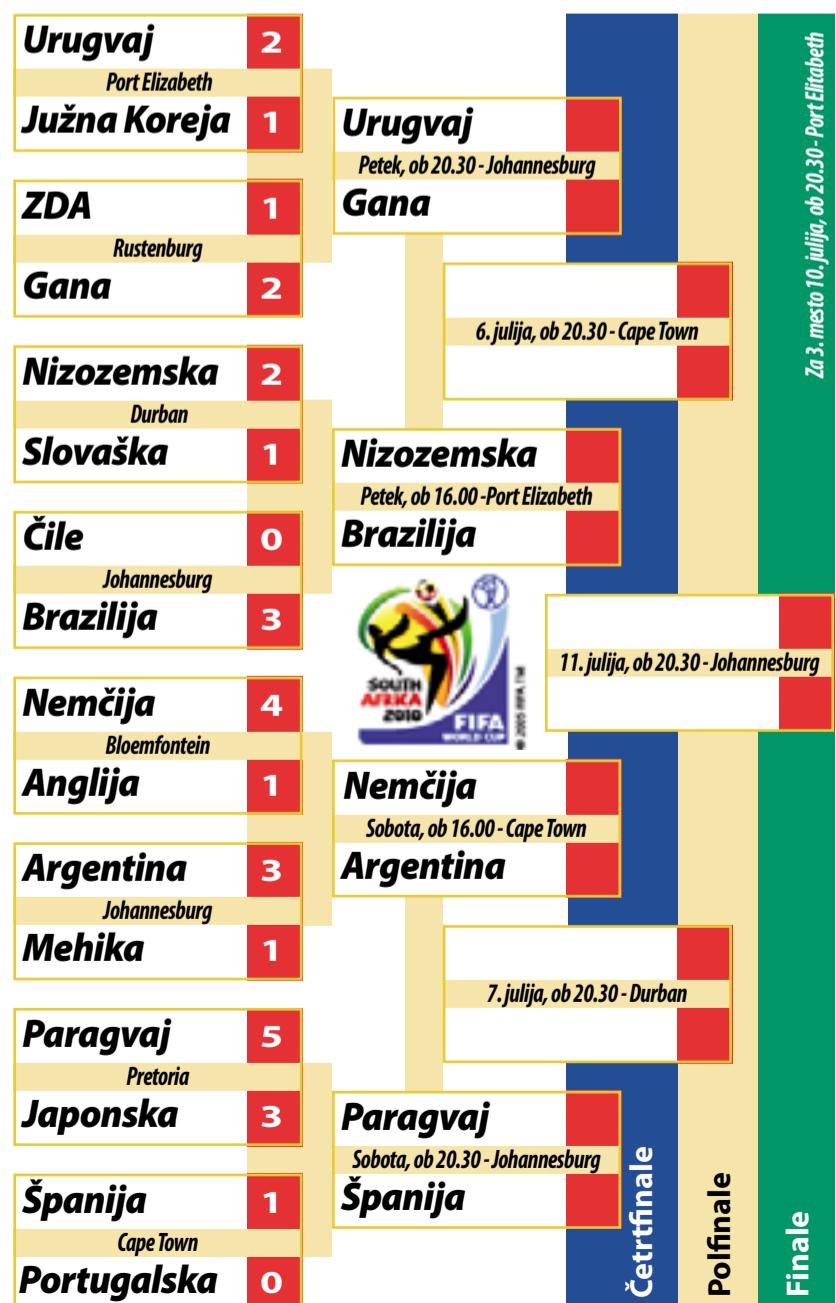
MIMOGREDE

120 minut zehanja

Odločitev na tekmi med Paragvajem in Japonsko je padla po 11-metrovkah, potem ko je dve uri prevladoval strah in nobena od ekip ni želela tvegati. Morda bi morali pri mednarodni nogometni zvezi Fifa razmisljiti tudi o tem, ne samo o tehnoških pomočih. Nemočno je poseči med regularnim delom, a možno je dobiti rešitev, da bi vsaj podaljški postali res pestri in zanimivi. Kako prisiliti vsaj eno od ekip, da tekmo poskuša zmagati?

Večina je mnenja, da je streljanje 11-metrovkh prava lotterija in ni nujno, da prevlada boljši. Kaj, ko bi 11-metrovke izvedli takoj ob koncu standardnih 90 minut in še nato igrali podalj-

she? Kdor bi prevladal po streljanju najstrožjih kazni, bi se lahko nato zadovoljil z neodločenim izidom med podaljški, medtem ko bi imel poraženec še eno priložnost, da prevlada: moral bi doseči gol med dodatnimi 30 minutami igre. Paragvaj je včeraj prevladal s 5:3 z belo točko. Če bi še nato igrali dodatnih 30 minut, bi videli res zanimivo tekmo, zehanje pa bi trajalo zgoj 90 minut.

POPOLDANSKI OBRAČUN - O zmagovalcu odločale 11-metrovke

Paragvaj prvič četrfinalist

Odločilna napaka Komana z bele točke - Dolgočasna tekma z le tremi priložnostmi

Paragvaj - Japonska 5:3 po 11m (0:0, 0:0)

PARAGVAJ (4-3-3): Justo Villar; Bonet, Alcaraz, Paulo Da Silva, Morel Rodriguez; Riveros, Ortigoza (75. Barreto), Vera; Santa Cruz (94. Cardozo), Barrios, Benitez (60. Valdez). Trener: Martino.

JAPONSKA (4-3-2-1): Kawashima; Komano, Nakazawa, Tanaka, Nagatomo; Matsui, (66. Okazaki) Abe (86. Nakamura), Endo; Hasebe, Okubo (106. Tamada), Honda. Trener: Okada.

SODNIK: De Bleekere (Bel); OPOMINI: Nagatomo, Matsui, Honda, Riveros, Endo.

Včerajšnja popoldanska tekma je bila med vsemi osminami finala nedvomno najbolj neprivlačna, a to je bilo tudi povsem razumljivo, saj je bila za obe ekipe izrednega pomena. Šlo je namreč v vsakem primeru za zgodovinsko zmagajo, saj so uvrstitvijo v osmino finala tako Paragvajci kot Japonci izenačili najboljši rezultat na svetovnih prvenstvih doslej. Za Paragvaj je bil to četrti nastop

Tragični junak tekme, Japonec Komano med najboljšimi 16, za Japonsko pa še drugi po tistem na domaćem prvenstvu leta 2002. Velik pritisk in strah sta privredila do tega, da nihče ni žezel preveč tvegati. Posledično so o zmagovalcu odločale 11-metrovke in iz bele točke so bili učinkovitejši Paragvajci, ki ni

STROKOVNI KOTIČEK

Učna ura za trenerje

Slaba predstava med Paragvajem in Japonsko se je končala po streljanju enajstmetrovk. Sreča je bila na strani Paragvaja, ki je zaradi zgrešenega strela Japoncev napredoval v četrfinale.

Obe reprezentanci sta igrali z enakim sistemom 4-4-2, v katerem sta napadalca igrala druga drugim.

Zivalni Japonci so se organizirano branili, v napadu so delovali izgubljeno, brez ideje in s preveč napak, kot da ne bi razumeli bistva nogometne igre. Paragvajci so imeli več od igre, boljše so kontrolirali žogo, a je niso znali spraviti skozi zgoščeno cono Japoncev. Preveč previdna igra obeh reprezentanc je privredila do podaljškov, ki niso bistveno spremenili razmerja sil na igrišču. Na izid streljanja enajstmetrovk pa vpliva cel sklop okoliščin, tako da je to velika lotterija.

Težko pričakovano srečanje med Španijo in Portugalsko je bilo prava učna ura za trenerje. Polno taktičnih zamisli v obeh fazah igre. Karakteristična igra Špancev, čvrsta obramba, polna kratkih podaj, veliko menjave mest, prenalo usmerjena proti golu. Proti tako zgoščeni obrambi Portugalcev, imajo devet igralcov pred žogo, je enostavno težko priti do gola. Uspelo jim je samo enkrat in to je odločilo srečanje. Po prejetem zadetku so se Portugalci nekoliko bolj hrabro podali v napad, kar je tekmo naredilo veliko bolj dinamično. Kljub izključitvi v zadnjih minutah so nevarno oblegali gol Špancev.

Napovedi, da bo Ronaldo »eksplodiral« na tem svetovnem prvenstvu so se izkazale kot nerealne. Ronaldo namreč ni še na nobeni pomembni tekmi odigral vrhunsko, po odbodu v Real pa je še nekoliko pada v formi, tako, da so pričakovanja bila prevelika.

Rajko Žeželj

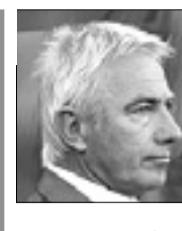

OKRADENA FIFA
Tatovi so iz pisarn Fife v Johannesburgu ukradli sedem replik pokala in nekaj uradnih oblačil Fife. »Osumljeni so ljudje, ki poznajo te prostore,« je dejal vodja preiskave

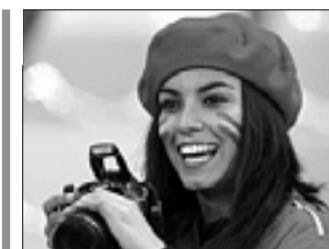
Jorge Larriundo, ki se v osmini finala nista izkazala. Od 29 trojki jih v JAR ostaja 19

DOMOV
Fifa je iz nadaljevanja prvenstva izločila tako Italijana Roberta Rosettija kot Urugvajca

VČASIH PRIDEJO PRAV
Nizozemski novinarji so selektorja Van Marwijk opozorili na nezadovoljstvo Van Persie ob zamenjavi na tekmi proti Slovaški. »Zakaj ne zamenja Sneijderja,« naj bi selektorju zabrusil Van

Perise. »Zaradi vuvuzel nisem slišal ničesar, se je izgovoril Van Marwijk

KDO KOGA?
Španska navijačica pred sinočno tekmo proti Portugalski veselo razpoložena s svojim fotoaparatom, reporterji pa so fotografirali njo

ARDEN STANCICH - Nogometni komentator tv Koper o izkušnjah med prenosi tekem

»Ko si je kolega privoščil pivo...«

Pred vsako tekmo se mora komentator dobro pripraviti - Prvenstvo na dokaj nizki ravni - Možni finale med Argentino in Brazilijo

Novinar koprsko televizije Arden Stancich v tem obdobju komentira nogometne tekme svetovnega prvenstva. Z razliko od italijanske državne mreže Rai kaže tv Koper vse tekme iz Južne Afrike. Tudi po lokalnih radijskih postajah promovirajo možnost, da lahko preko te ekraha brezplačno spremljate vse tekme, kar je v drugih predelih Italije možno le, če si naročen na satelitsko tv Sky. Ardena smo zmotili takoj po tekmi med Paragvajem in Japonsko. Najprej smo ga vprašali, ali imajo pri koprski tv kakšne podatke o morebitnih večjih gledanosti iz Italije:

»Neposredno kažemo 50 tekem. Pred, med in po vsaki tekmi mundača imamo nagradno igro, na kateri so delujejo poslušalci. Večina poslušalcev, ki kličejo v studio, so iz Furlanije Julijanske krajine. Tudi sponzor, ki pobira reklame, je zelo pozitivno ocenil število stotkov in, da smo zelo prisotni na teritoriju onkraj meje.«

Kako se komentator pripravi na tekmo?

Na tekmo se moraš zelo dobro pripraviti. Pred vsako tekmo zberes podatke o obeh ekipah, statistike iz prejšnjih tekem, izjave trenerjev pred tekmo, analizo igre ekip, način igranja in značilnosti posameznih igralcev. Temu pa dodaš svoje znanje. Tekmo komentiram sam, tako da je naloga še zahtevnejša. Moram govoriti o vsem, tako o taktičnih zadevah kot o statistikah. Stvar je zelo utrudljiva, naloga pa je še težja, ker komentiram iz studia, torej sedim pred tekmom in gledam tekmo na enak način, kot jo gleda gledalec doma. Moraš biti koncentriran, kar zahteva precejšnjo porabo energije, zlasti ko moraš komentirati take tekme, kot je bila Parag-

Arden Stancich (zgoraj) napoveduje, da bo v finalu pragmatična Brazilija prevladala nad Argentino

ANSA

vaj - Japonska. Gotovo je bila manj utrudljiva tekma Nemčija - Anglija. Med neposrednim prenosom sem takoj rekel, da je Lampard dosegel gol, ne da bi potreboval ponovitev, gol me je spominjal na Milaničevega na tekmi Crvena Zvezda - Milan.

Komentiral si že veliko nogometnih tekem. Po kakovosti kako bi ocenil tekme tega svetovnega prvenstva?

Mislim, da je bila tekma, ki sem jo komaj komentiral, ob dvoboju Švica - Honduras, najbolj dolgočasna in najslabša tekma prvenstva. Že pred tekmo sem napovedoval, da bodo odločilne 11-

metrovke. Na tv Kopru smo komentirala svetovno prvenstvo 1998. leta, vmes dve evropski prvenstvi, medtem ko za SP 2002 in 2006 nismo imeli pravic. Nad tem prvenstvom sem zelo razočaran, saj nismo videli veliko kvalitete. Igra je slaba, tudi posamezniki me niso navdušili. Poglejmo današnjo (včerajšnjo, op.) tekmo: Lucas Barrios je dosegel 19 golov za Borussia Dortmund, Cardozo 26 za Benfico, tokrat pa sploh nista strešljala proti vratom. Morda je to odvisno od stalnega spreminjaanja višinske razlike; eno tekmo igraš ob morju, potem na 1.400 metrih, nato znova ob morju. To očitno slabo vpliva na večino igralcev in morda so se prav zaradi tega dosegel najbolj izkazale ekipe iz Južne Amerike. Kar štiri so v četrtnfinalu in Čile je izločila Brazilija. Razočarale so Anglija, Francija in Italija, druge so vse izpolnile pričakovanja, medtem ko so pozitivno presenetile Slovaška, Japonska in Južna Koreja.

Kateri je najbolj nenavadni dogodek, ki si ga kdajkoli komentiral?

Ko sem komentiral tekmo Slovenija - Ukrajina; ko je Ačimovič dosegel gol s polovice igrišča, sem zakričal »go-

ool«, ko je žoga še letela. A te tekme se spominjam tudi zaradi res nenavadnega dogodka: kolega televizije Eurosport je med komentiranjem tekme naenkrat vstal, kupil pivo in sendvič in se nato vrnil na svoje mesto, a to kar med tekmo!

Katero tekmo pa bi v bodoče najraje komentiral?

Vsako tekmo mi ugaja komentirati. Želel bi komentirati tekmo svetovnega prvenstva na licu mesta. Lahko je tu Paragvaj - Japonska, a če komentirat na licu mesta doživiš dogodek v celoti. Seveda, če gre za finale svetovnega prvenstva, ki ga igra tvoja reprezentanca, potem je to največ, kar si lahko komentator zaželi.

Zadnje vprašanje. Kateri bo finale prvenstva?

Pred prvenstvom vedno rad napovedujem izide. Takrat sem napovedal sledič končni vrstni red: 1. Španija, 2. Anglija, 3. Argentina, 4. Brazilija. Razočarala je Anglija, tako da je zdaj moja napoved finala Argentina - Brazilija. Zaželel bi zmago Maradoni, a Argentinci imajo šibkešo obrambo, tako da sumim, da bo prevladal bolj pragmatični Dunga. (I.F.)

MOJ MUNDIAL Luka Pečar na stopničkah na lesarjadi

Ali ste že slišali za lesarjado? Malokdo ve, da je to posebno šolsko tekmovanje za srednje gozdarske in lesarske šole iz Slovenije. Na letošnji izvedbi je nastopil tudi Luka Pečar iz Gropade, ki je v Postojni pravkar končal drugi letnik gozdarske šole. Luka je na lesarjadi 2010 skupaj s svojimi sošolci zasedel 3. mesto.

V čem ste pravzaprav tekmovali?

Zbral se je 12 šol in tekmovali smo v sestavi vezi, nato sta bila na vrsti še športni (nogomet, odbojka) in fotografiski. Največ točk prinese mizarska preizkušnja. Vez smo morali se staviti v 15 minutah. Dali so nam načrt, svinčnik, kotnik, žago, kladivo in dleto.

Kako to, da si izbral to poklicno šolo?

Od vedno mi je bil všeč mizarski poklic. Pa tudi nono se je ukvarjal s tem. Po končani šoli v Postojni mislim nadaljevati še v Ljubljani.

V prostem času pa se bržkone ukvarjaš s kakim športom.

Igram odbojko pri ekipi U18 pri Slogi. Za odbojko sem se odločil predvsem zaradi prijateljev. Smo odlična klapa.

Nekoč pa si igral tudi nogomet.

Nogomet sem igral pri cibinah Zarje Gaje in nato pri Pomladni.

Ali spremljaš kaj SP v JAR?

Po pravici povedano ne veliko. Videl sem le dele tekem in nekatere posnetke. Raje pojham s prijatelji ali popoldne kolesarjem.

Bi si upal napovedati favorita za končno zmago?

Mogoče bo to Brazilija. (jng)

AFRIŠKI DNEVNIK

Freedom swim

Oblasti so bile prestrašene. Trenutek je bil zelo primeren za izbruh težko nadzorljivega nasilja, izteklo pa se je le z ropanjem nekaterih trgovin, kar je bilo morda celo načrtovano, da bi nasilje ne našlo političnih motivacij.

In kaj je rekel Mandela množiči: »In the name of peace - V imenu miru«, in si zagotovil eno bodočih Nobelovih nagrad. Nekateri beli prebivalci tega prelepega mesta so povedali, da so bili tudi sami prisotni ob prihodu Mandele iz zapora, ki je bil samo emotivno na Robben islandu in da so se tedaj počutili manj ogrožene kot danes. »Cape town je bil vedno kozmopolitski kraj in ozračje v njem bolj sproščeno«, je povedal polovica plovila, ki je bil seveda belec. »The blacks (še dobro, da ni rekел kafirs-čefurji) se bojijo morja. Mislim, da s seboj nosijo občutek manjvrednosti.«

Belci, vsaj taki bolj odprtih in svede telesno pripravljeni, izkazujo spoštovanje do nove stvarnosti z nenavadnimi športnimi podvigami. Recimo s plavanjem od Robben islanda do Cape town. Gre za skrajno naporen podvig, ki ga redno spremilata močno valovanje in mrzla voda. »Freedom swim« opravijo pretežno iz otočka na celino, kjer je ob prihodu preskrbljeno tudi za primeren odziv priložnostnih gledalcev in medijev. Razdalja, ki je zapisana v 11 kilometrih, se med plavanjem zaradi vetra in tokov lahko podaljša.

Bruno Križman

POLEMIKA - Kdo je grob in kdo ni

Maradona: Gentile morilec! Gentile: Maradona je burkež!

Maradona se boji za Messijev zdravje

ANSA

JOHANNESBURG - Potem ko se je sprl s Pelejem in z Michelom Platinijem, je Maradona zbodal še Claudia Gentileja. Obtožil ga je, da je bil v 80. letih morilec na igrišču.

»Vrnili smo se v čase, ko so prevladovali morilski branilci, kot je bil Gentile,« je po tekmi z Mehiko dejal Maradona, ki se je pritoževal, da njegovega vavoranca Lionelja Messija branilci brutalno zaustavljo.

Gentile že odzval: »Nikoli nisem bil izključen zaradi grobega prekrška, rdeč karton sem si prislužil le zaradi igranja z roko. Maradona je bolj burkež kot trener, tako kot menita Platini in Pele.«

Da pa je v Maradonovih besedah vendarle nekaj resnice, dokazuje lestvica 50 najbolj »železnih igralcev«, ki jo je objavil The Times. Na tem seznamu je ob rojakih Giuseppeju Bergomiju in Marcu Tardelli ju tudi Gentile.

anketa

www.primorski.eu

klikni

in izrazi svoje mnenje

Kdo bo svetovni nogometni prvak?

- URUGVAJ
- GANA
- NEMČIJA
- ARGENTINA
- NIZOZEMSKA
- BRAZILIJA
- PARAGVAJ
- ŠPANIJA

IRANCI ZA SLOVENIJO?

»Države, ki so odigrale ključno vlogo pri vzpostavljanju sankcij proti Iranu - ZDA, Anglija, Francija -, so na mundialu doživele velik neuspeh, kar so si tudi zaslužile,« je dejal iranski zunanjji minister Manouchehr Mottak.

ANGRIJA: KDO JE KRIV?

V Angriji se množijo zahteve po odstopu selektorja Fabia Capella, toda tisti, ki razmišljajo trezno menijo, da italijanski strokovnjak ne more biti edini krivec za neuspeh v Afriki. O razlogih za neuspeh pa še razmišljajo. Je premier league preveč utrudljiva? Člana lige Nigel de Jong e Dirk Kuyt za Nizozemce tekata hitro kot geparda. Preveč tekom? V Španiji jih ni manj. Preveč tujcev? V '70 letih, ko jih ni bilo, se Anglija ni uvrstila ne na SP (1974 in 1978) ne na EP (1976). Kaj potem? Capello ni odstopil, alternativ pa ni

DOMOV BREZ POMPA

Severnokorejska reprezentanca, ki se je dobro upirala Brazilcem, nato pa v nadaljevanju razočarala, se je brez pompa vrnila domov v Pjongjang. Za razliko od odhoda v JAR, ko so nogometarje na pot pospremili množice navijačev, jih ob prihodu domov na letališču ni čakal nihče.

TEHNOLOGIJA V NOGOMETU - V Vidmu že od leta 2005 deluje nezmotljiv sistem videonadzora golove črte

Zakaj jih niso upošteli?

JOHANNESBURG - Predsednik Mednarodne nogometne zveze (FIFA) Sepp Blatter se je opravičil reprezentancama Anglike in Mehike, ki sta bili očitno oškodovani na tekma osmine finala proti Nemčiji ozziroma Argentini. »Popolnoma jasno je, da tudi mi obžalujemo sodniške napake, a žal ne moremo ničesar spremeniti,« je v javnem opravičilu dejal Švicar.

Predsednik je po neverjetnih napakah sodnikov vendarle nekoliko spremnil mnenje o uvedbi video-tehnologije, saj je napovedal, da bo komisija za pravila pri FIFA to možnost preučila, svoje zamisli pa predstavila na sestanku naslednjega meseca v Walesu: »Mislim, da je res čas za spremembe,« je nekoliko zapoznela ugotovitev Blatterja, ki so ga dосlej imeli za velikega nasprotnika tovrstnih sprememb, zaradi česar je zašel v konflikt zlasti s predsednikom evropske nogometne zveze UEFA Michelom Platinijem, ki se je za tehnologijo ali vsaj za uvedbo do datnih sodnikov za golom vedno ogreval.

Prve Blatterjeve trditve, da tehnološki pripomočki niso preverjeni je zgodilo tudi lastnika Udineseja Giampaolo Pozza. Videmski stadion Friuli je namreč že vse od leta 2005 oprenjen z deluočim sistemom nadzora golove črte. Pozzo je njegovo izdelavo celo finančno podprt, sistem pa je izdelalo podjetje ISSIA z Barrija. »Šlo je za 60.000 evrov vredno na-

ložbo, zdaj pa bi bil še cenejši,« je povedal direktor podjetja Arcangelo Distanti, vendar je projekt FIFA zavrnila. Sistem sestavlja štiri videokamere, ki od daleč nadzoruje vrata igrišča in v realnem času (po dveh treh sekundah, pravi Distanti) »sporočijo« sodniku in njegovim pomočnikom, ali je žoga prešla golovo črto. »Sistem je nezmotljiv, sodnikom ni treba ničesar preverjati,« je povedal Distanti. Italijanska nogometna zveza je sistem sprejela z odobravanjem in ga predlagala Fifi, ki naj bi o njem razpravljala na sestanku 4. marca leta 2006. »Takrat je bi-

la naša iznajdba obravnavana v paketu z mikročipom v žogi, ki ga je izdelalo neko drugo podjetje. Pokazalo se je, da je mikročip nezanesljiv, o našem predlogu pa odtej ni bilo več ne duha ne sluh,« trdi Distanti. Direktor ISSIA je k temu dodal še trditve, da bi njihov sistem lahko uporabljali tudi za določitev ofsaida in prekrškov, do katerih pride na robu kazenskega prostora.

»Vse v skladu z željami Fife, ki noče, da bi si pomagali z ogledom počasnih posnetkov. Res ne ve, zakaj nas niso upošteli,« pravi Distanti.

TENIS - Znane polfinalistke Wimbledona

Bolgarija navija za Pironkovo

Številka 82 na svetovni lestvici izločila petkratno zmagovalko Američanko Venus Williams - Naprej tudi S. Williams, Zvonarova in Kvitova

WIMBLEDON - Znane so vse štiri polfinalistke tretjega teniškega turnirja za grand slam v sezoni. Številka 1 Američanka Serena Williams bo v polfinalu lopar prekrižala s Čehinjo Petro Kvitovo, drugi polfinalni obračun pa bo sta odigrali Bolgarka Cvetana Pironkova in Rusinja Vera Zvonareva. Največje presenečenje letošnjega turnirja je pripravila Pironkova, še 82. igralka na lestvici WTA, ki je gladko v dveh nizih (6:2, 6:3) izločila drugo nosilko in petkratno zmagovalko Wimbledona, Američanko Venus Williams. Slednjo, ki se je v zadnjih desetih letih na igriščih All England Cluba kar osemkrat prebila do finala, so pokopale številne neizsiljene napake.

Pironkova se doslej še nikoli v karijeri ni prebila čez drugi krog katerega od turnirjev za grand slam in je postala prva Bolgarka v polfinalu grand slama.

Po izpadu Venus je bilo jasno, da od vnovičnega morebitnega sestrskega obračuna s število 1 Sereno v finalu, peta na »sveti travi«, ne bo nič. A nje-

na mlajša sestra Serena napake svoje starejše sestre ni ponovila. Branilka naslova je rešila družinsko čast in gladko s 7:5 in 6:3 premagala deveto nosilko, Kitajko Li Na.

Pred dvobojem sem bila zelo živčna, vendar pa sem k sreči znala ohraniti mirno kri. Vesela sem, da sem se spet uvrstila v polfinale, še sedmič v kariери. Res ni tako čudovito, kot je bilo prvič, a vseeno je občutek izjemen,« je po četrtnalni zmagi dejala branilka naslova Serena Williams, ki bo v polfinalu lopar prekrižala s Kvitovo. Čehinja je proti estonski kvalifikantki Kaii Kanepi pri izidu 1:1 v nizih nato po zaostanku z 0:4 v odločilnem tretjem nizu pripravila preobrat in se veselila zmage.

Pironkova pa v polfinalu čaka dvoboj z 21. nosilko Zvonarevo, ki je tudi sama pripravila presenečenje in po zaostanku na niz premagala osmo nosilko in dvakratno zmagovalko odprtega prvenstva ZDA, Belgijke Kim Clijsters. To je bila za rusko igralko prva zmaga proti Belgijke v šestih medsebojnih obračunih.

KOŠARKA Italija začenja novo pot

Po velikem uspehu na olimpijskih igrah leta 2004 v Atenah je italijanska košarkačka zapadla v anonimnost.

Uvrstitve na OI v Peking ter na zadnje svetovno in zadnje evropsko prvenstvo ni dosegla. Zdaj se bo skušala vrniti v vrh. Prvi korak so avgustovske kvalifikacije za nastop na EP 2011, edino orožje »azzurrov« pa je novi trener Simone Pianigiani, ki je v domovini s Sieno že štiri leta nepremagljiv. Igralci so namreč bolj ali manj isti, ki so pod vodstvom dosedanjega selektorja Recalcatija doživeli celo vrsto razočaranj. Na zboru v Bormiu so se včeraj zbrali vsi. Med njimi sta tudi NBA-jevca Belinelli in Bargnani, manjka le njun kolega Gallinari. Jedro ekipe sestavlja igralci rimske Lottomatic Croseriol, Vitali, Giachetti, Gigli in Datome), up Aradori, veteran Mordente, novinec Maestranzi in drugi.

»V Evropi zmaguješ s kollektivom. Hočemo igrati na velikih mednarodnih tekmovanjih,« pravi novi selektor Jim bo uspel.

KOLESARSTVO C. Leghissa se pripravlja na DP v krosu

Nabrežinski kolesar Christian Leghissa je v nedeljo nastopal na gorsko-kolesarski preizkušnji pri Montebelluni, ki je veljala tudi za evropsko prvenstvo v maratonih. V konkurenči okrog 500 kolesarjev je Leghissa na 51,7 km dolgi proggi zasedel absolutno 9. mesto (1. v kategoriji master 1). 10 km pred ciljem je bil Leghissa 3., nato pa je preluknjal gumo in za vodilnimi zaostal za 2-3 minuti. Nedeljska preizkušnja je bila za Leghissom dober trening za državno prvenstvo v krosu, ki bo 17. julija v Piemontu.

Visintin (Devin) 11. na tekmi v Venetu

Devinov kolesar Matteo Visintin je v nedeljo tekmoval v Coneglianu, kjer je kolesarski klub Campolongo Esse 85 priedel 4. MO Pierangelo Ros. Tokrat se Matteu Visintinu ni posrečilo doseči mesto med prvimi desetimi, vendar je lahko vseeno zadovoljen, saj je v Venetu velika konkurenca. Pri kolesarjih je na cilj v glavnini in se uvrstil na 11. mesto. Morada mu je šla tekma slabše, ker je na prejšnji dirki, ki jo je priedel SK Devin, zaradi slabega vremena padel in občutil posledice udarcev. V Coneglianu je bilo 63 tekmovalcev, ki so prevozili 37 km dolgo progo s povprečno hitrostjo 37,02 km/h. Zmagal je Luca Gatto (Postumia73).

KOLESARSTVO

Francosko sodišče obsodilo Italijana Riccoja

PARIZ - Francosko sodišče je italijanskega kolesarja Riccarda Riccoja, ki so ga leta 2008 na dirki po Franciji ujeli pri zlorabi prepovedanih sredstev, obsodilo na dvomesecno pogojno zaporno kazen, poleg tega pa bo moral francoski kolesarski zvezi odštetiti še 3000 evrov denarne kazni. Riccoja so pred dvema letoma nemudoma izključili s Toura, ko so mu po kronometru, ki je sledil četrti etapi, dokazali zlorabo krvnega dopinga eritropoetina EPO.

ŠE ENA ZDRAŽITEV - Za skupno pot sta se odločila nogometna kluba Fogliano in Turriaco, ki sta v letošnji sezoni igrali v skupini C 1. amaterske lige (skupaj s Primorcem, Turriaco je na koncu izpadel). V 2. AL bo namesto Turriaca bržkone vključen San Gottardo.

STEČAJ - Slika je vse bolj jasna tudi pri Italijani San Marco iz Gradišča, ki se je odrekla igranju v poklicni 2. diviziji. Članji kluba se bodo zbrali v petek. Italija, pri kateri je igral na najboljši zamejski nogometni igralci Alen Carli, naj bi z novim imenom igrala v elitni ali celo v 3. AL.

ODOBOJKA

Trofeja dežel

Drugi dan odbojkarske Trofeje dežel v Kalabriji za dekleta do 15. in fante do 16. leta starosti je bil za žensko reprezentanco FJK uspešen. Po čudnem ključu se je v prvi tekmi 2. faze spet pomerila s Trentinom, tokrat pa ga gladko premagala s 3:0 (22, 13, 18), z enakim izidom (11, 17, 15) pa je nato premagala tudi domačo Kalabrijo.

V moški konkurenči je FJK najprej s 3:0 (18, 18, 21) izgubila proti reprezentanci Mark, nato pa z enakim izidom (23, 17, 22) proti Lombardiji. Obakrat so fantje igrali dobro, le v končnici niso zdržali pritiska. Odslej se bo moška vrsta potegovala za uvrstitev od 13. mesta navzgor, dekleta pa za uvrstitev od 1. do 12. mesta.

S Padrič v Wimbledon

WIMBLEDON - Na turnirju za grand slam v Wimbledonu, a med mladinkami, je nastopala tudi Celjanka Nastja Kolar, ki je v letošnji sezoni nekajkrat branila tudi barve Gaje v ekipo A2-ligi. Kolarjeva je bila v Londonu celo 6. nosilka, vendar se je njeni pot včeraj končala že v drugem krogu, v katerem jo je po treh nizih z 2:6, 6:3 in 6:4 ugnala letni starejša Čehinja Denisa Allertova. V prvem krogu je 15-letna Celjanka s 6:3 in 6:2 premagala Danko Kovinić iz Črne gore.

SOVODNJE - Soglasje za predlog zakona na pobudo občinskega sveta

Trije milijoni evrov za odpravo rane sredi vasi

Z izrednim posegom dežele urbanistična prekvalifikacija območja nad umetnim predorom

Sovodenjska občina računa na izglaševanje deželnega zakona, na podlagi katerega bo dežela z naložbo v znesku 200 tisoč evrov letno za obdobje petnajstih let - skupno tri milijoni evrov - odpravila razdejanje in hudo rano v okolje, ki jo bo v vašem jedru Sovodenj povzročila gradnja avtoceste Vileš-Gorica. Ta denar naj bi omogočil ponovno izgradnjo in urbanistično prekvalifikacijo območja nad umetnim predorom, ki ga bodo razširili, »zato da prizadejana rana ne bo trajna in da se bo čim prej obnovilo tradicionalno okoljsko, družbeno in gospodarsko tkivo vasi.« Tako je zapisano v besedilu, ki sprembla štiri člene zakonskega predloga na pobudo sovodenjskega občinskega sveta, ki so ga občinski svetniki soglasno izglasovali na ponedeljkovem zasedanju.

Zakonski predlog bo občinska uprava še pred koncem tedna poslala deželi FJK, hkrati ga bo naslovila na goriško pokrajinско upravo s prošnjo, da ga podpre. Podpora pokrajine ni pod vprašajem, saj se je uprava predsednika Enrica Gherghette močno angažirala na strani Sovodenj, o čemer priča tudi okoliščina, da je bil odbornik Maurizio Di Matteo posebej poverjen za reševanje sovodenjskega vozla. Zakonski predlog je pripravila županja Alenka Florenin v sodelovanju z Gherghetto, sredi meseca julija pa naj bi mu pokrajinski svet izglasoval podporo. Županja in zakonski predlog uživata tudi podporo Demokratske stranke, kar je na ponedeljkovi seji dokazala prisotnost Andreja Gergoleta, deželnega koordinatorja Slovencev v Demokratični stranki in hkrati člena deželnega tajništva, občinskega svetnika iz Gorice Aleša Waltritscha in predsednika občinskega krožka Maura Jurna.

V uvodnem delu sklepa, s katerim je občinski svet odobril zakonski predlog, je zapisano, da bodo Sovodenje plačale visok, morad celo najvišji davek zaradi gradnje avtoceste, kateri nihče ne oporeka, da je potrebna za razvoj širšega območja. Zapisano je tudi, da uprava in županja nista prejeli ustreznih odgovorov dežele na zahteve, ki so jih analizirali 8. junija na srečanju z deželnim odbornikom in podkomisarjem za gradnjo avtoceste Riccardom Riccardijem. Dežela mora nameniti občini posebno pozornost zaradi posledic gradnje avtoceste, ki bo prizadel območje, kjer stojijo šola ter športne in rekreativne strukture, kar bo imelo učinek na sovodenjski vsakdan. Med posegom in po njem bo občije vasi močno spremenjeno, saj bo sedanje nogometno igrišče - ki je plod prostovoljnega dela občanov - popolnoma uničeno, razdejano bo vse, kar je v neposredni bližini in kjer se občani redno zadržujejo, promet bo povečan, zvišala se bo stopnja hrupa in onesnaženosti kljub ukrepom za zajezitev težav. Zato občina potrebuje dodatno pozornost, pojasnjuje županja. To pomeni primerna finančna sredstva, ki bodo omogočila posege, s katerimi bodo zagotovili občanom kakoviteto življienja in varnost. Dela bodo predvidoma trajala eno leto, s tem povezane težave pa bodo ogromne tako da domačine kot za prebivalce pokrajine. »Vaške skupnosti ne gre pustiti same spričo problema, ki zadeva prav vse,« je zapisano v predlogu, zato pa je potreben izreden poseg dežele. V besedilu zakona je tudi izrecen podatek, da zaradi množične prisotnosti Slovencev so Sovodenje na začetnenem območju na podlagi državnih zakonov 482/1999 in 38/2001.

Še preden je županja predstavila besedilo zakonskega predloga, je povzela vsa svoja dejana, zato da bi našli primerne in pravocasne rešitve. Predvsem pa je izpostavila pričakovanja občine, ki razmišlja na primer o tem, da bi z urbanistično prekvalifikacijo območja gradbišča Sovodenjci dobili javni zeleni park. Roke za vložitev seznama oz. programskega plana posegov določa drugi člen predloga. Občinska uprava ga bo predstavila v roku 180 dni od dneva, ko bo zakon stopil v veljavo, dežela pa bo imela 90 dni za njezino preučitev, nakar bo odgovor lahko le pritrdirjen. (ide)

GORICA-KRMIN - Njemu in štirim pajdašem nastavili past

Karabinjer kradel

Ob aretaciji je moški ponorel - Specializirali so se v kraji nafte iz cistern goriških podjetij in kmetij

Ko je po koncu izmene slekel karabinjersko uniformo, je s štirimi pajdaši kradel goriškim podjetjem nafto. Nazadnje so ga prijeli ravno kolegi, ki so ga skupaj z ostalimi odpeljali v zapor. Peterico bremeni sum kraja v obtežilnih okoliščinah. Poleg karabinjerja gre za dva romunska in dva italijanska državljan, med katerima je ženska, dva pa sta mladoletna.

Identitete priprtih niso razkrili, znano je le, da je karabinjer doma iz Vicenze, živi v Krminu, službo pa ima v Gorici. S štirimi pajdaši se je specializiral v kraji nafte iz cistern podjetij in kmetij v različnih krajih Goriške; nafto so zatem preprodajali po zelo ugodni ceni. Aretirali so jih prejšnjo noč v Krminu. Okrog 1.30 so jih zalotili, medtem ko so ulivali ukradeno nafto v cisterno na parkirišču picerije Napoli Express v Ulici

Vino della Pace; lastniki picerije niso imeli nič pri tem. Karabinjerji so jim nastavili past, saj so jim že dalj časa skušali priti na prste. Ko so prijeli tatinskega kolega, je ta ponorel, pomirilo pa ga je še osebje službe 118, ki so ga poklicali na pomoč.

Aretacijo tatinske združbe je potrdilo državno tožilstvo, preiskavo vodi namestnik državnega tožilca Enrico Pavone. Danes naj bi potrdili pripor za polnoletne člane združbe, medtem ko bo o mladoletnikih odločala pristojno tržaško sodišče.

Karabinjerji bodo tudi skušali ugotoviti, če je peterica aretiranih povezana s številnimi, tudi drznimi krajami v zasebnih hišah na Krminskem. V akcijo so stopali večinoma ponoči, kradli pa so predvsem denar in dragocenosti. V nekaterih primerih so jih zalotili stanovalci, ki jih je prebudil hrup. (ide)

GORICA - Vse bolj udarna reakcija opozicije v občinskem svetu

»Z zakladkom ogoljufali rajone, vložil bom ovadbo zoper Rolda«

Župan Ettore Romoli je ogoljufal rajonske svete, ker jih je zvabil na posvetovanja o uporabi t.i. zakladka, ki znaša 1.800.000 evrov, jih presleplil z objubami, o obvezah pa v predlogu odklopa o proračunski spremembi ni ne duha ne sluba. Tako trdi načelnik Demokratske stranke v občinskem svetu, Federico Portelli, ki je v zvezi z odložitvijo petkove seje tudi izjavil, da namerava vložiti kazensko ovadbo zoper predsednika mestne skupščine Rinalda Rolda, ker je bila odložitev brez pravočasne naveje in brez udeležbe sveta pri odločitvi nezakonita, čemur pritrjujejo pravni viri. Portelli meni, da sicer Roldo izvaja, kar mu načrata občinski tajnik in župan, ker pa seje sveta sklicuje on, bo ovadba letela nanj. Pojasnil je, da je Roldo že odložil odloženo sejo s 1. julija na 2. julij, ker pa je znašo, da tega dne svet ne bo sklepčen, bo v drugem sklicu seja odložena na 5. julij. »Iz izvoljenega telesa se norčujejo,« je dodal Portelli, polemično vrv pa je dodatno nategnil Livio Bianchini, svetnik Levice in svobode, ki pravi, da desnica na državni in lokalni ravni ne zna upravljati, a zna ukazovati in slepitи s spoti ljudi, ki doživljajo strašno krizo: »To je fašistična propaganda.«

Portelli je navedel, da se je lani v primerjavi z letom 2008 davčni pritisk na vsega Goričana povečal za 4 odstotke: »Če je leta 2008 vsak Goričan, z novorojenčki vred, plačal 167 evrov davkov, je leta 2009 plačal 174 evrov.« Prirrtlil mu je Aleš Waltritsch, ki je med drugim na to opozoril tudi v občinskem svetu. Andrea Bellavite iz Forum za Gorico je prepričan, da odlok s proračunsko spremembou bo težko prestat izpiti pred občinskim svetom, »saj tuje v večinskih vrstah ni samo "yes men". Če ne bodo izglasovali spremembe, bo moral Romoli in njegov odbor odstopiti.« (ide)

NOVA GORICA - Vstop samo v »slip« kopalkah in ne več v »boksericah«

Za sosede privlačni bazen

V minulem koncu tedna skoraj polovica obiskovalcev je bila italijanskih državljanov - Nižja vstopnina kot na Rojcah, pa tudi več prostora

Novogoriško mestno kopališče v okviru športnega parka

FOTO N.N.

Mestno kopališče v okviru novogoriškega športnega parka zaradi muhastega vremena v letošnji sezoni še ni zaživel, kot bi lahko, zaradi zadnjih sončnih dni pa so obeti dobrí. Če so imeli v lanski sezoni dnevno v povprečju okrog tristo obiskovalcev, so se letos tej številki zaenkrat približali oziroma jo presegli le ob redkih sončnih vikendih.

Minulo soboto je bilo pred poldne v bazenu nekaj deset ljudi, ko pa je začelo kmalu po 13. uri deževati, so v vodi in ob njej vztrajali le najbolj trmasti. Slača polovica obiskovalcev je bila italijanskih državljanov oziroma prebivalcev sosednje Gorice in bližnje okolice, ki tudi sicer vse pogosteje zahajajo v novogoriško mestno kopališče. Razlog za to je predvsem občutno niž-

ja vstopnina kot v bazenu na goriških Rojcah, pa tudi dejstvo, da je v novogoriškem mestnem kopališču zaradi slabšega obiska več prostora, saj naj bi bil tisti v Gorici zelo dobro obiskan in zaradi tega nekoliko prenapret. V novogoriški bazen prihaja tudi veliko rekreativnih obiskovalcev iz sosednjega mesta, saj je treba za plavalni abonma z desetimi enournimi obiski odštetiti ugodnih 16 evrov.

Bazen v letošnji sezoni ne ponuja novosti. Od 8. do 10. ure in od 18. do 20. ure je rezerviran za treninge domačega in tujih plavalnih klubov ter reprezentanc, ki Novo Gorico zelo radi izberejo za priprave. V omenjenih terminih se izvajajo tudi plavalni tečaji, treningi vaterpolistov in potapljaški tečaji. Navadnim smrtnikom

je kopališče na voljo vsak dan od 10. do 18. ure, ljubitelji nočnega plavanja pa pridejo na svoj račun med 20. in 22. uro. Kot zanimivost oziroma opozorilo velja omeniti, da zaradi higienskih razlogov v letošnji sezoni v bazen dovoljijo le v tradicionalnih »slip« kopalkah in ne več v t.i. »boksericah«, saj so izkušnje pokazale, da je v preteklih letih precej obiskovalcev v bazen prihajajo v kratkih hlačah, ki so jih nosili tudi zunaj, kar pa seveda ne gre. V novogoriškem bazenu, ki je v letošnji sezoni svoja vrata odprla 12. junija in kjer je bila temperatura vode v 50-metrskem bazenu v soboto 27, v otroškem pa 28 stopinj Celzija, bo mogoče letos plavati oziroma čotofati in se namakati predvidoma do 18. septembra. Nace Novak

Lažje poškodbe in zastoji

Nesreča se je včeraj okrog 10. ure zgodila na križišču med Drevoredom San Marco /Cosulich ter ulicama Verdi in Boito v Tržiču. Zaradi izsiljene prednosti sta čelno trčila avtomobila tipa Peugeot in Citroen. Voznika in potnika Citroena so odpeljali na preglej v tržiško bolnišnico, voznik Peugeota pa ni utrel poškodb. Zaradi avtov sred križišča je bil promet močno oviran.

Gherghetta za Les Echos

Francoski gospodarsko-financni časopis Les Echos, ki je last angleške grupe Pearson, je 21. junija objavil intervju s predsednikom goriške pokrajine Enricom Gherghettom. V njem je Gherghetta izpostavil zavdljivo mednarodno lego Goriške in integracijo tukajšnjih kultur, »zato pa je to idealno okolje za prihod novih podjetij, ki ciljajo na mednarodno uveljavitev. Omenil je tudi turistično privlačnost in potencial Gradeža ter Brd in Krasa.«

V odboru tudi Robert Bensa

Iz seznama izvoljenih članov pokrajinskega odbora SDGZ za Goriško je po pomoti izpadlo ime podjetnika Roberta Bensa. Z današnjo objavo se Bensi opravičujemo in mu želimo plodovitega dela v korist organizacije.

Na trgu revija Mittelmoda

Jutri ob 21. uri bo na obnovljenem Trgu sv. Antona v Gorici 18. modna revija Mittelmoda _The Fashion Award. Predstavljenih bo 24 kolekcij mladih kreatorjev iz različnih držav; večer bosta vodila novinarka Elisabetta Falcia in podjetnik Matteo Marzotto.

Azbest v opuščenem obratu

Rajonski svet z Placuto-Svetogorskovo v Gorici je opozoril na opuščeno območje nekdajnega obrata z žago v Svetogorskem ulici, kjer še ni bil odpravljen azbest. Deželni svetnik upokojencev Luigi Ferone je na to opozoril deželo.

V Vipolžah mejna prodajalna

Na mejnem prehodu Vipolže bo danes ob 16.30 kratka slovesnost ob odprtju tamkajšnje mejne prodajalne. Nastopil bo Zbor briških žena, v prodajalni pa bodo poleg informacijske točke na voljo še spominki in briški pridelki. (km)

GORICA - Včeraj so na sedežu SDAG-a naredili prvi oprijemljiv korak

»Rojeva se goriški znanstveni park«

Tam, kjer so danes travniki, bodo zgradili skladišče C tovornega postajališča, zgrajen bo nov sedež uradov družbe SDAG in nov vhod v postajališče. Na istem območju bo še znanstveni park oziroma center za raziskovanje obnovljivih virov energije in za proizvodnjo elektrike, ki so ga poimenovali E-Cube. Nastal bo na zemljišču ob štandreškem krožišču, v bližini rumitrskih domačij, ki jih ne bodo na noben način ogrozili, je potrdil župan Ettore Romoli. Po zagotovilih projektantov bodo širše območje urbanistično prekvalificirali, da bo dobro lepih videz, ovrednotili pa ga bodo tudi s kolesarskimi potmi.

»Po negotovih začetkih se danes rojeva goriški znanstveni park, kjer bodo raziskovali obnovljive vire energije. Ko smo decembra 2008 seznanili javnost s tem načrtom, se nam ideja ni zdela zares uresničljiva, saj ni imela finančnega kritja, danes pa postaja oprijemljiva,« je včeraj napovedal Romoli, ki je na sedežu družbe SDAG prisostvoval podpisu treh konvencij med SDAG-om, goriškim polom Tržaške univerze in tržaško fakulteto za arhitekturo; konvencije so vredne približno 60 tisoč evrov, ta denar pa bo omogočil načrtovanje centra za raziskovanje in produkcijo energije z obnovljivimi viri.

Park E-Cube, katerega vrednost naj bi znašala enajst milijonov evrov, bodo uredili na območju, ki je v lasti družbe SDAG, in sicer med tovornim postajališčem, Jeremitiščem, avtocesto in krožiščem; tam bodo namestili vetrnice, centralo na biomaso, rastlinjak in napravo za fitodepuracijo. Poleg teh bo zgrajen še raziskovalni center, v katerem bodo preizkušali nove tehnologije s področja naravnih virov energije. K sodelovanju bodo povabili zasebna podjetja; racunajo, da bodo imela interes pristopiti k projektu, saj bodo nove tehnologije skušali nato vključiti v industrijsko proizvodnjo. Interes za projekt je že pokazala družba Elettrogorizia, ki jo je včeraj zastopal Giuseppe Fiannacca. Po napovedih ravnatelja fakultete za arhitekturo, Giovannija Fraziana, bo center zgrajen v roku dveh let, v njem bodo sodelovali ugledni znanstveni in bo zgleden primer sinergij med različnimi znanji, poleg tega bo finančno donesen. Denar za investicijo bo povrjen s prodajo elektrike in novih tehnologij. »Park odlikuje njegova vravnostenost v teritorij in ovrednotenje sil, s katerimi razpolagamo,« je imenu Tržaške univerza pristavil Piergiorgio Gabassi.

Predsednik SDAG-a Giorgio Milocco je znanstveni park povezel z deli, ki so že stekla v tovornem postajališču. Podjetju Consorzio Cooperative Costruttori iz Bologne so namreč oddali poseg za obnovo strel skladnišč A in B, ki jih bodo nato prekrili s fotovoltaičnimi paneli.

Giorgio Milocco

BUMBACA

Plan območja, ki so ga izdelali projektanti

GORICA - Občina in naravovarstveniki usklajujejo stališča

Na Korzu kolesarska pot

Uresničili naj bi jo pred koncem poletja, sobivali bodo kolesarji, pešci in osebe na vozičku - Sum gradbenih špekulacij ob nekdanji tovarni Vouk

Še pred zaključkom poletjem namejata goriška občina uresničiti nove kolesarske poti na Korzu Italia, pri čemer naj bi upoštevala priporočila naravovarstvenik iz zveze Legambiente. Zato ne bo gradila novih voznih pasov, ki bodo namenjeni izključno kolesom, pač pa bo nove poti začrtala med pločnikom in robom ceste z drevesi. Po odstranitvi arhitektonskih pregrad bodo tam sobivali kolesarji, pešci in osebe na vozičku.

»Zvez Legambiente je pripravila svezenj predlogov za preureditev mobilnosti v mestu, kakih osmedeset odstotkov njihovega projekta o kolesarskih poteh pa dejansko sovpada z zamislio, ki jo imamo na občini,« pojasnjuje občinski odbornik za okolje Francesco Del Sordi in dodaja: »Ne zanimajo nas novi vozni pasi, ki bi jih uporabljali izključno kolesarji, pač pa želimo uresničiti takšne poti, ki bi bile varne in katerih uresničitev ne bi preveč bremenila občinskeh blagajn.« Po besedah od-

Korzo Italia: tod bo tekla kolesarska pot

bornika za uresničitev novih kolesarskih poti, ki bi jih uresničili na pločnikih, bi potrosili nizko vstop denarja, poleg tega pa bi bila njihova realizacija zelo hitra. »Z županom pripravljamo rebalans proračuna, zato pa pričakujemo, da bomo nekaj sredstev dobili tudi za nove kolesarske poti,« pojasnjuje Del Sordi in poudarja, da bi prve nove kolesarske poti lahko uresničili na Korzu Italia še pred koncem poletja. Da bi ujel dve muhi na eni mah, se odbornik v zvezi z uresničitvijo kolesarskih poti povarjava tudi s predstavniki zvez civilnih invalidov. »V mestu je več arhitektonskih pregrad, ki bi jih lahko odstranili ravno med uresničevanjem novih kolesarskih stez. Na ta način bi bili pločniki prijaznejši za osebe na vozičku in hkrati za kolesarje,« pojasnjuje Del Sordi, ki se je v zvezi z mobilnostjo v mestu pred nekaj dnevi srečal s predstavniki zvez Legambiente. Pogovoril so se o raznih okoljskih vozilih, pri čemer so naravovarstveniki odbornika opon-

zorili na celo vrsto divjih odlagališč v bližini mesta.

»Številni Goričani odmetavajo svoje odpadke v bližini ekološkega otoka v Ulici Brigata Sassari. Podjetje Iris je del odpadkov, odmetanih v naravnem okolju, že odpeljalo, žal pa je med drevjem in grmovjem še veliko nesnage,« opozarja predsednik goriške zvez Legambiente Luca Cadez, ki je z ostalimi članji naravovarstvenega krožka zaskrbljen tudi zaradi spremembe namembnosti območja ob nekdanji tovarni Vouk. Po njegovih besedah je zemljišče, kjer stoji obrat, pred kratkim postal zazidljivo, zato pa okoljevarstveni sumijo, da se za spremembo namembnosti območja skrivajo gradbene špekulacije. »Leta 1971 je bilo v Gorici 7.000 več prebivalcev kot danes. Zato se nam zdijo novi stanovanjski bloki povsem nepotrebni,« pravi Cadez in dodaja, da zvez Legambiente pravkar pripravlja študijo, s katero bodo preverili, koliko je v Gorici praznih stanovanj. (dr)

NOVA GORICA - V sindikatu igralniških delavcev

Razhajanja

Odgovor uprave Hita je aroganten, brezkompromisen in brez iskanja alternativnih rešitev

Vse več članov sindikata igralniških delavcev (SIDS) v Hitu naj bi postajalo nezadovoljno z načinom dela izvršnega odbora sindikata. Kot nam je povedal vir, ki želi ostati neimenovan, naj bi vodstvo SIDS-a zavajalo zaposlene, češ da odpuščanja med zaposlenimi niso možna, dokler sindikat s tem ne soglaša. Nezadovoljstvo nekaterih članov se nanaša še na pogajanja z upravo, ki da že dalj časa ne gredo v pravi smerni. Vsi zaposleni oziroma člani sindikata očitno ne podpirajo dolgotrajnih zaostrovanj z upravo, temveč bi raje videli, da se z dialogom najdejo skupne rešitve. Iztok Černigoj, predsednik izvršnega odbora novogoriške enote SIDS-a očitke zavrača: »Zavaja edino uprava, ki ne dela tistega, kar bi moral. Dialog z njo pa ni možen, ker izsiljuje.« Černigoj informacije, da vodstvo SIDS-a izgublja podporo med člani, komentira: »V tak velikem številu kot smo, je jasno, da ne bodo imeli vsi enakega mnenja.«

V sindikatu SIDS so včeraj pisno komentirali tudi ponedeljkov odgovor uprave na njihov predlog ureditev sedanje situacije, o čemer smo pisali včeraj. Uprava je predlog ocenila kot nesprejemljiv - sindikat je pristal na znižanje plač za določeno obdobje, če uprava pristane na šest po-

stavljenih pogojev - obenem pa so sindikatu predlagali nov termin za podpis dogovora. »Odgovor uprave je spet v njihovem stilu: aroganten, brezkompromisen in brez iskanja alternativnih rešitev. Uprava si sicer ne želi odpuščanj, vendar pa stalno z njimi grozi zaposlenim,« sporoča Černigoj. Nadalje navaja, da tudi če sindikat SIDS podpiše anekse, ki jih je pripravila uprava, »se odpuščanju ne more izogniti, saj uprava z ničemer ne jamči, da do odpuščanju ne bo prišlo tudi v primeru podpisa le-teh.«

V nadaljevanju piše, da hoče uprava dogovor o delitvi napitnine, ki je že bil podpisani, sedaj negirati. »To samo še enkrat priča o tem, da ta uprava dobesedno spodbuja zaposlene k ponovni stavki,« piše Černigoj in v nadaljevanju ugotavlja, da će bi uprava dejansko hotela privarčevati pri stroških dela, bi to lahko že zdavnaj storila, saj imajo, kot navaja, za to pravno osnovno v obstoječi kolektivni pogodbi. Na koncu Černigoj zagotavlja, da so v sindikatu SIDS pripravljeni podpisati anekse za znižanje tarifnih razredov, takšne kot jih je uprava predstavila na zboru delavcev v začetku junija, vendar dodaja, da za določeno obdobje in ob izpolnitvi ostalih stavkovnih zahtev. (km)

GORICA - Na procesu so na vrsti priče

Nihče ni delavcev opozoril na nevarnost azbesta

Proces poteka pred sodnikom Matteom Trotto

»Tudi sindikati nam niso nikoli spregovorili o nevarnosti azbesta,« je včeraj v goriški sodni dvorani povedal Guido Clemente, ki je bil do leta 1997 zaposlen pri družbi Fincantieri in se je z mnogimi drugimi predčasno upokojil na osnovi zakona o azbestu. Pojasnil je potek dela v ladjedelnici in varnostne ukrepe, poudaril pa je, da jih ni prav nihče opozoril na nevarnost, ki so ji bili izpostavljeni.

Clemente, ki je po rodu iz kraja San Pier d'Isonzo, bivališče pa ima v Vilešu, je še povedal, da so se delavci začeli pogovarjati o azbestu sredi 70. let minulega stoletja, »za nevarnost, kateri smo bili ves ta čas izpostavljeni, pa sem izvedel šele v trenutku, ko so me napotili v pokoj, leta 1997. Ko bi prej vedel, bi takoj spremenil službo. Videl sem več svojih kolegov in prijateljev umreti zaradi azbesta.« Clemente, ki je v tržiški ladjedelnici opravjal različna dela, je tudi pojasnil, da je do sredine 60. let malokdo uporabljal zaščitno masko, očala, čelade in druge varnostne pripomočke. Ker pa so bili le-ti tudi ohlapni, so jih v tesnih prostorih sneli, varnostna služba pa jih zato ni kazovala.

Proces pred sodnikom Matteom Trotto zooper odgovorne za smrtni zaradi azbesta se bo nadaljeval jutri. Zaslišali bodo še druge bivše uslužbence ladjedelnice.

NOVA GORICA - Obletnica osvojitve mednarodnega mejnega prehoda

Rožna Dolina je bila mejnik

Podpredsednik državnega zbora: »Takrat smo bili Slovenci res enotni. To besedo bi si morali zapomniti tudi danes in jutri«

Dogodki iz časa osamosvojitevne vojne za Slovenijo so Slovence povezali v trdni enotnosti, sta v ponedeljek na devetnajsti obletnici osvojitve nekdanjega mednarodnega mejnega prehoda Rožna Dolina poudarila oba govornika, novogoriški župan in poslanec Mirko Brulc ter Vasja Klavora, podpredsednik slovenskega državnega zbora, ki je boj v Rožni Dolini spremjal nekaj sto metrov stran kot primarij v šempetski bolnišnici. Slovesnost sta pripravili veteranski organizaciji Društvo veteranov Sever severne Primorske in OZVVS veteran Nova Gorica.

»Reakcija slovenskega naroda je bila prava, prispevala je k temu, da je bila vojna za Slovenijo kratka. Enotnost je bila takrat taka, kot si jo lahko samo želimo. Zanamci naj vedo, da je bila Rožna Dolina mejnik v osamosvojitevni vojni za Slovenijo,« je v pozdravnem nagovoru povedal Mirko Brulc in se zahvalil vsem, ki so pred devetnajstimi leti prijeli za orožje. »Takrat smo bili Slovenci res enotni. To besedo bi si morali zapomniti tudi danes in jutri. Sam sem te dni doživeljjal nekaj sto metrov dlje v bolnišnici. Opazovali smo, kaj se dogaja v Rožni Dolini, in slutili smo, da bomo tudi mi udeleženi-

Bitka za mejni prehod v Rožni Dolini 28. junija 1991 (levo), za fotografijo se zahvaljujemo Angelu Vidmarju; Vasja Klavora nagovarja veterane, krajevne upravitelje in zbrano množico (desno in spodaj)

FOTO K.M.

ni ob teh dogodkih. To se je tistega 28. junija tudi zgodilo. Nemo smo opazovali skozi okna in poslušali strešanje v Rožni Dolini, ko se je vnel hud sponad, v katerem so sodelovali prav vsi: teritorialci, miličniki, civilisti, domačini, kriminalisti, vsi, ki so bili odločeni, da se postavijo po robu jugoslovanski armadi. Niso bili krivi tisti mladi fantje, katerih po-

veljniki jim niso znali razložiti, čemu so sploh tukaj,« je pred zbranimi veterani na ponedeljkovi slovesnosti poudaril Klavora.

Mejni prehod Rožna Dolina je bil zavzet po napadu bojne skupine majorja Srečka Lisjaka. V sponadu so padli trije vojaki Jugoslovanske ljudske armade, 98 je bilo ujetih. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-53349.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »The Twilight Saga: Eclipse«.
Dvorana 2: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Il segreto dei suoi occhi«.
Dvorana 3: 17.50 - »The A - Team«.
20.00 - 22.00 »The Road«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »The Twilight Saga: Eclipse«.
Dvorana 2: 16.30 - 18.40 - 21.00 »The Twilight Saga: Eclipse«.
Dvorana 3: 17.45 - 20.10 - 22.10 »5 appuntamenti per farla innamorare«.
Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Polidiotti fuori - Due sbirri a piede libero«.
Dvorana 5: 18.00 - 20.10 - 22.20 »The A - Team«.

Razstave

RAZSTAVNE PROSTORE »METRO-POLITANA« v Ul. Leoni v Gorici bodo odprli v petek, 2. julija, ob 20. uri z razstavo na temo bidimenzionalnega pogleda skozi okna metroja; v poletnem času bodo prostori odprti med 19. in 21. uro, s 1. septembrom od ponedeljka do sobote med 18. in 22. uro.

Koncerti

MEDNARODNI FESTIVAL ANTIČNE GLASBE v organizaciji centra Dramsam: v četrtek, 1. julija, ob 21. uri bo v goriškem gradu koncert ensembala Lu-

cidarium »Dize la nuestra Novia«; vstop prost.

SKPD F.B. SEDEJ vabi med borovce Formentinjevega parka v Števerjanu na 40. Festival Števerjan 2010: v petek, 2. julija, ob 20. uri prvi tekmovalni večer; v soboto, 3. julija, ob 20. uri drugi tekmovalni večer; v nedeljo, 4. julija, ob 17. uri finalni del in nagrajevanje.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO obvešča udeležence izleta na Pokljuko v soboto, 10. julija, da bo avtobus odpeljal ob 6.45 izpred cerkve v Doberdalu, s postanki na Poljanah, Vrhu, v Sovodnjah pred cerkvijo, v Štandrežu pred cerkvijo, v Podgori pri športni palači in v Pevmi ob vagi pri pevskem mostu. Priporočajo točnost.

DRUŠTVO KRVODAJALCEV SOVODNJE organizira v nedeljo, 27. junija, avtobusni izlet »Lepote in dobrote Brkinov« z ogledom Jane Dimnice, fresk Toneta Kralja v Slijah, dveh kmetij, gradu Prem in Kettejeve spominske sobe; informacije in vpisovanje po tel. 0481-882071 ali 329-4006925.

Obvestila

GLASBENA MATICA Gorica vabi otroke od 4. do 11. leta na poletno delavnico »Uvajanje v svet glasbe«, ki bo v Sovodnjah od 30. avgusta do 3. septembra; informacije in vpis na sedežu na Korzu Verdi 51, tel. 0481-531508.

GLASBENA MATICA Gorica prireja glasbeno delavnico za otroke in mlaide, ki že poznajo osnove igranja na instrumentu »Igranje v skupini« z zabavo od 30. avgusta do 10. septembra od 8. do 13. ure v Doberdalu; informacije in vpis po tel. 328-2767893 ali 0481-531508.

POLETNO GLASBENO SREDIŠČE v organizaciji pihalnega orkestra Kras Doberdob, namenjeno otrokom od 5. do 12. leta, bo potekalo od 5. do 16. julija. Otroci bodo spoznavali svet glasbe s pomočjo strokovnih predavateljev Mojce Bratina, Tanje Gaeta in Patrika Quaggiati; prijave in informacije po tel. 328-419828 (Romina).

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno središče »Palček Kratkočasnik ima najraje...« v otroškem vrtcu v Dober-

dobu od 2. do 13. avgusta od 8. do 14. ure; informacije in vpisovanje po tel. 040-212289 ali na info@skladmc.org.

DRUŠTVO JEZERO iz Doberdoba obvešča, da je knjiga »Sveti Blaž je imel devet sestra...« Pjepe Lakovič Ljubseva na razpolago v trgovini jestvin »Pri Žurinkah« v Doberdalu in pri Magdi Prinčič (tel. 347-1243400).

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE obvešča, da bodo vse petke do 27. avgusta predhodno zapirali blagajne CUP v bolnišnicah v Gorici in Tržiču ob 17. uri.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v juliju in avgustu v popoldanskih urah anagrafski in davčni urad ter tajništvo zaprta.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH OB SOČI bo zaprta do vključno ponedeljka, 19. julija. Od srede 21. julija dalje bo ponovno odprta z naslednjim urnikom: ob ponedeljkih, sredah in petkih od 10. do 12. ure, ob ponedeljkih in sredah tudi od 15. do 18. ure.

ZSKD obvešča, da bodo do 10. septembra uradi odprt od 9. do 13. ure.

OBČINSKA KNJIŽNICA V DOBERDOBU v ponedeljek, 5. julija, zaprta.

AŠD SOVODNJE vabi na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek 5. julija, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v dvorani Zadružne kreditne banke Doberdob in Sovodnje v Sovodnjah.

GLASBENA MATICA GORICA sporoča, da so v tenu potrditve vpisov v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto. Rok zapade danes, 30. junija.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA SLUŽBA GORIŠKEGA ZDRAVSTVENEGA PODJETA poziva vse lastnike psov starih vsaj tri mesece, naj čim prej poskrbijo za njihovo cepljenje proti steklini. Cepilna akcija se zaključi danes, 30. junija, in jo bodo izvajali na dvorišču županstva v Gorici med 10. in 11.30, vhod bo možen iz občinskega skladnišča v Ulici Barzellini. Lastniki psov bodo morali pred cepljenjem predstaviti potrdilo o vpisu v pasji register.

SPDG obvešča, da bo sedež društva odprt v četrtek, 1. julija, ob 19. do 20. ure za plačilo članarine pred poletno gorško sezono. V juliju in avgustu bo sedež zaprt.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane delželnega in pokrajinskih svetov SKGZ, da bo seja v ponedeljek, 5. julija, ob 17.30 v prvem in ob 18. uri v drugem

sklicu v Prosvetnem domu na Opčinah (Ul. Ricreatorio 1).

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL bo do 3. septembra odprta vsak delavnik od 8. do 16. ure, za dopust bo zaprta med 9. in 20. avgustom.

Prireditve

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ ter Združenje staršev slovenske šole v Romjanu vabijo na večer z naslovom »Pesmi, podobe, pričevanja« ob izidu brošure »Živeti z ladjevnico« na trgu v Pančanu v torek, 6. julija, ob 20.30.

Pogrebi

DANES V ŠTEVERJANU: 10.00, Aleksandra Marassi (iz goriške splošne bolnišnice ob 9.45) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 10.30, Romano Keber (iz goriške splošne bolnišnice ob 10. uri) v stolnici Sv. Adalberta in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 11.00, Edith Zucco vd. De Santi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Marije Matere Cerkve in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Valdea Simeoni vd. Ferraro iz bolnišnice v kapelo pokopališča, sledila bo upepelitev; 10.50, Angela Buttignon vd. Bagaloni iz bolnišnice v kapelo pokopališča, sledila bo upepelitev.

30.6.1999 30.6.2010

Davorin

Zmeraj si z nami.

Tvoji dragi

Sovodnje ob Soči, 30. junija 2010

GORICA - Otroci
Gledališčniki, filmarji in arheologi

V večnamenskem centru Lenassi v Gorici bodo priredili med 2. in 4. julijem niz brezplačnih delavnic za najmlajše. Organizator pobude, ki dopoljuje ponudbo občinskih poletnih središč, je otroška ludoteka, ki deluje v okviru goriške občine, v sodelovanju s kulturnim društvom Terra dombra. Pokrovitelj pobude je Fundacija Goriške hranilnice.

Celodnevne otroške delavnice bodo potekale v različnih tematskih sklopih. Otroci bodo lahko po želji izbirali med gledališko, filmsko in arheološko dejavnostjo. V spremstvu vzgojiteljev in osebja društva Terra dombra bodo otroci »v živo« odkrivali, kako se lahko iz pravljicne priovedi oblikuje gledališka predstava. Poskusili bodo tudi posneti krajsi animirani film. Tisti otroci pa, ki se bodo odločili, da bi se raje šli arheologe, bodo lahko v ta namen pripravljenem peskovniku poskusili, kako dejansko poteka arheološko izkopavanje. Med drugim bodo sestavljali mozaike in izdelovali lončenino iz žgane gline.

Na brezplačne otroške delavnice, namenjene otrokom med šestim in enajstim letom starosti, v okviru pobude »Terra e colori ...« (Zemlja in barve) se je mogoče prijaviti na sedež društva Terra dombra v Ulici Bauzer 6 ali s telefonskim klicem na številko 349-8398310. Delavnic, ki bodo potekale v jutrišnjih in popoldanskih urah, se lahko otroci udeležijo samo v spremstvu odrasle osebe. (VaS)

Zadnji pozdrav dragi kolegi ALEKSANDRI MARAŽ.

Ravnateljica, učno in neučno osebje Večstopenjske šole Doberdob

Kulturni dom v Gorici, ŠZ Dom (Gorica), Dijaški dom "S. Gregorčič" in kulturna zadruga Maja

izrekajo sestri Loreti ter ostalim svojcem iskreno sožalje ob izgubi njihove drage Aleksandre Maraž.

"Klapa" Barbara, Laura, Oskar, Karlo, Gabriele, Stanko, Ivaldo, Igor, Mariagrazia in ostali goriški prijatelji

izrekajo sestri Loreti, nečakoma Noemi in Manuelu ter svaku Mimu iskreno sožalje ob težki in prerani izgubi drage Sandre

Ob prerani in nenadni izgubi kolege Aleksandre izrekajo svojcem globoko sožalje

ravnateljica, učno in neučno osebje Večstopenjske šole v Gorici

Ob boleči izgubi naše cenjene odbornice Aleksandre Maraž izrekamo iskreno sožalje družini.

Sind

OGLEDALO

Pomigliano ali protislovje sodobnega kapitalizma

ACE MERMOLJA

Sporazum in referendum v tovarni FIAT v Pomiglianu sta ponovno izpostavila figuro delavca: pravega delavca, tistega, ki uporablja roke in si briše pot na obrazu. Medijski spektakel, trditve mnogih ekonomistov, da v razvitem svetu ne bo potrebno več opravljati ročnega dela, nova znanja, tehnika, tako imenovani terciarni sektor, finance ter seveda upravljanje globalne proizvodnje naj bi bili novi posli Evropejcev in Američanov. Ročno delo naj bi se selilo drugam, kar pa je le delna in zavajajoča resnica.

Delavci so v ZDA, v Evropi in tudi v Italiji: delavci, ki uporabljajo roke in ki pogosto opravljajo za človeka utrujajoča in »odtujevalna« dela. Delavci so v malih, srednjih in velikih tovarnah, so v pomembnih panogi, kot je gradbeništvo, najdemo jih v kmetijstvu in drugje. Nove tehnologije se res spremene načine dela, vendar niso izbrisale potrebe po rokah. Obstajajo miliioni delavcev, ki »prodajajo« svoje roke in to največkrat za skromne zaslужke. Pravljice o družbi, kjer izginjata delavski razred in delavec kot delavec, torej ročni delavec, so sad medijev, ki so zvečine v lasti gospodarjev. Delavec se mora ne vidi po televiziji, vidi pa sebe zjutraj pred ogledalom, ko s težkim srcem odhaja na delo.

Pomigliano je pokazal tudi usodo, ki jo želi veliki kapital dodeliti novemu delavcu. Odvijata se namreč dva velika in delavcu ne najbolj prijazna procesa. V tretjem svetu in v svetu, ki doživlja razvoj, se položaj delavca polagoma spreminja na bolje, čeprav ne povsod. Izrazito občutljiva so npr. področja držav bivšega komunizma. Novinarji rade volje pozabljojajo, da so bili v komunističnih državah, vsaj nekaterih, delavci bolj zavarovani in imeli neko življensko govorost. Imeli so boljše socialne pogoje in boljši družbeni status, kot ga imajo v novih, postkommunističnih in neoliberističnih državah. Zato je marsikje nostalgijska po preteklosti ponovno prisotna.

No, ti delavci držav, ki se ponovno ali prvič vračajo v svetovno proizvodno arenino, počasi pridobivajo neke osnovne preživetvene pogoje. Njihove plače, raven njihovih pravic in zaščitenosti so še vedno daleč od ravni, ki jo npr. pozna razvita Evropa. Prav gospodarska kriza pa je do datno pospešila proces, ki je bil že v teku: status delavca v manj razvitem svetu se počasi izboljuje, obenem pa se hitro slabša položaj delavca v razvitem svetu. Praksa nerazvitega sveta se seli v razviti in ne obratno, kot so si mnogi, predvsem v postsocialističnih državah, želeli in sanjali.

Pomigliano je šolski primer omenjene zgodbe. Množični odhodi evropskih, ameriških in seveda italijanskih podjetij v Azijo, na Kitajsko in v nekatere bivše komunistične države imajo tehtne, čeprav zgolj dobičkarske, razloge. V izbranih krajih je delo cenejše, sindikatov v bistvu ni, birokracija ne ustvarja ovir, davkarja je pri zanesljiva, prozornost bank nična itd. Kdor se želi vrnil, postavlja pogoje in natanko to je storil vodja Fiata Marchionne.

Dogodek v Pomiglianu je težko označiti kot neko sindikalno pogajanje. Marchionne je dejal, da se je rodil po Kristusu, menim tudi, da je brez Kristusa. Marchionne je označil kot zastarele odnose med delavcem in gospodarjem, če jih razumemo kot konflikt. V praksi pa je naredil korenak nazaj, v čase, ko sindikatov ni bilo, ali pa so komaj nastajali. Dejansko je postavil delavce ob zid. FIAT je oddelil za Pomigliano 700 milijonov evrov, ki naj bi ohranili podjetje, obenem pa je napisal sporazum, ki je vreden natančnega prebiranja. Členi zaostrujejo pogoje dela do skrajne mere, v bistvu sporazum iznica pravico do stavke in ne nazadnje sega v najintimnejšo človekovski sfero: v bolezen. Dokument je »gospodar« postavil kot ultimat.

Vrnimo se le k zdravju. Res je FIAT beležil v Pomiglianu veliko neupravičenih odsotnosti. Te bi lahko bile predmet pogajanj, pretekle odsotnosti pa so se sprevrgle v »diskrecolen« odnos tovarne do namišljenega ali dejanskega bolnika. Glede na brano sumim, da če v Pomiglianu delavec zbole za rakom, bo izgubil tudi delo. S stališča pravic, ustave in človekovega dostopanja bi morali sindikati tak sporazum odkloniti, a so se samo in dodatno razklali. CISL in UIL sta spregajali dokument, FIOM-CGIL ga je odklonil. Prišlo je do referendumu. Delavci so »sporazum« spregeli, vendar ne plebiscitarno. Za je glasovalo 62 odstotkov delavcev, proti pa 36 odstotkov, dva odstotka jih je razveljavilo glasovnice. FIAT ni bil zadovoljen z izidom.

Zakaj je zmagal »da«, je jasno. Marchionne je postavil delavce pred kruto izbiro: ali podprejo FIAT-ov sporazum, ali pa se bo FIAT umaknil in pustil delavce sredi opustošene to-

varne. Kapital se pač lahko seli, delavec pa ostane doma. To je pomemben aspekt sodobne globalizacije.

V zgodbi je imela svojo vlogo tudi italijanska vlada. Treba je zapisati, da bi brez zgodovinske pomoči italijanskih vlad FIAT-u, te tovarne in avtomobilske znamke ne bilo več. Od Marshallovega plana (pomoč ZDA) dalje je FIAT prebrodil vsako krizo s pomočjo raznih vlad. Obstajajo pomoči so bile različne, vsebina ista. Ne nazadnje je italijanski trg za FIAT bistven, saj obstaja realno močna in pogosto prepričljivejsa konkurenca. No, italijanska vlada je navdušeno sprejela FIAT-ov predlog za Pomigliano, ker je po svoji naravi »desni« (med desnico in levico še obstajajo razlike), obenem pa je pomenil sitnost manj. Izbira delavcev je bila započatena.

Osebno mislim, da bo to, kar se je zgodilo v Pomiglianu, precedens za mnoga druga pogajanja. Delavec bo še upognil hrbet, bitka pa je na tej ravni izjemno težka. Širok proces, ki skuša uvajati uravnivočno med razvitim in nerazvitim svetom in to v škodo vseh, je težko ustavljiv, kot so težko ustavljivi migracijski procesi iz revnih v bogate države. Jedro problema je nekje drugje, morda bolj kot jedro je to kontradikcija kapitala in njegova škodljiva mast. Jedro je onkraj brega, kjer ni potrebno nikomur sprejemati vsiljene sporazume.

Ponavljam, kar sem večkrat zapisal. V Italiji, v Evropi, v ZDA, v Aziji, v arabskih državah itd. obstajajo ogromne vsote denarja v različnih valutah in oblikah. Ta kapital se ne spreminja v delo in niti ne v davke, kar pomeni koncentracijo in obenem široko pavperizacijo. Tovrstni kapital išče zaslужek na finančnih trgih, ki pa izgubljajo tla pod nogami. To je pokazala zadnja kriza. Včeraj in danes so se globoki finančni tokovi tradicionalno dodatno napajajo in obenem maskirali s prekomerno potrošnjo, s karticami, krediti, s presežki, s kreativnimi financami, z borznimi baloni in podobnimi izhodi. Kup pač ne more nekje žeti, ne da bi ustvarjal nov kup. Tu pa se postavlja usodno vprašanje: do kdaj bodo imeli ti kupi nek racionalen izhod? Do kdaj bodo naložbe smotrne in kdaj se bo denar spremenil v navaden papir? Kako naj bo stolp denarja stabilen, če nima dela, ki ga podpira?

Vprašanje se zdi še danes iz trte izvito ali preuranjeno: vse se bo pač nekako uredilo. Zaenkrat se verjetno bo, vendar potrebuje tudi finančna reka svojo strugo, svoja tla, skratka, resnično delo, na katerega se lahko opre. Kam pa se lahko to pretakajo bogastev opre, če se kamion dolarjev ali evrov znajde pred maso obužanih delavcev? Kam naj gredo denariji, če je gospodarstvo šibko, če potrošnja pada, če je brezposelnost večja, če se srednji sloj spreminja v pavperizirano delavstvo? Kakšna je lahko družba, ko se vrednost proizvodne osnove niža, ko kupna moč milijonov potrošnikov pada, na drugem bregu pa ostajajo kupi vrednostnih papirjev? Kaj bo jutri dalо tem papirjem vrednost?

Pomigliano je tudi v tem smislu nazoren primer. Kako se lahko razvija država, ki tolerira milijardne utaje davkov in skrite zaslужke mafije, obenem pa sprejema pogoje za delavca, ki ga gospodarsko, psihološko in človeško potiskajo v kot? Skratka, kakšna je bodočnost, če se svet radikalno razkolje na bogato elito in množico brezpravnih delavcev? Stavek izvenni nekolikot retoričen, vendar bi si vprašanje zastavil, tudi ko bi bil bogat. Na naslovni Mladine, ki je na mizi, berem vprašanje: »Ali lahko slovenski fleksibilni delavec premaga kitajskega?« Menim, da ne, vendar vprašanje ni bistveno. Že star Ford se je namreč spraševal o smislu tekčega traku in avtomobilske proizvodnje, če delavci ne morejo kupovati avtomobilov. Gledano v bodoče je vprašanje naslednje: »Kaj sploh služita slovenski in kitajski delavec, ko pa ponudba proizvodov da-leč presega povpraševanje?« Kaj lahko počne, če sta samo delavca, ne pa tudi kupca? »Kam bomo izvajala vso to materijo, če se bo raven pravici v zaslužkov nižala tudi v bogatem svetu?«

Pomigliano je izpostavil delavca, predložil pa nam je tudi rešitev, ki trčijo ob vzdržnost sodobnega kapitalizma. Marchionne bi si moral po Kristusu prebrati vsaj Janezevo Apokalipso. Morda ni za vrat, je pa možna. Kristijani po Kristusu jo jemljejo kot samoumeven zaključek vsega. Krivdo za apokalipso pa Janez zvraca na slave in grešne ljudi in ne na Božjo voljo. Na to naj pomislijo tisti, ki so se rodili po Kristusu brez Kristusa in mislijo, da se bodo dolgoročno reševali tako, da bodo obstojecēga delavca stiskali za vrat. Do kdaj je to sploh možno? Žal, redko kdo misli srednjoročno ali dolgoročno. Večina potiska nos v juhu, ki jo trenutno je in z nosom v juhi zaspila.

KOROŠKA - Dvojezični krajevni napisi

Predsednik Fischer: »Čas dela v prid razumne rešitve«

Drveša vas tudi še čaka na ustrezni slovenski napis, ki naj bi zamenjal sedanjo miniaturno tablico s slovenskim imenom kraja

DUNAJ/CELOVEC - Avstrijski zvezni predsednik Heinz Fischer, ki bo 8. julija s slovesno zaprisego v avstrijskem parlamentu začel svoj drugi mandat, je vnovič poudaril, da je eden izmed ciljev, ki si ga je zadal, rešitev vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel na Koroškem. »Čas dela v prid razumne rešitve,« je dejal v pogovoru za avstrijski časnik *Österreich* in optimistično pribil, da bo vprašanje rešeno.

Avstrijski predsednik je še dodal, da vprašanje ne sme ostati nerešeno, saj bi rešitev koristila vsem stranem. Največjo korist pa da bi imela dežela Koroška, je poudaril Fischer v pogovoru za omenjeni vseavstrijski časnik ter ugotovil: »Korošice in Korošči se nimajo več koga batiti - niti Slovenije, niti krajevnih napisov, niti drugih zoprijnij.«

25. aprila letos s skoraj 80 odstotkov glasov vnovič izvoljeni zvezni predsednik je pred mesecem dni, ko je obiskal dvojezično občino Sele na Koroškem, da se prebivalcem zahvali za skoraj 90-odstotno podporo na predsedniških volitvah, menjil, da »hrepeni po dnevu, ko bo tudi deželna vladna na Koroškem segla manjšini v roko in dejala, da je vprašanje dvojezičnih napisov urejeno.«

Ko je Fischer govoril o dvojezični topografiji oziroma sedem členu Avstrijske državne pogodbe (ADP), je še previdno dodal, da sicer posamezne emocije iz preteklosti lahko preprečijo »bliskovito uresničitev« obljub, kakrsne je dala Avstrija z državno pogodbo slovenski in hrvaški narodni skupnosti, vendar pa 55 let po podpisu ADP ni mogoče več govoriti o bliskovitosti, ko pa so vprašanja nerešena že najmanj dve generaciji. (I.L.)

VATIKAN - Kot znamenje metropolitove službe

Papež Benedikt XVI. Antonu Stresu izročil palij

Papež Benedikt XVI. je v vatikanski baziliki na včerajšnji praznik apostolov Petra in Pavla ljubljanskemu nadškofu metropolitu Antonu Stresu (**na arhivskem posnetku**) izročil palij. Palij je ovartnica iz bele volne, pretkana s črnimi križi, in ponosi zunanjé znamenje metropolitove službe, ki jo je Stres v ljubljanski nadškofiji prevzel januarja.

Stres je bil za ljubljanskega nadškofa metropolita imenovan novembra lani in je na tem mestu nasledil sedaj upokojenega nadškofa Alojza Urana. Metropolit ima po imenovanju tudi dolžnost prisiti papeža za palij, ki ga sicer nositi samo v mejah svoje cerkvene pokrajine pri slovesnejših opravilih, pojasnjujejo na Slovenski škofski konferenci.

Palij je bil za stari Grčiji poseben plăšč, ki so ga nosili predstavniki višjih slojev. V prvi Cerkvi je bil znamenje odlikovanja zaslужnih oseb, danes pa je to okoli pet centimetrov široka ovartnica iz ovčje volne. Prvotno je tak palij nosil samo papež, nato ga je podeljeval škofom kot znamenje odlike. Po reformah v Cerkvi, ki so sledile drugemu vatikanskemu cerkvenemu zboru (1963-1965), pa dobijo palij samo nadškofje, ki so obenem tudi metropoliti.

Ovčja volna metropolita spominja, da mora

posnemati Jezusa - dobrega pastirja, ki je po svetopisemskem izročilu odšel iskat izgubljeno ovoce in jo prinesel nazaj k čredi.

Metropolit je predsednik cerkvene pokrajine oziroma arhiconfessioni. V Cerkvi na Slovenskem sta od aprila 2006 dve metropoliji. Ljubljansko sestavljajo ljubljanska nadškofija ter koprska in novomeška škofija, mariborsko pa mariborska nadškofija ter celjska in murskosoboška škofija.

Stres, ki je sicer prejšnji teden praznval deseto obletno škofovskega posvečenja, je peti metropolit po obnovi ljubljanske metropolije leta 1969. Deseto obletno škofovskega posvečenja te dni praznujeta tudi koprski pomožni škof Jurij Bizjak in novomeški škof Andrej Glavan. Slovenski škof je bodo včeraj po svojih škofijah posvečali nove duhovnike.

Poleg Antona Stresa je na včerajšnji slovesnosti v Vatikanu palij iz rok papeža Benedikta XVI. prejelo še 37 drugih nadškofov.

TV KOPER CAPODISTRIA - Čezmejna televizija

Jutri zadnji Lynx magazin pred poletnim premorom

V zadnji oddaji Lynx magazin pred poletnim odmorom, ki bo na sporednu 1. juliju 2010, ob 22.30, na programu Televizije Koper bodo na ogled zanimivi prispevki, ki so nastali v sodelovanju štirih uredništv: slovenskega in italijanskega programa Televizije Koper Capodistria in Deželnega sedeža RAI za Furlanijo Julijsko krajino.

Kot običajno bodo tudi tokrat čezmejno obarvani. Celovcu so na poletnem kampu goсти mlade, ki so v prijetnem medsebojnem dru-

ženju spoznavali vrednote odprte in večkulturne družbe, v Potenzi so v žiriju za izbor najboljšega mladinskega dela povabili tudi študente in mentorje s Fakultete za humanistiko Univerze na Primorskem, obiskali so koprskega slikarja Živka Marušiča, rojenega in šolanega v Italiji, ki je razkril svoj pogled na svet in proces ustvarjanja, podali pa so se tudi na kolesarski izlet po kraškem robu, kjer mejni prehodi niso nič več ovira na poti.

GOSPODARSTVO - Indeksi glavnih evropskih borz padli za 3 do 4 odstotke

Kapitalski trgi navzdol, evro in nafta spet cnejša

Vlagatelji znova zaskrbljeni glede hitrosti okrevanja svetovnega gospodarstva

LONDON - Trgovanje na evropskih borzah se je včeraj sklenilo s krepkim znižanjem tečajev delnic, borze v Londonu, Parizu in Frankfurtu so zabeležile več kot triodstotni padec. Negativno je bilo tudi trgovanje na ameriškem Wall Streetu. Evro je v primerjavi z dolarjem izgubil na vrednosti, nafata pa se je pocenila.

Po oceni analitikov so vlagatelji znova zaskrbljeni o hitrosti okrevanja svetovnega gospodarstva. Gospodarska klima v območju evra in celotni EU je junija ostala praktično nespremenjena, saj se je vrednost kazalnika gospodarskega razpoloženja (ESI) v evrskem območju zvišala za 0,3 točke na 98,7 točke, v celotni EU pa znižala za 0,1 na 100,1 točke.

Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 je trgovanje sklenil pri 2556,34 točke, kar je 4,21 odstotka manj kot v ponedeljek.

V Parizu je indeks CAC 40 nazadoval za 4,01 odstotka na 3432,99 točke, indeks DAX v Frankfurtu za 3,33 odstotka na 5952,03 točke, indeks FTSE 100 v Londonu pa za 3,10 odstotka na 4914,22 točke.

Negativno je bilo tudi trgovanje na ostalih borzah. Indeks FTSE Italia All-Share v Milanu se je znižal za 4,21 odstotka na 19.793,71 točke, indeks ATX na Dunaju za 3,18 odstotka na 2313,64

točke, indeks BUX v Budimpešti pa za 1,13 odstotka na 20.654,97 točke.

Zaskrbljenost vlagateljev o zaustavljanju svetovnega gospodarskega okrevanja je potisnila navzdol tudi tečaje delnic na ameriškem Wall Streetu. Zaupanje potrošnikov v ameriško gospodarstvo se je junija po podatkih nevladne poslovne organizacije Conference Board pričakovano krepko znižalo, in sicer z majskih 62,7 točke na 52,9 točke.

Evro je v včerajšnjem trgovaju v New Yorku po poročanju ameriške tiskovne agencije AP v primerjavi z dolarjem izgubil na vrednosti. Za valuto evropske šestnajsterice je bilo tako treba odšesti 1,2185 dolarja, potem ko je bil evro v ponedeljek vreden 1,2287 dolarja. Evropska centralna banka pa je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa referenčni tečaj evra včeraj opoldne postavila pri 1,2198 dolarja, potem ko je bil v ponedeljek pri 1,2339 dolarja.

Poročanje francoske tiskovne agencije AFP je padcu na kapitalskih trgi sledil tudi naftni trg. Tako se je zahodnotekaška laha nafta z avgustovskim dobavnim rokom pocenila za 1,49 dolarja na 76,76 dolarja za 159-litrski sod, medtem ko so se avgustovske terminske pogodbe za severnomorsko nafto brent znižale za 1,44 dolarja na 76,15 dolarja. (STA)

MADŽARSKA - Od športa do politike

Olimpijski prvak Pal Schmitt predsednik

PAL SCHMITT
ANSA

BUDIMPEŠTA - Madžarski parlament je včeraj za novega predsednika države z veliko večino izvolil kandidata vladoče konservativne stranke Fidesz Pala Schmitta. Novi predsednik bo petletni mandat od svojega predhodnika László Solyoma prevzel 6. avgusta. Za Schmitta je glasovalo 263 od 386 poslancev, kar je več od zahtevane dvotretjinske večine, medtem ko je njegovega protikandidata Andreasa Balogha iz vrst socialistov podprtih 59 poslancev.

68-letni predsednik Madžarskega olimpijskega komiteja in nekdanji olimpijski prvak v sabljanju velja za tesnega sodelavca premiera Viktora Orbana, zato mu opozicija očita, da bo strankarski vojščak in tako ne bo služil interesom celotnega madžarskega naroda. Fidesz v parlamentu že tako razpolaga z dvotretjinsko večino, ki mu odpira prosti pot za sprejem reform in sprememb ustave.

Schmitt, ki trenutno velja za enega bolj priljubljenih madžarskih politikov, se je rodil 13. maja 1942 v Budimpešti. Po diplomi iz ekonomije se je posvetil tudi sa-

bljanju in postal eden uspešnejših madžarskih športnikov, ki ima v svoji zbirki dve zlati olimpijski odličji z iger leta 1968 in 1972 ter dva naslova svetovnega prvaka, poroča madžarska tiskovna agencija MTI.

Po uspehu v športu je Schmitta karierna pot leta 1983 zanesla v Mednarodni olimpijski komite, med drugim v njegov izvršni odbor, šest let kasneje pa je v vlogi predsednika prevzel vodenje Madžarskega olimpijskega komiteja. Tuje mu niso niti izkušnje v diplomaciji, saj je bil med drugimi veleposlanik Madžarske v Madridu in nato še v Bernu. (STA)

Kot kaže, so na ruske vohune naleteli in naključno s prisluškanjem dvema obtoženima leta 2009. Gre za "domnevna" Richarda in Cynthio Murphy, ki so ju aretirali v New Jerseyu in ju v ponedeljek priveli

ZDA - Enega še iščejo

Domnevni ruski vohuni za zapahi

NEW YORK - ZDA so minuli konec tedna, kot kaže, razbile rusko vohunsko mrežo. Ameriški zvezni preiskovalni urad (FBI) je namreč aretiral deset domnevnih ruskih vohunov, enega pa ameriške oblasti še iščejo. Skupina je osumljena, da naj bi več let skušala navezovati stike z ameriškim političnim vrhom in pridobivati koristne informacije za Rusijo. Zgodba sodi v obdobje hladne vojne, saj gre pri osumljenicah za tujce, verjetno Ruse, ki so jih poslali na nalog v ZDA za zbiranje vse vrste koristnih informacij za delodajalce v Moskvi.

V ZDA velja zakon, ki nekому dovoljuje, da deluje kot agent tujih vlad, če o tem obvesti pravosodnega ministra. Če tega ne storiti, mu lahko grozi pet let zapora. Zaenkrat osumljenec še niso obtožili kraje zaupnih informacij. So pa devet od desetih aretiranih že obtožili pranja denarja, zaradi česar jim grozi največ do 20 let zapora.

Kot kaže, so na ruske vohune naleteli in naključno s prisluškanjem dvema obtoženima leta 2009. Gre za "domnevna" Richarda in Cynthio Murphy, ki so ju aretirali v New Jerseyu in ju v ponedeljek priveli

pred sodnika na Manhattnu. Poleg njiju so na Manhattnu priprili še tri osumljenice, tri v Alexandriji v Virginiji, dva v Bostonu, medtem ko enega osumljenca, Christopherja Mestosa, še iščejo.

Osumljeni vohuni naj bi svojo igro vodili preko določenega diplomatice ruske misije pri Združenih narodih. Aretacije so dokaj neodrene, predvsem za Washington oziroma ameriškega predsednika Baracka Obama, ki si močno prizadeva izboljšati odnose z Rusijo. V tem duhu je minuli teden minilo tudi srečanje z ruskim predsednikom Dmitrijem Medvedjevom v Washingtonu.

Dogodek je že sprozil odziv v Moskvi. Rusko zunanje ministerstvo je aretacije označilo za "neosnovane in zlonamerne" ter dodalo, da spominjajo na čas hladne vojne. Zunanji minister Sergej Lavrov pa je dejal, da še pričakuje pojasnilo ZDA, spomnil pa je tudi, da je do aretacij prišlo tik po obisku ruskega predsednika Medvedjeva v ZDA. "Niso nam pojasnili, za kaj gre. Upam, da nam bodo. Edino, kar lahko rečem, je, da so trenutek izbrali s prav poselbo eleganco," je na novinarski konferenci med obiskom v Jeruzalemu dejal Lavrov. (STA)

EVROPSKA UNIJA - Belgija ob iskanju svoje vlade prevzema predsedovanje

Kriza belgijske države potiska rotirajoče predsedstvo, ki ga je Lizbonska pogodba redimenzionirala, dodatno v ozadje

BRUSELJ - Belgija, ki je po nedavnih predčasnih volitvah še brez nove vlade in v stalnem notranjopolitičnem stresu, bo jutri, 1. julija, od Španije prevzela šestmesečno predsedovanje Evropske unije. V Belgiji zatrjujejo, da bodo kos svoji nalogi, ob čemer sprejemajo z Lizbonsko pogodbo bistveno omejeno in neizstopajočo vlogo rotirajoče predsedstva.

"V prvi vrsti bomo v službi evropskih institucij," je minuli petek ob predstavitvi predčasnih nalog belgijskega predsedstva dejal premier belgijske vlade, ki opravlja tekoče posle, Yves Leterme. Ob tem je napovedal, da bo belgijsko predsedstvo zavzelo "skromen položaj" in delovalo predvsem kot "posrednik".

Poleg tega je povedal, da so "pripravljeni omejiti svojo vlogo rotirajočega predsedstva", saj bo to dalo več prostora stalnemu predsedniku EU, sicer nekdanjemu predsedniku belgijske vlade Hermanu Van Rompuyu, in visoki zunanji predstavnici unije Catherine Ashton, za izvajanje njunih novih pristojnosti.

Ze pred začetkom španskega predse-

dovanja so poznavalci EU napovedovali, da je prava priložnost za Lizbonsko pogodbo, Van Rompuya in Ashtonovo še belgijsko predsedstvo, saj je prvi stalni predsednik EU Belgijec, kar naj bi ublažilo trenja zaradi težnje po prevladi rotirajočega predsedstva in stalnega predsednika unije.

Poleg tega tudi ni pričakovati, da se bo Belgija borila za pozornost, kot se je Španija, saj mora najprej sestaviti svojo vlado. Po zgagi Leterme leta 2007 je oblikovanje nove vlade trajalo devet mesecev, tokrat pa so razmere zaradi zaostrenih trenj med Valonijo in Flandrijo ter zmage nacionalistične stranke, ki predvideva postopen razpad države, še težje.

Že pred uveljavljitvijo Lizbonske pogodbe, ki predvideva bistveno manjšo vlogo rotirajočega predsedstva, se je lani na primeru Češke pokazalo, da država brez polnokrvne vlade ne more obdržati vajeti v rokah. Češka vlada je padla na sredi predsedovanja EU, kar je usodno zaznamovalo tuji njen prvo krmarjenje unije.

Leterme in belgijski zunanji minister Steven Vanackere sta sicer minuli petek ob

predstaviti predčasnih nalog belgijskega predsedstva zagotovila, da bo Belgija kos svojih nalog in da ima podporo vseh strank.

Ob tem sta tudi spomnila, da je država ena ustanovnih članic unije in da je to že njeno dvanajsto predsedovanje. "Želim si, da nas boste sodili na koncu predsedovanja po konkretnih stvareh, ki so bile dosežene, ne pa že na začetku," je novinarje v Bruslu pozval Vanackere.

Z uveljavljitvijo Lizbonske pogodbe je vloga rotirajočega predsedstva omejena na vodenje dosjejev, kot so kmetijstvo, promet, notranje in pravosodne zadeve pa tudi finance, ki je po novem za predsedovanje na najpomembnejša ministrska sestava, vendar pa najpomembnejše politične odločitve tudi na finančnem področju sprejema Van Rompuy.

Van Rompuy je namreč tudi vodja posebne delovne skupine za proračunske discipline in ekonomsko reformo s ciljem premostitve krize v območju evra. Belgijsko predsedstvo zatrjuje, da je sprejetje priporočil te skupine, predvsem novih pravil za zagotavljanje proračunske discipline, ena njegovih glavnih prioriteta. Ob tem Van Rompuy zagotavlja vso podporo.

Leterme je pri tem zavrnil nemške težnje po kaznovnih ukrepih za kršitelje proračunske discipline, ki bi zahtevali spremembe težko dogovorjene Lizbonske pogodbe, češ da "ponovno odpiranje razprave o Lizbonski pogodbi sploh ni prioriteta belgijskega predsedstva".

Druga prednostna naloga, ki jo je izpostavilo belgijsko predsedstvo, je vzpostavitev evropske diplomatske službe, pri čemer je tudi zunanji minister Vanackere obljubil vso podporo Ashtonovi in jo ponavhal za njena prizadevanja. Belgijsko predsedstvo pričakuje, da bo služba stala na nogah ob prvi objetnici Lizbonske pogodbe, torej do 1. decembra.

Belgijsko predsedstvo je kot "pomemben dosje" izpostavilo tudi širitev, a bilo zelo previdno glede konkretnih vprašanj, tudi o tem, ali bo Hrvaška pogajanja z EU končala še letos. "Časovni okvir je zelo tenen. Treba se je soočiti z realnostjo in videnjem, kaj je mogoče. Belgija bo spodbujala dober napredok v pogajanjih, a se ne bo zave-

ŠPANIJA

Potrjen statut o avtonomiji Katalonije

BARCELONA - Špansko ustavno sodišče je v ponedeljek potrdilo bistvene točke novega statuta o avtonomiji Katalonije, ki tej španski pokrajini daje več pristojnosti na političnem in finančnem področju. Sodišče je statut, ki ga je katalonski parlament sprejel leta 2005, leta kasneje pa še španski, presojalo štiri leta. Statut so leta 2006 na referendumu potrdili tudi Katalonci.

V skladu s statutom je Katalonija upravljena do večjega deleža davkov, zbranih v Kataloniji, prav tako ima vlogo pri izbiri sodnikov in tožilcev na državnih sodiščih. Poleg tega ima regija nadzor nad infrastrukturo, kot so letališča in pristanišča, na svojem ozemlju in izdava delovna dovoljenja za priseljence.

Pritožbo na ustavno sodišče je vložila največja španska opozicija stranka, Ljudska stranka, ki trdi, da novi statut ogroža enotnost Španije. Ustavno sodišče ni potrdilo le 14 od skupaj prek 200 členov statuta, 23 pa jih je spremenilo. Poudarilo je tudi, da definicija, da so Katalonci nacija, ki je vključena v preambulo dokumenta, nima pravne veljave.

Sodišče je med drugim potrdilo člen, da morajo Katalonci znati katalonski jezik, ki je eden od uradnih jezikov v pokrajini, kot neustavne pa je označilo del, ki je katalonščini dajal prednost pred kastiljščino.

Katalonski predsednik Josep Montilla je odločitev ustavnega sodišča pozdravil, kljub temu pa je bil kritičen, ker je sodišče nekatere člene statuta zavrnilo, ter je zato napovedal proteste. Poudaril je, da bi moralni sodniki dokument sprejeti v celoti. Večina členov, ki jih je sodišče zavrnilo, se nanaša na pravosodni sistem v Kataloniji.

Podpredsednica španske vlade María Teresa Fernández de la Vega je odločitev sodišča, "ki je popolnoma neodvisno sprejelo katalonski statut", pozdravila.

Španske regije - skupaj jih je 17 - uživajo različne stopnje avtonomije. Katalonija je ena od regij z največ pristojnostmi, med katerimi so tudi lastne političke enote in pravica do uporabe katalonskega jezika.

Novi statut podpira večina katalonskih strank, medtem ko nekatere manjše vztrajajo pri neodvisnosti pokrajine z nekaj prek sedmimi milijoni prebivalcev od 47-milijonske Španije. Katalonija sicer ustvari kar četrtino vsega španskega bruto domačega proizvoda in v Barceloni tako nenehno opozarja, da prispeva več, kot od Španije dobijo. (STA)

z natančnim časovnim okvirom," je dejal Leterme. Belgijski zunanji minister Vanackere je to ponazoril z besedami, da logika belgijskega predsedstva glede tega vprašanja "ne temelji na koledarju, ampak na zslugah". Vanackere je tudi zatrtil, da je njegova vloga v širitenem procesu, ki je za belgijsko predsedstvo "pomemben dosje", vlogo "poštenega posrednika".

Enako načelo, da so pomembne zasluge, ne kolobar, po besedah zunanjega ministra velja pri obravnavanju vprašanja odprave vizumov za Albanijo in BiH. Tudi pri tem je belgijsko predsedstvo previdno in ne želi ugibati, kdaj bi državi lahko dočakali viumsko liberalizacijo.

Neizstopajoč pristop belgijskega predsedstva je očiten tudi pri zasnovi njihove spletne strani. Vsako rotirajoče predsedstvo doslej je izpostavilo vlogo svoje države, Belgiji pa so izpostavili predsedujoči trio, ki ga sicer sestavlja tudi Španija in Madžarska. Naslov spletne strani je www.eutrio.be, kar še dodatno oznanja umik posameznih rotirajočih predsedstev v ozadje.

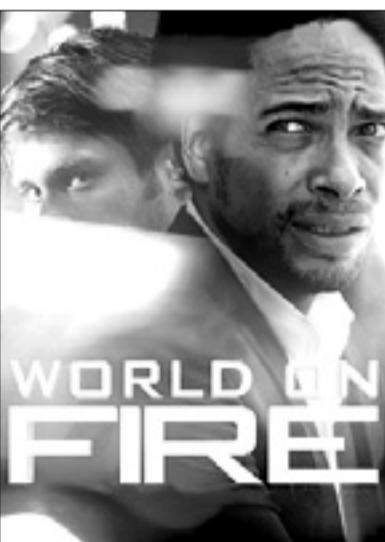
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Mileje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Čezmejna TV: Risanka Riba vas gleda - Zaljubljeni Rambo
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal Pianeta
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate, vmes Dnevnik
9.55 Glasb.: Koncert ob praznovanju sv. Petra in Pavla
11.35 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
11.45 Nan.: Un ciclone in convento
12.35 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 3
15.05 Nan.: Raccontami - Capitolo II
16.50 Dnevnik - Parlament
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.45 Kviz: Reazione a catena
19.55 Dnevnik in športne vesti
20.30 Variete: Da da da
21.20 Variete: Miss Italia nel mondo
22.50 Dnevnik
0.00 Šport: Notti Mondiali

7.00 Risanke
9.30 Aktualno: Grazie dei fiori
10.15 Aktualno: Crash - Files
10.30 Dnevnik
10.45 13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
11.00 13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje
11.15 Nan.: Love Boat
12.00 Nan.: Il nostro amico Charly
13.00 20.30, 22.40 Dnevnik
14.00 Šport: Dribbling Mondiale
14.30 Nan.: Ghost whisperer - Presenze
15.15 Nan.: Squadra speciale Colonia
16.00 Nan.: La signora del West
16.50 Nan.: Las Vegas
17.35 Variete: Art Attack
18.00 Risanke: Tom & Jerry
18.20 Dnevnik - kratke vesti L.I.S. in športne vesti
19.00 Šport: Mondiale Rai Sera
20.00 Risanke: Classici Disney
21.05 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
21.55 Film: World on fire (triler, Švica, '08, i. G. Dourdan)

23.50 Film: Stay - Nel labirinto della mente (triler, ZDA '04, i. N. Watts)

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

REŠITEV (29.6.2010)
Vodoravno: peteroboj, astrovajt, D.T., ideja, Oran, Gerd, Ivan, Dario, Mladina, A.R., STA, Na, Orioli, torr, Bettiga, anketar, asi, Reinaldo, Lejn, krč, stok, Aral; **na sliki:** Ivan Markič.

7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Regione
8.00 1.10 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Film: Non son degno di te (kom., '65, i. i. G. Morandi)
10.20 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
13.00 14.50 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra (v. L. Colò)
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 19.30, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
15.00 Dnevnik - kratke vesti, prometne informacije
15.05 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
15.35 Nan.: Roman Mysteries
16.05 Variete: Melevisione
16.30 Šport: Rai sport
17.15 Nan.: Doc Martin
18.05 Dok.: Geo Magazine 2010
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Seconde chance
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 0.00 Dnevnik
21.10 Film: Vacanze romane (kom., ZDA, '53, r. W. Wyler, i. G. Peck)
23.25 Dnevnik
23.40 Dok.: La Grande Storia

8.05 Pregled tiska
10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Šport: Super Sea
13.00 Variete: Expo' Mittel School
14.05 Aktualno: ...Attualità
14.35 Aktualno: Videomotori
15.30 Aktualno: Hard Trek
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La Provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Qui Tolmezzo
20.10 Aktualno: Dai nostri archivi
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Se tu vens
21.20 Film: Vivi o preferibilmente morti (western, '70, r. D. Tessari, i. G. Gemma, N. Benvenuti)
23.35 Dnevnik - Montecitorio
23.40 Dok.: La Grande Storia

14.30 Istra in...
15.00 Istrska potovanja
15.15 Biker Explorer
15.45 22.30, 0.00 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje
16.15 »Q« - Trendovska oddaja
17.00 Srečanje z...
18.00 Minute za...
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Alpe Jadran
20.00 Potopisi
20.30 Sudafrica 2010
20.40 City Folk
21.00 Glasb. odd.: Zaigrajmo si televizijsko
22.15 Globus
22.45 Iz arhiva po vaših željah
23.30 Artevisione - Magazine
0.15 ČezmejnaTV, TDD - TV dnevnik v slovenskem jeziku

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.00 Aktualno: Omnibus (ah)Piroso
10.35 Punto TG
11.00 Aktualno: Due minuti un libro
11.10 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: The District
14.05 Film: Cronaca di un amore (dram., It., '50, r. M. Antonioni, i. M. Girotti)
16.05 Nan.: Cuore d'Africa
18.05 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: Crossing Jordan
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: In Onda
21.10 Film: Molto più di un gioco
23.45 Aktualno: L'altra metà del crimine

6.50 Nan.: Kojak
7.50 Nan.: Il fuggitivo
8.50 Nan.: Balko
10.15 Nan.: Agente speciale Sue Thomas
11.30 17.00 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: Carabinieri
13.05 Nan.: Distretto di polizia 5
14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di
15.10 Nan.: Nikita
16.15 Nad.: Sentieri
16.45 Film: Per pochi dollari ancora (western, It./Fr., '67, r. C. Padgett, i. G. Gemma)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Dok.: Top Secret
0.24 Nan.: 24

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Nan.: Finalmente soli
9.10 Film: L'amico di Tsatsiki (pust., Šved., '01, r. E. Thomas, i. S. Haus)
10.00 17.05, 22.10 Dnevnik -kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore
15.45 Film: Rosamunde Pilcher: La casa dei ricordi (kom., Nem., '04, r. M. Steinke, i. D. Zich)
17.45 Aktualno: A gentile richiesta
18.00 Dnevnik - kratke vesti
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Velone (v. E. Iacchetti)
21.10 Film: Colpevole d'inocenza (triler, ZDA, '99, r. B. Beresford, i. T.L. Jones)
23.30 Film: The Net - Intrappolata nella rete (triler, ZDA, '95, r. I. Winkler, i. S. Bullock)

6.10 Nan.: I Robinson
7.00 Nan.: Beverly Hills 90210
7.55 14.05, 17.25 Risanke
9.45 Nan.: Raven
10.20 Nan.: Summer Dreams
11.20 Nan.: Summer Crush
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
13.40 Nan.: Camera Café
14.35 20.05 Risanka: Simpsonovi
15.00 Nad.: Champs 12
16.00 Nan.: Blue Water High
16.30 Nan.: H2O
17.00 Nan.: Chante!
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.30 Kviz: Viva Las Vegas (v. E. Papi)
21.10 Film: Palle al balzo - Dodgeball (kom., ZDA, '04, r. R. Marshall, i. B. Stiller)
22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik

ka; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.12, 17.45 Na Val na gol; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobitnice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 18.00 Express; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Odprtji termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utriek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matinica; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsov spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor - in glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utriek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

Lastnik:

Zadruga Primorska dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786381, fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik:

DUŠAN UDOVIČ

Redakcija:

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.eu

Dopisništvo:

Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

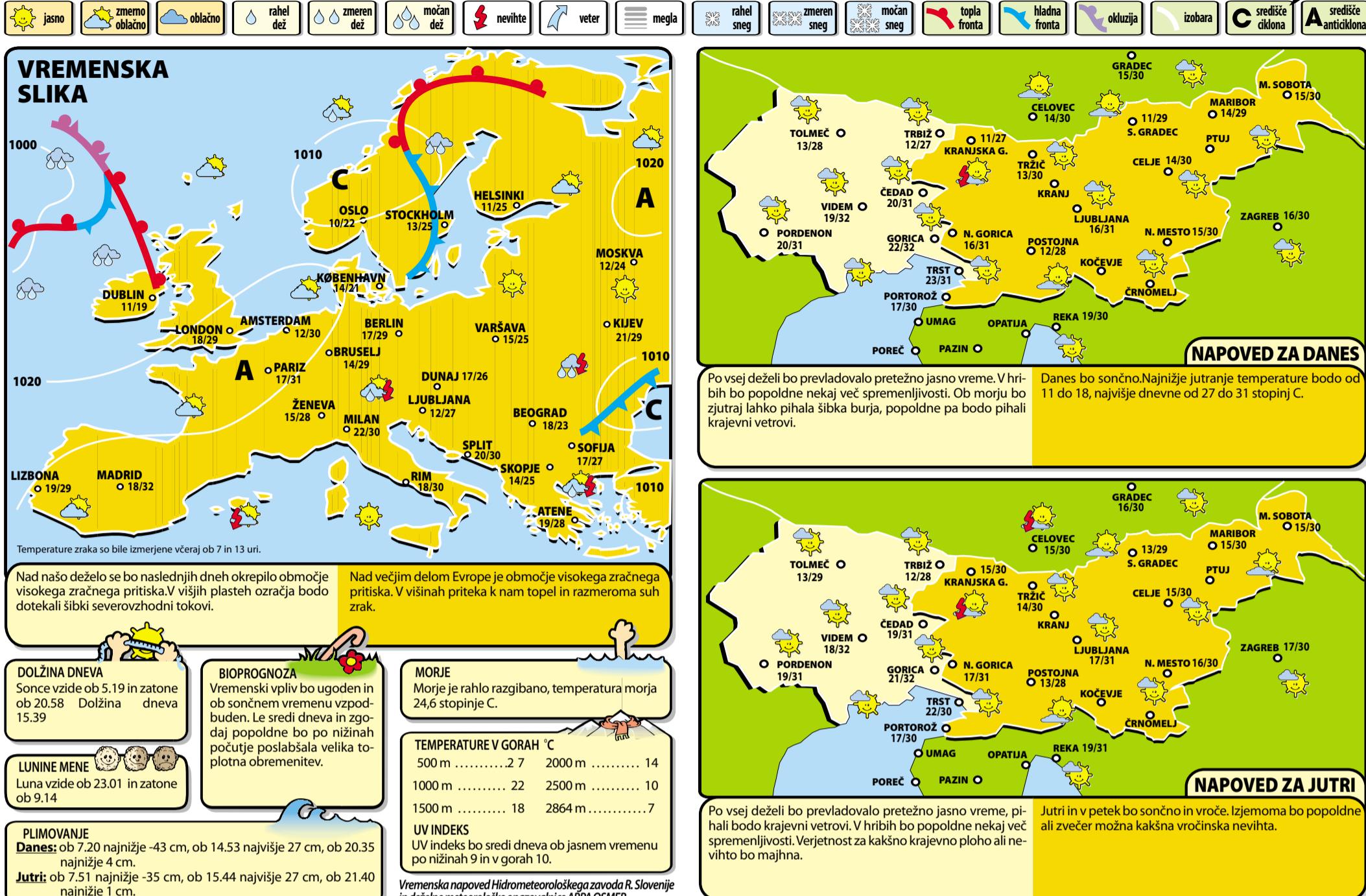
Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni tr. PRAE DZP št. 119

POGREBNO PODJETJE LIPA

Ob trenutku žalosti ... diskretnost, tradicija, vladost in kakovost.

Domač stik.
Pridemo tudi na dom.

OPĆINE - NARODNA UL. 32
tel. 040.211399 • fax 040.2155392
BOLJUNEC ŠT. 44/A
tel. 040.369696 • fax 040.3487704
ZELENA ŠTEVILKA 800833233

Postojan

tnim likom. Slednjega povezujejo z antičnim kultom boginje Kibebe. Koren kur pa bi lahko spominjal na kuro oziroma petelin. Podobna naveza je opazna tudi v pustnih šegah, kjer Kurenta, ki poskakuje in orje za debelo repo, spremljajo petelinčki.

Sliko Kurenta na vinski trti je za znamko v vrednosti 0,70 € izdelala in izoblikovala Andrejka Čufer. (Slika 1)

Nove slovenske izdaje

Izven letnega programa izdaj Pošte Slovenije je v teh dneh (24. junija) izšel blok z dvema znamkama posvečen letošnjim slovenskim olimpijskim medaljam. Kot je znano, sta slovenski športnici Tina Maze in Petra Majdič na le-

tošnjih XXI. olimpijskih igrah v Vancouveru dosegli tri medalje: Majdičeva bronasto medaljo v smučarskem teku, Tina Maze pa dve srebrni medalji v vesleslalomu in supervesleslalomu. Običajno poštna uprava izdaja spominske znamke le za zlate medalje. Toda kot so zapisani v Biltenu, so osvojene medalje nedvomno osebni uspeh obeh športnic, nič manj pa niso pomembne za promocijo zimskega športov med mladimi v Sloveniji, pa tudi za promocijo Slovenije v svetu, ker slovenske znamke potujejo po vsem svetu. (Slika 2)

Ta pobuda se nam zdi upravičena in pametna. Primorcem nam je žal samo, da v Komisiji za izdajo poštnih vrednotnic v Ljubljani niso pokazali enake pozornosti do lanskoletnega predloga filateličnega kluba Košir iz Trsta, da bi z znamko počastili tudi večletno svetovno prvakinjo v kotalkanju Tanjo Romano.

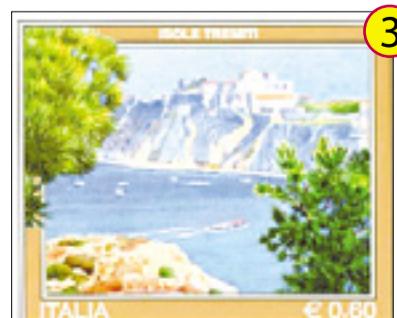
Svete Višarje

Izročilo pravi, da je neki pastir pred 650 leti na Višarjah našel pod grmom ki-

pec Marije z malim Jezusom. Ko so kipci odnesli v dolino, se je ponoc čudežno vračal spet na Višarje. To je bil povod za čašenje in kmalu so Sveti Višarje postale zelo pomembna romarska pot. Sv. Višarje veljajo danes za romarsko pot treh ali štirih narodov: slovenskega, furlanskega, italijanskega in nemškega. Ob letosnjem jubileju bo Slovenija 30. julija izdala razglednico dopisnico s posebnim žigom v Kranjski Gori. Dva dni kasneje, 1. avgusta, bo na Sv. Višarjah velika slovesnost ob letosnjem jubileju. Zbrali se bodo ljudje različnih narodnosti. Omenjena razglednica bo na razpolago na vrhu Višarji, v gostilni Jureta Prešernova. O tem dogodku bomo več poročali v naši prihodnji rubriki, meseca julija.

Italijanski kaos

V tej rubriki smo že večkrat opozorili, da se italijanska poštna uprava glede izdajanja spominskih znamk pogosto ne drži svojega programa. Tokrat pa so presegli same sebe. Bolj kot za občasne uporabnike poštnih uslug je datum izdaje pomemben za zbiralce in filatelite, ki si ob izidu posamezne znamke nabavijo tudi kuverta prvega dne in poštni žig, ki je v veljavni samo tisti dan. Rečeno pol začelo pol zares, je skrben filatelist skoraj prisilen, da vsako jutro, ko gre po časopis, stopi še na pošto in se pozanima, ali je morda tistega dne izšlo kaj novega.

V celoletnem programu za leto 2010 so za mesec junij napovedali štiri serije novih znamk. V resnici pa napovedana znamka posvečena visoki hitrosti železniške proge Turin-Salerno ne bo izšla. Prav tako zaenkrat ne bo izšla znamka o jeklarski industriji v Bangnoliju. Znamka ob 100-letnici italijanskih dehniških družb, napovedana za julij, je izšla 17. junija. Znamka o zmagovalcu letosnjega državnega nogometnega prvenstva pa ni izšla konec maja, ampak 24. junija.

Kot napovedano, je izšla 4. junija le serija o turizmu. Serijo sestavlja pet znamk, od katerih prva prikazuje lepo izdelan turistični plakat iz leta 1955. Ostale štiri znamke pa so posvečene štirim znamenitim turističnim krajem v Italiji. Znamka o Courmayeurju prikazuje mestni trg Abbé Henry s tipičnimi alpskimi hišami in z goro Monte Bianco v ozadju. Naslednji dve znamki sta posvečeni mestoma Todì (pri Perugi) in Viggiano (pri Potenzi). Zadnja pa je namenjena otočju Tremiti pri polotoku Gargano. Pričakuje pa otok sv. Nikole z istoimensko trdnjavo in opatijo ter cerkev sv. Marije ob morju. Vrednost posameznih znamk je 0,60 €. (Slika 3)

Srečanje Kluba Košir

Člani slovenskega filateličnega kluba Košir so se odločili, da bodo svoje zadnje srečanje v letošnji sezoni in s tem tudi zaključek uspešnega dela priredili na Pesku pri Bazovici v gostilni Bak prav blizu vaške cerkve. Srečanje bo v sredo, 7. julija, ob 19.00 v prijazni lastnik Tom Oberdan, ki bo za to priliko izjemoma odpril svoj lokal, obljudila, da se bodo slovenski filatelisti in njihovi prijatelji ob prigrizku in rujni kapljici dobro počutili.